

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi poliisin hallinnosta annettua lakia ja neljää siihen liittyvää lakia. Tarkoituksena on kihlakunnan poliisilaitosten toimialueiden laajentamisen mahdollistaminen. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin niistä kihlakunnan poliisilaitoksista, joiden toimialueena olisi useampi kihlakunta. Poliisiammattikorkeakoulusta ja Poliisikoulusta ehdotetaan muodostettavaksi Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus. Sisäasiainministeriön tehtäviä ehdotetaan vähennettäväksi siirtämällä ampuma-aseisiin ja yksityiseen turvallisuus-

alaan liittyviä lupa-, valvonta- ja tarkastustehtäviä Poliisin tekniikkakeskukseen.

Poliisin ylijohdon tehtävämäärittelyä suhteessa poliisiosaston tehtäviin ministeriön osastona ehdotetaan tarkennettavaksi ja selkeytettäväksi. Poliisin ylimmässä johdossa ehdotetaan siirryttäväksi järjestelmään, jossa virkaan nimittäminen ja tehtävään määrääminen erotettaisiin toisistaan.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007, Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskusta koskevat muutokset kuitenkin 1 päivänä tammikuuta 2008.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1. Nykytila.....	4
1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö.....	4
1.2. Nykytilan arviointi	4
2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset	7
2.1. Tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi	7
2.2. Keskeiset ehdotukset	8
3. Esityksen vaikutukset.....	9
3.1. Taloudelliset vaikutukset.....	9
3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	9
3.3. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan	9
4. Asian valmistelu	10
4.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto.....	10
4.2. Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen	10
5. Riippuvuus muista esityksistä	10
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT	11
1. Lakiehdotuksen perustelut	11
1.1. Laki poliisin hallinnosta	11
1.2. Ampuma-aselaki	20
1.3. Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista	21
1.4. Laki järjestyksenvalvojista.....	22
1.5. Laki poliisikoulutuksesta.....	22
2. Tarkemmat säännökset ja määräykset	22
3. Voimaantulo.....	23
4. Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys	23
LAKIEHDOTUKSET	25
poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta	25
ampuma-aselain muuttamisesta	28
yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta	32
järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta.....	38
poliisikoulutuksesta annetun lain muuttamisesta	39
LIITE.....	45
RINNAKKAISTEKSTIT	45
poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta	45
ampuma-aselain muuttamisesta	51

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta	59
järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta.....	70
poliisikoulutuksesta annetun lain muuttamisesta	72

YLEISPERUSTELUT

1. Nykytila

1.1. Lainsäädäntö ja käytäntö

Valtion paikallishallinnon kehittämisen perusteista annetun lain (126/1992) 3 §:n 1 momentin mukaan valtion paikallishallinto järjestetään kihlakunnittain. Lain 4 §:n 2 momentin mukaan kihlakunnanvirastossa on toiminnallisesti mahdollisimman itsenäistä päätösvaltaa käyttävät poliisi-, syyttäjä- ja ulosottoyksikkö sekä tarvittavat muut yksiköt. Kihlakunnan erilliset virastot hoitavat vastaavia tehtäväalueita. Lain 5 §:n mukaan kihlakunnanviraston yksikkö tai kihlakunnan erillinen virasto voidaan määrätä hoitamaan tehtäviä myös toisen kihlakunnan alueella tai virastot voidaan määrätä hoitamaan tehtäviä yhteistoiminnassa siten kuin siitä erikseen säädetään.

Poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 1 §:n 2 momentin mukaan lääninhallituksen alainen poliisin paikallishallintoviranomainen on kihlakunnanviraston osastona tai kihlakunnan erillisenä virastona toimiva poliisilaitos. Lain 6 §:n 1 momentin mukaan paikallinen poliisitoimi järjestetään kihlakunnittain. Jokaisessa kihlakunnassa on kihlakunnan poliisipäällikkö, joka johtaa paikallista poliisilaitosta, jollei nimismiesjärjestelmää koskevasta 6 a §:stä muuta johdu. Lain 6 a §:n mukaan valtioneuvoston yleisintunto voi erityisistä syistä ottaen huomioon kihlakunnan harvan asutuksen, pitkät etäisyydet, hankalat kulkuyhteydet, kieliolot tai muut niihin rinnastettavat perusteet päättää, että kihlakunnanvirastoon perustetaan nimismiehen virka poliisi- ja ulosotto-osastojen päälliköiden tehtävien hoitamista varten. Nimismies voidaan määrätä hoitamaan myös syyttäjäosaston päällikön tehtäviä.

Poliisin hallinnosta annetun lain 4 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan poliisin ylijohdon tehtävänä on päättää paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden yhteistoiminnan perusteista läänissä ja 5 §:n mukaan poliisin lääninjohdon tehtävänä on päättää paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden yhteistoiminnasta lääneissä poliisin ylijohdon päättämien perusteiden

mukaisesti. Lain 8 §:n mukaan sisäasiainministeriö voi lääninhallitusta, asianomaisia kihlakunnanvirastoja ja poliisilaitoksia sekä alueen kuntia kuultuaan päättää paikallisen poliisitoimen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi yhteistoiminta-alueiden muodostamisesta. Päätöksessä voidaan määrätä poliisilaitokset hoitamaan tehtäviä yhteistoiminnassa tai poliisilaitos hoitamaan tehtäviä myös toisen kihlakunnan alueella. Lääninhallituksen päätöksellä määrätään yhteistoiminnassa hoidettavat tehtävät, yhteistoiminnan johtaja sekä muut johtosuhteet yhteistoiminta-alueella. Muodostettaessa yhteistoiminta-alue, joka käsittää eri lääneihin kuuluvia kihlakuntia tai johon kuuluu Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, sisäasiainministeriö määrää myös yhteistoiminnassa hoidettavat tehtävät, yhteistoiminnan johtajan ja muut johtosuhteet yhteistoiminta-alueella. Lain 3 §:n 1 momentin mukaan lääninhallitus voi päättää, että poliisilaitoksista muodostetulla yhteistoiminta-alueella toimii tavallisesti kunkin poliisilaitoksen yhteydessä toimivien poliisin neuvottelukuntien sijasta yhteinen yhteistoiminta-alueen neuvottelukunta. Jos yhteistoiminta-alue käsittää eri lääneihin kuuluvia kihlakuntia tai jos yhteistoiminta-alueeseen kuuluu Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, yhteisestä yhteistoiminta-alueen neuvottelukunnasta päättää sisäasiainministeriö.

Nykyisin käytössä on erilaisia kihlakuntien poliisilaitosten keskinäisiin sopimuksiin perustuvia yhteistyöjärjestelyjä sekä sisäasiainministeriön ja lääninhallituksen päätöksiin perustuvia yhteistoimintajärjestelyjä. Ääritapauksissa yhteistoimintajärjestelyt ovat voineet tarkoittaa sitä, että kahden kihlakunnan lähes koko poliisitoiminta hoidetaan yhteistoiminnassa.

1.2. Nykytilan arviointi

Nykyinen hallinnollinen jaotus ei mahdollista paikallispoliisin voimavarojen käyttöä toiminnallisesti ja taloudellisesti tehokkaalla tavalla. Vaikka lähtökohtana on poliisitoimen järjestäminen kihlakunnittain, on paikallispoliisin tehtävien hoitaminen ja palvelujen saa-

tavuuden varmistaminen käytännössä edellyttänyt useamman poliisilaitoksen välistä yhteistoimintaa tai erilaisia poliisilaitosten välisiä yhteistyöjärjestelyjä. Pelkkä kihlakuntien poliisilaitosten sopimusperusteisen yhteistyön tai suppea-alaisten yhteistoimintajärjestelyjen lisääminen eivät ole aina riittäviä asetettujen tehostamistavoitteiden saavuttamiseksi.

Eduskunnan hallintovaliokunta on tulkinut valtion paikallishallinnon kehittämisen perusteista annetussa laissa ja poliisin hallinnosta annetussa laissa mainittuja yhteistoimintamahdollisuuksia edellä tarkoitettujen tehostamistavoitteiden näkökulmasta varsin rajoittavasti. Valiokunta on muun muassa todennut, ettei yhteistoiminnalla saa luoda kihlakuntajaotuksen mitätöiviä suurpiirejä ja ettei kihlakunta voi olla siten täydellisessä yhteistoiminnassa, että kaikki poliisitehtävät hoidetaan toisesta kihlakunnasta (HaVM 13/1995 vp). Valiokunta on edelleen katsonut, että yhteistoimintajärjestelyissä on osittain menty voimassa oleva lainsäädäntö huomioon ottaen liian pitkälle ja ettei poliisitoimen täydellinen yhteistoiminta ole mahdollista (HaVM 6/2000 vp). Valiokunnan mukaan yhteistoiminta voi olla ainoastaan kihlakunnan poliisitoimintaa tukevaa, koska tehtävät on hoidettava kihlakunnittain ja kihlakunnan poliisipäällikön on voitava johtaa paikallista poliisilaitosta eli poliisitoimintaa kihlakunnassa (HaVM 5/2002 vp). Valtioneuvoston oikeuskansleri katsoo sisäasiainministeriön poliisiosastolle 12 päivänä kesäkuuta 2002 antamassaan lausunnossa (Dnro 13/20/02), että hallintovaliokunnan kannanottoja voidaan pitää lähtökohtina etsittäessä tulkintaa säännösten oikealle soveltamiselle. Kannanotoista voidaan poiketa vain perusteiden, jotka tukeutuvat vahvoihin asiasyihin.

Eduskunnalle on 7 päivänä huhtikuuta 2005 annettu valtioneuvoston selonteko (VNS 2/2005 vp) keskus-, alue- ja paikallishallinnon toimivuudesta ja kehittämistarpeista (jäljempänä hallintoselonteko). Hallintoselonteko on laaja hallinnon toimivuutta ja kehittämistarpeita kuvaava selonteko. Siinä arvioidaan lyhyesti hallinnon nykytilaa pääpainon ollessa tulevaisuuden haasteiden tunnistamisessa ja hallinnon uudistamisen linjauksissa. Lähtökohtana on julkisen sektorin

vastuulla olevien palveluiden saatavuuden ja laadun turvaaminen myös tulevaisuudessa. Hallintoa kehitetään tästä lähtökohdasta mahdollisimman tehokkaaksi ja taloudelliseksi.

Hallintoselonteossa muun muassa kuvataan kihlakuntauudistuksen toimeenpanoa ja todetaan, että valtion paikallishallinnon palveluiden laadun ja saatavuuden turvaaminen muuttuvissa olosuhteissa edellyttää useita, toisiaan tukevia toimenpiteitä. Hallintoselonteossa todetaan, että kihlakuntajärjestelmän toimialojen jo tapahtunut kehitys ja tarpeet tulevaisuuden suhteen sekä muun muassa tieto- ja viestintäteknikan ja lainsäädännön kehitys puoltavat sitä, että kihlakuntamallin sijasta paikallishallinnon palvelut järjestettäisiin uudella tavalla. Toisaalta kihlakuntajärjestelmän toiminta-aika ja arviointi huomioon ottaen se on koettu monessa suhteessa toimivaksi. Tämän vuoksi kihlakuntajärjestelmän jatkosta on tarkoituksenmukaista päättää kokonaisarvion pohjalta sen jälkeen, kun selonteossa kuvatuista toimenpiteistä valtion paikallishallinnon palvelujen turvaamiseksi, julkisen hallinnon palvelurakenteiden yleisestä kehittämisestä sekä alueellistamisesta ja hallinnon tukipalvelujen uudelleen organisoimisesta on riittävästi kokemuksia. Tällainen arvio on tehtävissä vuoteen 2008 mennessä. Siihen saakka nykyinen kihlakuntamalli ja kihlakuntajako säilytetään.

Hallintoselonteon mukaan poliisi-, ulosotto- ja syyttäjätoimen sekä maistraattien palvelujen saatavuus turvataan ja niiden laatua parannetaan tehostamalla johtamista ja resurssien käyttöä sekä lisäämällä tuottavuutta muun muassa tieto- ja viestintäteknologiaa sekä laajempaa yhteistoimintaa hyödyntämällä. Toiminnan tehostamisesta syntyviä säästöjä ja yleishallinnollisista tehtävistä vapautuvia resursseja käytetään palvelujen ja toiminnan kehittämiseen. Palvelupisteiden määrä on tarkoitus säilyttää pääosin nykyisellä tasolla ja poliisin palvelujen järjestämisessä lähtökohtana on, että poliisi näkyy niin harvaan asutuilla alueilla kuin taajamissakin ja että poliisi tuntee paikalliset olosuhteet. Vuoden 2006 alusta voimaantulleilla palveluvaihtoilla turvataan palvelujen läheisyys sellaisissa organisaatioissa, joissa yksikkökoko kasvaa. Selonteossa todetaan nimen-

omaisesti, että poliisia koskevaa lainsäädäntöä tulee muuttaa siten, että poliisilaitosten välinen täydellinen yhteistoiminta mahdollistetaan. Poliisin johtamisjärjestelmää on lisäksi selkiytettävä kaikilla tasoilla niin, että siviittaisohjausta karsitaan ja organisaatio on virtaviivainen, tehokas ja mahdollistaa resurssien joustavan käytön.

Eduskunnan hallintovaliokunta toteaa hallintoselonteosta antamassaan mietinnössä (HaVM 2/2006 vp – VNS 2/2005 vp), että se pitää poliisin yhteistoiminnan tehostamista toiminta-alueita laajentamalla mahdollisena edellyttäen, että se toteutetaan myös käytännössä niin, että poliisin palvelut ja tehtävät hoidetaan tällä tavoin nykyistä paremmin. Valiokunta korostaa, että hälytystoiminnan kehittämisen lähtökohtana tulee olla hälytyspalvelujen tuottaminen lähellä kansalaista. Kaikilla poliisilaitoksilla tai yhteistoiminta-alueilla tulee olla valmius ympärivuorokautiseen hälytystoimintaan. Rikostutkinnassa lähtökohtana tulee olla myös harvaanasuttujen alueiden tutkintapalvelujen turvaaminen ja paikallistuntemuksen säilyttäminen. Erityisesti on otettava huomioon yhteistyön kehittäminen syyttäväviranomaisten kanssa, minkä vuoksi syyttäjätöimen aluejaolla on merkitystä vaativamman rikostutkinnan kannalta. Edelleen valiokunta painottaa, että palvelujen laatu ja kattavuus on varmistettava tulevaisuudessakin ylläpitämällä riittävän kattavaa palveluverkostoa, kehittämällä sähköistä asiointia sekä kehittämällä palvelun laatua ja asiantuntevuutta. Myös yhteispalvelua on hyödynnettävä mahdollisuuksien mukaan.

Paikallispoliisin palvelujen saatavuuden turvaamiseksi poliisilaitosten välillä on harjoitettu myös käytännön yhteistyötä, jolla ei ole vaikutusta paikallispoliisin johto- tai toimivaltakysymyksiin yhteistoiminta-alueen perustamisen edellyttämällä tavalla. Poliisilaitosten välinen yhteistyö on voinut perustua yksittäiseen tapahtumaan tai tehtävään ja sen perustana on voinut olla esimerkiksi virkapuuta koskevat säädökset ja määräykset. Selonteossa todetaan, että kiinteämpi kahden kihlakunnan poliisilaitoksen välinen yhteistyö on perustunut usein joko kirjallisiin sopimuksiin tai määräyksiin tai joissain tapauksissa suullisesti sovittuihin periaatteisiin.

Läänillisen tai maakunnallisen poliisilaitosten välisen yhteistyön sisältö on määritelty yleensä poliisin lääninjohtojen antamissa määräyksissä tai ohjeissa. Yhteistyössä on toteutettu muun muassa päihtyneiden ja pidätettyjen vartiointiin, talousrikostutkintaan, rikosanalyysiin, tekniseen tutkintaan, poliisikoiratoimintaan, huumerikostorjuntaan, rikostiedusteluun, vaativaan rikostorjuntaan ja automaattiseen liikennevalvontaan liittyviä tehtäviä. Yhteistyössä on toteutettu toimintoja, kuten poliisivankilat, päihtyneiden vartiointi sekä hälytyskeskustoiminnat, myös siten, että keskuspiirit ovat hoitaneet nämä tehtävät kokonaisvaltaisesti useamman kihlakunnan puolesta. Kysymys ei tältä osin välttämättä ole ollutkaan enää yhteistyöstä vaan siitä, että toimintoja keskittämällä on muodostunut käytännössä kahdentasoisia kihlakuntien poliisilaitoksia, joissa keskuspiirinä toimivan kihlakunnan vastuu palvelujen saatavuuden turvaamisessa on käytännössä ollut muita kihlakuntia laajempi.

Päätösvalan pitäminen mahdollisimman paikallisella tasolla edellyttää monella toimialalla asiantuntemukseltaan erittäin vahvoja paikallisyksiköitä. Pienissä yksiköissä, joita nykyisten kihlakuntien kokoiset poliisilaitoksen useimmiten ovat, ei tällaisen asiantuntemuksen tai syvällisyyden kehittäminen ja ylläpitäminen ole mahdollista. Henkilömäärältään pienten kihlakuntien voimavarat sitoutuvat ympärivuorokautisen toiminnan ylläpitämiseen siinä määrin, että enempiä ajallisten (esimerkiksi viikonloput) kuin asiallisten (esimerkiksi huumevalvonta) painopisteiden luominen ei ole mahdollista. Mitä pienempi poliisilaitos henkilöstömäärältään on, sen haavoittuvampi se on. Sairaustapausten tai muiden poissaolojen aiheuttama töiden uudelleen järjesteleminen ei ole pienessä yksikössä vaikeuksitta toteutettavissa. Henkilöstömäärältään suuremmissa poliisilaitoksissa voidaan helpommin ja joustavammin järjestää erilaisten poissaolojen vaatimat työtehtävien uudelleen järjestelyt.

Nykyisin poliisilaitosten lukuisuus ja niiden toiminnallinen erilaisuus hankaloittavat paikallispoliisin toiminnan tehokasta johtamista ja ohjaamista. Johto- ja ohjaussuhteet ovat osin ongelmallisia. Esimerkiksi yhteistoiminta-alueen päälliköllä ja alueen poliisi-

päälliköillä on päällekkäistä valtaa ja vastuuta.

Vastaavia ongelmia on myös syyttäjätöimessä. Oikeusministeriön hallinnonalalla, jossa syyttäjätöimi on järjestetty yhteistöiminta-alueittain, on todettu, että yhteistöimintajärjestelyissä on sellaisia rakenteellisia heikkouksia, jotka vaikeuttavat niiden töimivuutta. Esimerkiksi yhteistöiminta-alueen päälliköllä ei ole riittävän selkeää töimivaltaa.

Poliisin ja syyttäjän välinen esitutkintayhteistyö yksittäisessä asiassa ei välttämättä aina edellytä, että poliisin ja syyttäjän olisi henkilökohtaisesti tavattava toisensa, vaan yhteydenpitoa on mahdollista järjestää esimerkiksi puhelimitse tai sähköisiä yhteyksiä apuna käyttäen. Vaativammissa asioissa henkilökohtainen tapaaminen on kuitenkin välttämätöntä. Poliisin ja syyttäjän yhteistyö vaativammissa rikosasioissa on juttukohtaista esitutkinnan seuraamis- ja rajaamisyyhteistyötä. Tutkijan tai tutkinnanjohtajan ja syyttäjän väliset tapaamiset edistävät huomattavasti esitutkinnan laatua ja käräjäoikeuden pääkäsittelyn valmistelua. Esitutkintayhteistyön asianmukaisuuden turvaamiseksi tämä yhteistyö tulisi ottaa huomioon poliisin esitutkintahenkilöstön ja syyttäjälaitoksen töimipisteiden sijoittamisessa.

2. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1. Tavoitteet ja keinot niiden saavuttamiseksi

Hallintoselonteon toimeenpanosuunnitelmassa todetaan valtion paikallishallinnon organisaation ja yhteistyön uudistamisen osalta, että esitys poliisin hallinnosta annetun lain muutoksiksi annetaan eduskunnalle syysistuntokaudella 2005. Muutoksilla mahdollistettaisiin poliisilaitosten täydellinen yhteistöiminta ja resurssien nykyistä joustavampi käyttö. Vuoden 2006 aikana tehdään toimeenpanosuunnitelma paikallispoliisin yksiköiden ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden välisen yhteistöiminnan kehittämiseksi.

Hallintoselonteon toimeenpanosuunnitel-

massa todetaan oikeusministeriön hallinnon osalta, että yksikkökojoja suurennetaan ulosottopiirejä yhdistämällä. Vankeinhoidolaitoksen rakenneuudistus ja syyttäjälaitoksen rakenneuudistus toteutetaan vuonna 2006. Kummassakin uudistuksessa muodostetaan nykyistä suurempia hallinnollisia kokonaisuuksia.

Sisäasiainministeriön hallinnon tuottavuusohjelmassa todetaan muun muassa, että paikallispoliisin piirijako ja yhteistöiminta-alueita uudistetaan siten, että johtoorganisaatiota kevennetään ja näin vapautuvia resursseja suunnataan varsinaiseen poliisitöimintaan. Rakenteellisten uudistusten tavoitteena on myös erikoisosaamisen tehostaminen ja partiötöiminnan lisääminen, jotta kullakin alueella saavutetaan vähintään kahden poliisipartion vähimmäistavoite. Uudistus edellyttää vielä tarkempia lisäselvityksiä.

Tavoitteena on tehostaa poliisitöimen voimavarojen käyttöä sekä turvata poliisipalvelujen saatavuutta ja laatua. Tavoitteen saavuttamisen keinoksi ehdotetaan, että poliisiyksiköiden yhteistöimintaa lisätään entisestään ja että tarvittaessa paikallispoliisin töiminta järjestettäisiin suurempina, useamman kihlakunnan käsittävinä aluekokonaisuuksina.

Jos yhteistöimintaa lisätään ja paikallispoliisin töiminta hoidettaisiin tarvittaessa suurempina aluekokonaisuuksina, peruspoliisitöiminnan voimavarojen käyttö joustavoituisi. Peruspoliisitöiminnalla tarkoitetaan tässä muun muassa kenttäpartiointia, rikostutkintaa ja lupapalveluja. Lisäksi jos paikallispoliisin töiminta hoidettaisiin suurempina aluekokonaisuuksina, sisäiseen hallintoon ja siihen liittyviin johtamistöimintoihin ja poliisitöiminnallisiin tukitöimintoihin sitoutuvien voimavarojen osuus kokonaisvoimavaroista pienenesi. Sisäisestä hallinnosta ja poliisitöiminnallisista tukitöiminnoista vapautuvia voimavaroja voitaisiin suunnata peruspoliisitöimintaan. Sisäisellä hallinnolla tarkoitetaan tässä talous-, henkilöstö- ja muuta hallintoa ja poliisitöiminnallisilla tukitöiminnoilla muun muassa päivystys- ja valmiustehtäviä ja säilöönötettujen ja pidätettyjen henkilöiden vartiointia. Peruspoliisitöiminnan voimavarojen käytön joustavoituminen ja sisäisestä hallinnosta ja poliisitöiminnallisista tukitöiminnoista vapautuvien voimavarojen suuntaami-

nen peruspoliisitoimintaan turvaisi poliisi-palvelujen saatavuutta. Jos paikallispoliisin toiminta hoidettaisiin suurempina aluekokonaisuuksina, myös erikoistumiseen olisi nykyistä paremmat mahdollisuudet. Tämä turvaisi poliisipalvelujen laatua.

Hallintonselonteon toimeenpanolinjauksien yhteydessä poliisitoimen kehittämisen tavoitteeksi asetettiin poliisilaitosten yhteistoiminnan kehittäminen siten, että ne voisivat toimia täydellisessä yhteistoiminnassa. Oikeusministeriön hallinnonalalla syyttäjän toiminta on jo pitkään järjestetty yhteistoimintaluonteittain. Yhteistoimintajärjestelyt on kuitenkin nähty käytännössä ongelmallisiksi. Yhteistoimintajärjestelyissä on sellaisia rakenteellisia heikkouksia, jotka vaikeuttavat niiden toimivuutta. Esimerkiksi yhteistoiminta-alueen päälliköllä ei ole riittävän selkeää toimivaltaa. Yhteistoiminta-alueen päälliköllä ja alueen poliisipäälliköllä on päällekkäistä valtaa ja vastuuta. Täydellisen yhteistoiminnan järjestelyihin liittyvien rakenteellisten heikkouksien vuoksi esityksessä päädyttiin ehdottamaan poliisilaitosten toimialueen laajentamista useamman kihlakunnan käsittäviksi kokonaisuusiksi täydellisen yhteistoiminnan järjestelyjen asemasta. Muodostamalla uusia, useamman kihlakunnan käsittäviä poliisilaitoksia voitaisiin saada henkilöstömäärältään riittävän suuret yksiköt ja selkeät johtosuhteet ja -vastuut.

Poliisitoimelle asetettujen tehostamistavoitteiden saavuttaminen pelkästään yhteistoimintajärjestelyin ei ole kaikilta osin mahdollista vaan tavoitteiden saavuttaminen edellyttää osin poliisilaitosten toimialueiden laajentamista.

Erillisessä poliisin toiminnallista tarpeista lähtevässä selvityksessä kartoitettaisiin nykyiset yhteistoimintajärjestelyt sekä laadittaisiin suunnitelmat tarvittavista uusista yhteistoimintajärjestelyistä ja suurempien aluekokonaisuuksien muodostamisesta. Pyrkimyksenä on johto-organisaation keventäminen ja resurssien vapauttaminen varsinaiseen poliisitoimintaan. Tavoitteena on myös erikoisosaamisen tehostaminen ja vähintään kahden päivystävän poliisipartion vähimmäistavoitteen saavuttaminen kullakin alueella.

Valtion paikallis- ja aluehallinnon palvelutavoitteiden määrittelyssä todetaan syyttäjän-

toimen palveluiden saatavuustavoitteiden osalta seuraavaa: ”Syyttäjän ja poliisin esitutkintayhteistyö vaativammassa rikosasioissa, esimerkiksi talous-, huume- ja väkivaltarikoksissa, on juttukohtaista esitutkinnan suunnamis- ja rajaamisyhteistyötä. Syyttäjän ja tutkinnanjohtajan tai tutkijan keskinäiset tapaamiset tällaisissa asioissa edistävät huomattavasti esitutkinnan laatua ja käräjäoikeuden pääkäsittelyn valmistelua. Tämän vuoksi säännölliset henkilökohtaiset tapaamiset vaativammassa rikosasioissa on välttämätöntä. Asianmukainen esitutkintayhteistyö edellyttää, että syyttäjäksiöiden paikalliset toimipaikat ovat sijoittuneet samalle tai lähipaikkakunnalle poliisin esitutkintaa suorittavien yksiköiden kanssa.”

Samojen tavoitteiden saavuttamiseksi kuin paikallispoliisissa myös muut poliisiyksiköt eli lähinnä kihlakuntien poliisilaitosten lisäksi keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi voisivat toimia tiettyjen tehtävien hoitamiseksi yhteistoiminnassa.

2.2. Keskeiset ehdotukset

Paikallispoliisin toiminnan järjestäminen suurempina aluekokonaisuuksina hoidettavaksi mahdollistettaisiin poistamalla poliisin hallinnosta annetusta laista maininta siitä, että jokaisessa kihlakunnassa on kihlakunnan poliisipäällikkö, joka johtaa paikallista poliisilaitosta. Valtioneuvosto voisi päättää, että kihlakunnan poliisilaitoksen toimialueena olisi useampi kihlakunta. Yhtä kihlakuntaa laajemman toimialueen käsittävän kihlakunnan poliisilaitoksen perustamisesta säädettäisiin käytännössä valtioneuvoston asetuksella. Kihlakuntaa laajempien poliisilaitosten muodostaminen ei sinällään vaikuttaisi peruspoliisitoiminnan palvelupisteisiin. Sisäisestä hallinnosta ja poliisitoiminnallisista tukitoiminnoista vapautuvat voimavarat tosin helpottaisivat peruspoliisitoiminnan palvelupisteiden ylläpitoa. Peruspoliisitoiminnan palvelupisteiden määrä ja sijainti ratkaistaisiin erikseen toiminnallisten ja taloudellisten räkökohtien perusteella. Palvelutoimistojen sijaintipaikoista päättäisi jatkossa sisäasiainministeriö lääninhallituksen sijaan.

Kihlakunnan poliisilaitokset voisivat edelleenkin hoitaa tehtäviä yhteistoiminnassa.

Päätöksen yhteistoiminnasta tekisi poliisin lääninjohto. Poliisin lääninjohtoon päätöksellä määrättäisiin yhteistoiminnassa hoidettavat tehtävät sekä määrättäisiin yhteistoiminnan johtaja ja muut johtosuhteet yhteistoiminta-alueella. Jos yhteistoiminnassa olisi eri läänihin kuuluvia poliisilaitoksia taikka Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, yhteistoiminnasta päättäisi poliisin ylijohdo.

Sisäasiainministeriö on päättänyt siirtää Espoossa sijaitsevan Poliisiammattikorkeakoulun Tampereelle. Se on myös päättänyt, että poliisioppilaitoksista (Poliisiammattikorkeakoulu ja Poliisikoulu) muodostetaan Tampereella yksi oppilaitoskokonaisuus, jolla on yhteinen johto. Yhteisen oppilaitoskokonaisuuden mahdollistamiseksi ehdotetaan perustettavaksi Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus.

Esityksessä ehdotetaan karsittavaksi sisäasiainministeriön tehtäviä siirtämällä ampuma-aseisiin ja yksityiseen turvallisuusalaan liittyvät lupa-, valvonta- ja tarkastustehtävät ministeriöstä Poliisin tekniikkakeskuksen tehtäviksi.

Poliisin ylijohdon tehtävämääritystä ehdotetaan tarkennettavaksi ja selkeytettäväksi siten, että poliisin ylijohdon ja ministeriön osaston tehtävien ja ratkaisuvallan sääntely olisi linjassa poliisin hallinnosta annetussa laissa ja toisaalta valtioneuvoston ohjesäännössä ja ministeriön työjärjestyksessä.

3. Esityksen vaikutukset

3.1. Taloudelliset vaikutukset

Tavoitteena olisi poliisin nykyisten voimavarojen taloudellisesti ja toiminnallisesti tehokkaampi käyttö, millä hillittäisiin muun muassa poliisin uusista ja vaikeutuvista tehtävistä aiheutuvaa kokonaiskustannusten kasvupainetta. Uudet ja vaikeutuvat tehtävät liittyvät muun muassa rikollisuuden järjestäytymis- ja kansainvälistymiskehitykseen.

3.2. Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset

Muodostettaessa kihlakunnan poliisilaitos, jonka toimialueena on useampi kihlakunta, lakkautettaisiin alueen kihlakunnan poliisilaitosten poliisipäälliköiden virat ja perustettaisiin yksi uusi kihlakunnan poliisipäällikön virka. Lakkautettavien kihlakunnan poliisilaitosten poliisipäälliköt sijoitettaisiin ensisijaisesti uudelleen poliisihallinnossa. Lakkautettavien kihlakunnan poliisilaitosten muut virat ja henkilöstö siirtyisi perustettavaan uuteen kihlakunnan poliisilaitokseen.

Poliisioppilaitosten yhdistämisen seurauksena henkilöstöä voidaan vähentää erityisesti päällekkäisistä hallinto-, talous- ja muista tukitoiminnoista. Koulutuksen kehittämishankkeiden on tuottavuusohjelmassa arvioitu kaikkiaan merkitsevän 20 henkilötyövuoden ja 0,8 miljoonan euron vähennyistä.

Sisäasiainministeriön poliisiosastolle nykyisin ampuma-aseilaisissa, yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa ja järjestyksenvalvojista annetussa laissa säädetty tehtävät ehdotetaan pääosin siirrettäviksi Poliisin tekniikkakeskukselle. Tehtävien siirtämisen myötä myös niitä hoitava henkilöstö sekä virat siirrettäisiin Poliisin tekniikkakeskuksen. Ministeriölle jäisi kuitenkin edelleen turvallisuusalan ja ase-alan yleinen ohjaus ja valvonta, lainsäädäntö, sen ajan tasalla pitäminen ja kehittäminen sekä kansainvälinen yhteistyö. Tämä olisi otettava huomioon resurssien sijoittelussa. Huolimatta siitä, että poliisiosaston asehallinnon tehtäviä sekä yksityiseen turvallisuusalaan liittyviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirretään Poliisin tekniikkakeskuksen henkilöstöksi, henkilöstö työskentelisi edelleenkin Riihimäellä ja Mikkelissä.

Uudistusten edellyttämät henkilöstöjärjestelyt toteutettaisiin noudattaen valtion virkamieslain (750/1994) ja valtioneuvoston henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa antaman periaatepäätöksen (VNp 23.3.2006) mukaisia menettelytapoja.

3.3. Vaikutukset eri kansalaisryhmien asemaan

Ehdotuksella tehostettaisiin paikallispoliisin toiminnan johtamista ja ohjausta. Alueellaan nykyistä laajempien kihlakunnan poliisilaitosten muodostaminen taikka tehtävien hoitaminen poliisilaitosten yhteistoimintana ei vaikuttaisi sinällään peruspoliisitoiminnan palvelupisteisiin. Poliisipalvelujen saatavuus

ei tältä osin muuttuisi. On myös huomattava, että tulevaisuudessa sähköisen asioinnin ja liikkuvien palvelupisteiden lisääntyminen vähentää palvelupisteiden sijainnin merkitystä. Sähköistä asiointia on kokeiltu muun muassa lupapalveluissa ja rikosilmoitusten vastaanotossa.

Kun peruspoliisitoiminnan voimavarojen käyttö joustavoituisi ja sisäisestä hallinnosta ja poliisitoiminnallisista tukitoiminnoista vapautuvia voimavaroja suunnattaisiin peruspoliisitoimintaan, tällä turvattaisiin peruspoliisitoiminnan palvelujen saatavuutta. Kansalaisten näkökulmasta erityisesti poliisin hälytyspalvelujen taso ja saatavuus ovat keskeisessä asemassa palvelujen tarjontaa arvioitaessa. Kun erikoistumiseen olisi paremmat mahdollisuudet, tällä turvattaisiin tarjottavien poliisipalvelujen laatua.

4. Asian valmistelu

4.1. Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Esitys on valmisteltu sisäasiainministeriön asettamassa työryhmässä, jossa oli poliisiosaston edustajien lisäksi edustus poliisin lääninjohdosta ja Poliisin tekniikkakeskuksesta.

4.2. Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Esityksestä pyydettiin lausunnot seuraavilta tahoilta: valtiovarainministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö, oikeusministeriö, puolustusministeriö, opetusministeriö, Valtakunnansyyttävävirasto, Hätäkeskuslaitos, poliisin lääninjohdot, Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, keskusrikospoliisi, suojelupoliisi, liikkuva poliisi, Poliisin tekniikkakeskus, Poliisin tietohallintokeskus, Poliisikoulu, Poliisiammattikorkeakoulu, sisäasiainministeriön alueiden ja hallinnon kehittämisosasto, rajavartiolaitos-osasto, pelastusosasto, sisäasiainministeriön poliisiosaston poliisitoimintayksikkö, hallintoyksikkö, hallintoyksikön arpajais- ja asehallintoyksikkö ja turvallisuusalan valvontayksikkö, Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto

JHL ry, Poliisi-, ulosotto-, syyttäjä- ja maistraattilakimiesten edunvalvontajärjestö PUSH ry, Poliisilakimiehet ry, Suomen nimismiesyhdistys ry, Ammattikorkeakoulujen rehtorineuvosto ARENE ry, Suomen Kuntaliitto, AKAVA-JS ry, Palkansaajajärjestö Pardia ry, Svenska Finlands folkting, Suomen Vartioliikkeitten Liitto ry, Teknisten ja Erikoisammattien Liitto ry, Suomen Yksityisetsivä- ja Lakitoimistoliitto ry, Finnsecurity ry, Suomen Turvaurakoitsijaliitto ry, Turvallisuusalan Ammattikonsultit ry, Turvalan yrittäjät ry, Suomen yksityisetsivä- ja asianajotoimistoliitto ry, Maanpuolustuskoulu ry, Suomen Ampumaurheiluliitto ry, Reserviläisurheiluliitto ry, Suomen Asehistorian Liitto ry, Suomen Asehistoriallinen Seura ry, Suomen Aseseppien Yhdistys ry, Urheilu- ja Vapaa-aika Tukku liikkeet ry, Urheilu- ja Metsästysaseiden ja -tarvikkeiden vastuulliset maahantuoja ry ja ampumaselautakunta. Lisäksi lausunnon antoi Suomen Metsästäjäliitto ry.

Pääasiassa lausunnoissa suhtauduttiin myönteisesti kihlakuntien poliisilaitosten toimialueiden laajentamiseen, muutamassa lausunnossa järjestelyä vastustettiin. Poliisilaitosten toimialueiden suurentamisesta aiheutuvaan virkojen lakkauttamiseen ja henkilöstön aseman turvaamiseen kiinnitettiin huomiota useassa poliisihallinnon lausunnossa. Osassa lausunnoista vastustettiin sisäasiainministeriön ampuma-aseisiin ja yksityiseen turvallisuusalaan liittyvien lupa-, valvonta- ja tarkastustehtävien siirtoa Poliisin tekniikkakeskukselle. Lausunnoissa esitetyt kommentit otettiin huomioon muun muassa pyytämällä oikeuskanslerilta lausunto Poliisin tekniikkakeskusta koskevasta säännöksestä sekä lisäämällä virkaan nimittämistä ja tehtävään määräämistä koskevan säännöksen perusteluja. Lausunnoista on laadittu yhteenveto.

5. Riippuvuus muista esityksistä

Sisäasiainministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys laiksi valtion paikallishallinnon kehittämisen perusteista annetun lain muuttamisesta. Lakia ehdotetaan selkeytettäväksi siten, että mahdollisuuksia organisoida viranomaistoiminnot paikallistasolla yhteis-

toiminnassa toisen kihlakunnan kanssa lisätään.

Esityksellä on liittymäkohtia oikeusministeriössä valmisteltavaan hallituksen esitykseen syyttäjälaitoksen organisaation muuttamisesta, jossa ehdotetaan muun muassa, että syyttäjätöiden nykyisistä yhteistoimintalueista muodostettaisiin syyttäjätöyksiköt.

Oikeusministeriössä on vireillä myös ulosottolainsäädännön kokonaisuudistus, joka toteutetaan neljässä vaiheessa tehtävin laajoin osauudistuksin. Neljännen vaiheen uudistuksessa ulosottolakiin on tarkoitus ottaa säännökset ulosottolaitoksen organisaatiosta. Paikallisessa toiminnassa tarkoituksena on piirikkoon suurentaminen kuitenkin siten, että samalla huolehditaan palvelujen saatavuudesta.

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2006. Ulosottolaitoksen organisaatiouudistuksessa ulosottolaitoksen paikallisorganisaation kehittämiseksi on asetettu yhdenmukaiset tavoitteet kuin syyttäjälaitoksen organisaation muuttamisessa.

laitoksen organisaation muuttamisessa.

Esityksellä on liittymäkohtia myös valtiovarainministeriössä valmisteltavaan hallituksen esitykseen valtion virkamiesjohdon nimityksistä ja tehtävään määräämisestä, jonka tavoitteena on parantaa valtion virkamiesjohdon valintamenettelyä ja liikkuvuuden lisäämistä.

Esitykset ovat samanaikaisesti eduskunnan käsiteltävinä. Esitykset eivät ole toisistaan sillä tavoin riippuvaisia, ettei niitä voitaisi toteuttaa erillisinä uudistuksina.

Eduskunnassa on käsiteltävänä myös hallituksen esitys laiksi järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 265/2004 vp) sekä hallituksen esitys laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain ja valtion virkamieslain 53 ja 55 §:n muuttamisesta (HE 4/2006 vp), joihin esityksen säännöksillä on yhtymäkohtia.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Lakiehdotuksen perustelut

1.1. Laki poliisin hallinnosta

1 §. Poliisihallinto ja poliisiyksiköt. Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että siitä ehdotetaan poistettavaksi maininta kihlakunnanvirastosta. Edellä yleisperusteluissa on esitetty tarpeet kihlakuntajärjestelmän kehittämiseksi sekä oikeushallinnossa että sisäasiainhallinnossa.

Jäljempänä 13 §:ssä ehdotetaan nykyisen Poliisin tekniikkakeskuksen tehtäväalaa laajennettavaksi siten, että sille siirrettäisiin nykyiset sisäasiainministeriön poliisiosaston turvallisuusalan valvontayksikön tehtävät sekä arpajais- ja asehallintoyksiköstä asehallinnon tehtävät.

Poliisiammattikorkeakoulu ja Poliisikoulu ehdotetaan yhdistettäväksi yhdeksi oppilaitokseksi, jonka nimi olisi Poliisialan koulutus- ja kehittämisskeskus. Lain 1 §:n 3 momenttiin ehdotetaan tehtäväksi poliisioppilaitosten yhdistämisestä Poliisialan koulutus- ja kehittämisskeskukseksi johtuvat muutokset.

4 §. Poliisin ylijohto. Voimassa olevan pykälän mukaan poliisin ylijohtona on sisäasiainministeriön poliisiosasto. Poliisin ylijohdon tehtävänä on suunnitella, kehittää ja johtaa poliisitoimintaa koko maassa sekä päättää paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden yhteistoiminnan perusteista läänissä. Poliisin ylijohdon tehtävänä on myös kehittää poliisin toimialaa koskevaa lainsäädäntöä, hallintoa, koulutusta ja tutkimusta sekä huolehtia muista sille säädetyistä tai määrättyistä tehtävistä.

Poliisin hallinnosta annetun asetuksen 3 §:n (706/2002) mukaan poliisin ylijohto hyväksyy neuvoteltuaan asianomaisten yksiköiden kanssa alaistensa yksiköiden tulostavoitteet ja toimintalinjat sekä päättää niille osoitettavista määrärahoista.

Käytännössä poliisiosasto toimii kahdessa roolissa. Se on toisaalta poliisin ylijohto ja toisaalta normaali ministeriön osasto. Säännökset eivät ole selkeät sen suhteen, milloin poliisiosasto toimii poliisin ylijohtona ja milloin ministeriön osastona. Asian jakautumisella poliisin ylijohdon ja poliisiosaston asi-

oihin on käytännön toiminnassa merkitystä. Toimiessaan ministeriön osastona poliisi-osastoa koskevat samat asioiden valmistelua ja ratkaisemista koskevat säännökset kuin muitakin ministeriön osastoja (pl. rajavarti-osasto). Tällöin tulevat sovellettaviksi ministeriön työjärjestyksen 5 luvun asioiden valmistelua koskevat säännökset, muun muassa ministeriön ylimmän johdon informoiminen, ja 6 luvun asioiden ratkaisemista koskevat säännökset, muun muassa asian esitleminen ministerin ratkaistavaksi, jos asia on yhteiskunnallisesti tai taloudellisesti merkittävä sekä ministerin ja kansliapäällikön pidätysoikeus.

Poliisin hallinnosta annetun lain 4 §:ssä mainituista poliisin ylijohdon tehtävistä 2 kohdan tehtävät ”kehittää poliisin toimialaa koskevaa lainsäädäntöä, hallintoa, koulutusta ja tutkimusta” ovat normaaleja ministeriön osaston tehtäviä. Vastaavia tehtäviä on kaikilla osastoilla, joilla on alaista hallintoa. On otettava huomioon myös valtioneuvoston ohjesäännön 45 §:ssä (1401/2004) säädetyt kansliapäällikön tehtävät. Kansliapäällikön tehtävänä on johtaa, kehittää ja valvoa ministeriön ja sen hallinnonalan toimintaa sekä siinä tarkoituksessa muun ohessa huolehtia lainsäädännön valmistelun laadusta ministeriössä sekä vastata ministeriön hallinnonalan organisaatiosta ja sen kehittämisestä.

Ministeriön työjärjestyksen 4 luvussa on määritelty muun muassa kansliapäällikön ja osastopäällikön tehtävät. Kansliapäällikön tehtävänä on muun muassa vastata ministeriön hallinnonalan tavoitteiden valmistelusta ja niiden toteutumisen seurannasta sekä vastata ministeriön hallinnonalan organisaatiosta ja sen kehittämisestä. Osaston päällikön tehtävänä on johtaa osastonsa ja toimialansa tulossuunnitelmien valmistelua sekä johtaa alaisten virastojen kanssa käytäviä tuloskeskusteluja. Työjärjestyksen asioiden ratkaisemista koskevassa luvussa osaston päällikön ratkaisuvaltaan kuuluviksi on säädetty muun muassa tulosohjaus sekä osastolle ja sen toimialoille osoitettujen määrärahojen jakaminen.

Poliisiosastolle poliisin ylijohdona tulisi kuulua vain poliisin toiminnalliseen johtamiseen ja toiminnallisen valmiuden ylläpitämiseen liittyvät tehtävät. Tämän jaon selkeyt-

tämiseksi ehdotetaan poliisin ylijohdon tehtäviksi säädettäväksi poliisitoiminnan ja sen tukitoimintojen suunnittelu, kehittäminen, johtaminen ja valvonta. Tukitoimintoja olisivat esimerkiksi poliisin koulutus- ja tutkimustoiminta sekä poliisin varustamiseen ja välineistöön liittyvät tehtävät. Poliisitoiminnalla ja sen tukitoiminnoilla tarkoitettaisiin siten poliisin toiminnalliseen (operatiiviseen) johtamiseen ja toiminnallisen valmiuden ylläpitämiseen liittyviä tehtäviä.

Poliisin ylijohdo päätäisi myös paikallispoliisin ja muiden poliisiyksiköiden välisestä yhteistoiminnasta. Poliisin ylijohdo huolehtisi myös muista nimenomaan poliisin ylijohdolle säädetyistä taikka määrätyistä tehtävistä.

5 §. Poliisin lääninjohto. Voimassa olevan 5 §:n mukaan poliisin lääninjohtoon tehtävänä on suunnitella, kehittää ja johtaa poliisitoimintaa läänissä. Lääninjohto päätää myös paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden yhteistoiminnasta läänissä poliisin ylijohdon päättämien perusteiden mukaisesti. Lääninjohto huolehtii myös muista sille säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä.

Esityksen 5 §:n mukaan poliisin lääninjohtoon tehtävänä olisi suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja läänissä. Poliisin lääninjohto päätäisi myös paikallispoliisin eli eri kihlakunnan poliisilaitosten välisestä yhteistoiminnasta. Poliisin lääninjohto myös asettaisi alaisilleen yksiköille tulostavoitteet sisäasiainministeriön lääninjohtolle asettamien tavoitteiden perusteella. Poliisin lääninjohto päätäisi myös alaisilleen yksiköille osoitettavista määrärahoista sisäasiainministeriön sille osoittaman määrärahan puitteissa.

Poliisin hallinnosta annetun lain 9 §:n 3 momentin nojalla poliisin lääninjohtolla on oikeus yksittäistapauksessa määrätä tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin kesken läänissä. Sisäasiainministeriön määräyksellä on määrätty päälinjat siitä, milloin keskusrikospoliisi suorittaa tutkinnan itsenäisesti ja milloin yhteistyössä poliisin muun yksikön kanssa sekä miten mahdolliset yhteistyössä ilmenevät ongelmat ratkaistaan. Tutkintavastuuseen ja tutkintavoimavaroihin liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi on tarpeen, että poliisin lääninjohtolla on oikeus yksittäistapauksessa määrätä tutkinnan järjes-

tämisestä ja siihen liittyvien voimavarojen käyttämisestä. Helsingin kihlakunnan poliisilaitos on suoraan sisäasiainministeriön alainen. Silloin kun olisi kysymys keskusrikospoliisiin ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen välisistä tutkintajärjestelyistä, poliisiin ylijohdolla olisi oikeus päättää niistä.

6 §. Paikallispoliisi. Pykälästä ehdotetaan poistettavaksi maininta siitä, että jokaisessa kihlakunnassa on kihlakunnan poliisipäällikkö, joka johtaa paikallista poliisilaitosta. Tämä mahdollistaisi sen, että kihlakuntien poliisilaitosten toimintaa voitaisiin kehittää ja tehostaa muodostamalla poliisilaitoksia, joiden toimialueena olisi useampi kihlakunta.

Valtioneuvosto on joulukuussa 1992 päättänyt kihlakuntajaosta (1464/1992). Valtioneuvoston kihlakuntajaosta tekemää päätöstä sovelletaan poliisitoimen, syyttäjän-toimen, ulosottoimen ja yleishallintotehtävien järjestämiseen. Puuttumatta edellä mainittuun valtioneuvoston kihlakuntajakopäätökseen kihlakunnan poliisilaitosten toimintaa ehdotetaan tehostettavaksi ja kehitettäväksi siten, että ne voisivat toimia nykyistä suurempina aluekokonaisuuksina. Valtioneuvoston asetuksella voitaisiin säätää niistä kihlakunnan poliisilaitoksista, joiden toimialueena olisi useampi kihlakunta.

Eduskunnan hallintovaliokunta on hallintoselonteosta antamassaan mietinnössä todennut, että riippumatta siitä, miten vastaisuudessa suhtaudutaan kihlakuntajärjestelmään, toimialueista päättäminen on siirrettävä valtioneuvoston yleisistunnolle, jotta kokonaisvaltainen arvio ja vastuuttaminen on mahdollista keskeisissä valtionhallinnon tehtävissä.

Säädettäessä kihlakunnan poliisilaitoksesta, jonka toimialue olisi yhtä kihlakuntaa laajempi, tulisi ottaa huomioon eri alueiden erityispiirteet, kuten asukasmäärä, asukastiheys, laajuus, liikenneyhteydet ja kieliolot. Sääntely vastaisi kihlakuntien muodostamista koskevaa sääntelyä valtion paikallishallinnon kehittämistä annetun lain 3 §:n 2 momentissa. Lisäksi tulisi kiinnittää huomiota aluejaoituksen vaikutukseen viranomaisen kielilain (423/2003) 6 §:ssä tarkoitettuun kielelliseen asemaan. Uusia poliisilaitoksia muodostettaessa saattaa viranomaisen kielellinen asema muuttua, mikä vaikuttaa viranomaisen

kielilain 26 §:ssä tarkoitettuun työkieleeseen ja virkamiesten kielitaitovaatimuksiin. Tällä hetkellä viisi poliisilaitosta käyttää ruotsia työkielenään. Jotta julkinen valta voisi turvata perustan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuuksille saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan, tulee jatkossakin olla myös ruotsia työkielenään käyttävää poliisihallintoa.

Voimavarojen käytön tehostamisella turvattaisiin kansalaisille keskeisimpien palvelujen saatavuus ja laatu. Kansalaisille keskeisintä on peruspoliisitoiminnan, erityisesti järjestyshäiriöitä ja rikoksia ennalta estävän toiminnan, läheisyys. Sisäisen hallinnon ja poliisitoiminnallisten tukitoimintojen sijoittumisella ei ole samanlaista merkitystä kansalaisten näkökulmasta.

Poliisin aluejaon toiminnallista tarkoituksenmukaisuutta arvioitaessa on erotettava järjestyspoliisitoiminnan, rikospoliisitoiminnan sekä lupapalvelujen ja -valvonnan näkökulma. Järjestyspoliisitoiminnan näkökulmasta keskeistä olisi aluejaon yhteensopivuus hätäkeskusalueiden ja mahdollisesti myös pelastustoimen alueiden kanssa. Rikospoliisitoiminnan näkökulmasta keskeistä olisi aluejaon yhteensopivuus syyttäjälaitoksen ja mahdollisesti myös tuomioistuineläytöksen aluejaon kanssa. Lupapalveluihin ja -valvontaan liittyvän sidosryhmäyhteistyön kannalta aluejaolla ei ole yhtä suurta merkitystä. Kaikki edellä mainitut aluejaot eivät ole nykyisellään samanaikaisesti yhteensovittavissa.

Hätäkeskusuudistus, joka koskee koko maata, on kokonaisuudessaan toteutettu vuonna 2006. Aiemmin erillään toimineet pelastustoimen kunnalliset hätäkeskukset ja poliisin hälytyskeskukset yhdistetään valtion ylläpitämiksi 15 hätäkeskukseksi. Hätäkeskus toimii pelastus-, poliisi- sekä sosiaali- ja terveystoimen viestikeskuksena. Uudistuksen tavoitteena on luoda sekä avuntarvitsijoita että eri yhteistyöviranomaisia tasapuolisesti palveleva hätäkeskusjärjestelmä ja parantaa näin turvallisuustasoa entisestään.

Valtion paikallishallinnon kehittämisen perusteista annetun lain 4 §:n 3 momentin mukaan palvelujen saatavuuden turvaamiseksi virastoilla voi olla palvelutoimistoja. Voimassa olevan säännöksen mukaan lääninhallitus päättää asianomaisia kuntia kuuluttuaan

palveluomistojen määrästä ja sijaintipaikasta. Palveluomistojen sijaintipaikasta päättämisen toimivalta ehdotetaan siirrettäväksi lääninhallitukselta sisäasiainministeriölle. Toimivallan keskittämisellä pyritään turvaamaan palvelujen laatu ja saatavuus. Kihlakunnanvirastosta annetun asetuksen (859/1994) 10 §:n mukaan lääninhallitus päättää kihlakunnan nimestä ja kihlakunnanviraston sijaintipaikasta. Tältä osin ehdotetaan muutosta siten, että valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin kihlakunnan poliisilaitoksesta silloin, kun sen toimialueena olisi useampi kihlakunta. Poliisilaitoksen sijaintipaikasta ja sen palveluomistojen sijaintipaikasta päättäisi sisäasiainministeriö.

Valtioneuvoston asetuksen valmistelussa tulee kuulla lääninhallitusta, asianomaisia poliisilaitoksia sekä alueen kuntia.

Kun muodostetaan kihlakunnan poliisilaitos, jonka toimialueena on useampi kihlakunta, lakkaavien kihlakunnan poliisilaitosten poliisipäälliköiden virat lakkautettaisiin ja muut virat ja henkilöstö siirrettäisiin uuteen kihlakunnan poliisilaitokseen. Käytännössä virkojen ja henkilöstön siirrot tekisi lääninhallitus. Lakkaavien kihlakunnan poliisilaitosten poliisipäälliköiden asema turvataan muutoksen yhteydessä. Lakkautettavan poliisipäällikön viran haltija pyritään sijoittamaan ammattitaitoon ja osaamiseen nähden uudelleen ensisijaisesti poliisihallinnossa. Toimivaltainen viranomaisen poliisipäälliköiden uudelleen sijoittamisessa olisi sisäasiainministeriö valtion virkamiesasetuksen (971/1994) 2 §:n nojalla.

Valtioneuvoston henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa antaman periaatepäätöksen soveltaminen edellyttää, että virkamies antaa suostumuksensa siirtoon. Jos suostumusta ei saada, työnantaja koskeva sijoittamisvelvoite määräytyy periaatepäätöksen mukaisesti ja ulottuu oman hallinnonalan ulkopuolellekin. Ensisijaisesti virkamies pyritään sijoittamaan omaan virastoon tai omalle hallinnonalalle. Jos tämä ei onnistu, hänet pyritään sijoittamaan toiselle hallinnonalalle omalla työssäkäymisalueella. Tämän pidemmälle työnantajan sijoittamisvelvollisuus ei periaatepäätöksen nojalla ulotu. Jos virkamiestä ei pystytä sijoittamaan edellä kuvatulla tavalla, työnan-

tajalle syntyy valtion virkamieslain 27 §:n mukainen irtisanomisoikeus säännöksessä ja periaatepäätöksessä mainittujen edellytysten täytyessä.

Perustettavan uuden kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön virka saataisiin täyttää sitä haettavaksi julistamatta täytettäessä virka ensimmäistä kertaa. Tarkoituksena on laittaa perustettavat poliisipäällikön virat poliisihallinnossa sisäiseen hakuun ja antaa siten myös muille kuin alueen lakkautettavien poliisipäälliköiden virkojen haltijoille mahdollisuus hakea perustettavaa poliisipäällikön virkaa. Lakkautettavien poliisipäälliköiden viran haltijat pyritään sijoittamaan ensisijaisesti poliisihallinnon virkaan, joka vastaisi heidän ammattitaitoansa ja kykyänsä. Jollei lakkautettavan poliisipäällikön viran haltija suostu ottamaan vastaa hänelle tarjottua virkaa, noudatettaisiin valtion virkamieslain 27 §:n säännöksiä sekä valtioneuvoston henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa antaman periaatepäätöksen linjauksia.

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset on sisällytetty tähän pykälään eikä lain voimaantulosäännöksen yhteyteen siitä syystä, että on mahdollista, että toiminta-alueiltaan laajempia kihlakunnan poliisilaitoksia muodostetaan paitsi tämän lain voimaantullessa myös myöhemmin.

Sisäasiainministeriön asettama työryhmä on selvittänyt poliisin virkojen kelpoisuusvaatimusten muutostarpeita. Työryhmä jätti mietintönsä helmikuussa 2006 (Poliisin ylijohtajan julkaisusarja 4/2006). Työryhmä on mietinnössään todennut muun muassa, että kelpoisuusvaatimuksissa on epäloogisuutta esimerkiksi siinä, minkälaisiin tehtäviin kelpoisuusvaatimukset on säädetty tai mitkä ovat samantasoisten tehtävien kelpoisuusvaatimukset. Työryhmä on ehdottanut, että kelpoisuusvaatimuksia uudistettaisiin valtioneuvoston periaatepäätöksiin kirjattuja yleisiä periaatteita noudattaen. Uudistuksen tulee tukea vastikään uudistettua poliisihallinnon koulutusrakennetta. Lisäksi uudistuksessa on otettava huomioon suomalaisessa korkeakoulututkintojen järjestelmässä viime vuosina toteutetut muutokset. Työryhmä ehdotti, että johtamistaito säädetään kelpoisuusvaatimukseksi ylimpien virkamiesten virkoihin ja kes-

keisiin johtamistehtäviin sekä sellaiseen virka-asemaan, johon liittyy mahdollisuus tulla määrättyksi johtavaan asemaan. Kaikkein ylimmissä viroissa kelpoisuusvaatimukseksi on johtamistaidon lisäksi säädettävä johtamiskokemus.

Tutkintovaatimusten osalta työryhmä esitti, että muun muassa poliisipäälliköiden ja nimismiesten osalta kelpoisuusvaatimuksena olisi oikeustieteen kandidaatin tutkinto tai muu ylempi korkeakoulututkinto, perehtyneisyys tehtävään alueeseen ja hallinnonalan toimintaan sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus. Tällä hetkellä kelpoisuuden poliisipäällikön virkaan tuottaa oikeustieteen kandidaatin tutkinto taikka niin sanottu poliisimaisterin tutkinto. Työryhmä katsoi, että koska suomalaista koulutusjärjestelmää kehitetään jatkuvasti monipuolisemmaksi, korkeatasoisemmaksi, yhteiskunnan ja työelämän vaatimukset täyttäväksi sekä kansainvälisen vertailun kestäväksi, ei kelpoisuusvaatimusten ahtaita, vain tiettyihin tutkintoihin sidottuja määrittelyjä voida pitää tarkoituksenmukaisina. Muille korkeakoulututkinnoille vaihtoehtoisena tutkintona yksilöidään oikeustieteen kandidaatin tutkinto niissä viroissa, joiden toimenkuvat sisältävät etenkin juridista osaamista vaativia tehtäviä.

8 §. Yhteistoiminta. Kuten nykyisinkin paikallisen poliisitoimen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi voitaisiin paikallispoliisin toimintoja järjestää hoidettaviksi eri kihlakunnan poliisilaitosten välisenä yhteistoimintana. Kysymyksessä on toiminnan kehittäminen hallinnonalan sisäisin järjestelyin. Paikallispoliisin välisestä yhteistoiminnasta päättäisi poliisin lääninjohto. Jos yhteistoimintaan osallistuu eri lääneihin kuuluvia kihlakunnan poliisilaitoksia taikka siinä on osallisena Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, poliisin ylijohto päättäisi yhteistoiminnasta. Päätöksessä tulisi määritellä yhteistoiminnassa hoidettavat tehtävät, yhteistoiminnan johtaja ja muut johtosuhteet. Esityksen 8 §:n nojalla ei olisi mahdollista toteuttaa kihlakunnan poliisilaitosten välistä täydellistä yhteistoimintaa. Jos täydellinen yhteistoiminta olisi tarkoituksenmukainen ratkaisuna tehtävien hoitamiseksi, tulisi järjestely toteuttaa 6 §:n 1 momentin nojalla muodostamalla kihlakunnan poliisilaitos, jonka toimialueena olisi

useampi kihlakunta.

Pykälässä ehdotetaan, että tiettyjä tehtäviä voisivat hoitaa yhteistoiminnassa paitsi kihlakuntien poliisilaitokset myös kihlakunnan poliisilaitokset ja muut poliisihallinnon poliisiyksiköt. Muilla poliisiyksiköillä tarkoitetaan poliisin hallinnosta annetun lain 1 §:n 4 momentissa tarkoitettuja poliisiyksiköitä, joita ovat poliisin ylijohto, poliisin lääninjohto, keskusrikospoliisi, suojelupoliisi, liikkuva poliisi, Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus, Poliisin tekniikkakeskus ja Poliisin tietohallintokeskus. Käytännössä näistä yksiköistä yhteistoiminnassa toimisivat todennäköisimmin keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi sekä paikallispoliisi. Tehtäviä, joita voitaisiin suorittaa yhteistoiminnassa, voisivat olla esimerkiksi rikostiedusteluun ja – analyysiin liittyvät tehtävät sekä talousrikostutkintaan tai tekniseen rikostutkintaan liittyvät tehtävät. Säännöksen tarkoituksena on säädöspohjan selkeyttäminen. Mainittuja tehtäviä on jo nykyisin hoidettu lääninhallitusten määräysten perusteella ja poliisiyksiköiden välisin sopimuksin.

9 §. Keskusrikospoliisi. Poliisin hallinnosta annetun lain 9 §:n 3 momentin mukaan poliisin lääninjohtolla on oikeus yksittäistapauksessa määrätä tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin kesken läänissä. Helsingin kihlakunnan poliisilaitos on suoraan sisäasiainministeriön alaisuudessa toimiva paikallishallintoviranomainen. Nyt voimassa olevan 9 §:n 3 momentin mukaan poliisin lääninjohto voisi kuitenkin määrätä tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen kesken. Tämä ei ole tarkoituksenmukaista, vaan toimivallan tulisi olla poliisin ylijohtolla. Tätä koskeva tarkennus ehdotetaan tehtäväksi lain 9 §:n 3 momenttiin.

12 §. Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus. Nykyiset poliisioppilaitokset ovat Espoossa toimiva Poliisiammattikorkeakoulu sekä Tampereella toimiva Poliisikoulu. Sisäasiainministeriö on tehnyt vuonna 2003 päätöksen (SM-2002-02341/Tu-43/28.8.2003) Poliisiammattikorkeakoulun siirrosta Tampereen Hervantaan. Tuon päätöksen mukaan poliisikoulutuksen tehokkuuden ja laadun varmistamiseksi sekä poliisioppilaitosten toimintakyvyn parantamiseksi Poliisiammat-

tikorkeakoulu siirretään Poliisikoulun yhteyteen. Toiminta Hervannassa on tarkoitus käynnistää 1 päivänä syyskuuta 2007 tai kuitenkin viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2008. Sisäasiainministeriö on huhtikuussa 2004 tekemällään päätöksellä (SM-2004-01022/Tu-43) tarkentanut edellä mainittua vuoden 2003 päätöstään siten, että siirron valmistelussa on tavoiteltava mahdollisimman suuria synergiaetuja poliisikoulutuksen laadun siitä kärsimättä. Tavoitteen saavuttamiseksi poliisioppilaitoksista muodostetaan jatkossa yksi oppilaitoskokonaisuus, jolla on yhteinen johto ja jossa alustavien suunnitelmien mukaan olisi peruskoulutus-, täydennyskoulutus-, johtamiskoulutus- sekä tutkimus- ja kehittämislinja.

Uuden oppilaitoksen nimeksi ehdotetaan Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskusta. Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskuksesta olisi yksiköt poliisin peruskoulutusta, jatko- ja täydennyskoulutusta sekä poliisialan ammattikorkeakouluopetusta varten. Poliisin koulutus- ja kehittämiskeskuksesta, sen hallinnosta ja siellä suoritettavista tutkimuksista ja annettavasta opetuksesta säädettäisiin tarkemmin poliisikoulutuksesta annetussa laissa (68/2005).

13 §. Poliisin tekniikkakeskus. Sisäasiainministeriö on antanut helmikuussa 2006 eduskunnalle hallituksen esityksen laeiksi poliisin hallinnosta annetun lain ja valtion virkamieslain 53 ja 55 §:n muuttamisesta (HE 4/2006 vp), jossa muun muassa ehdotetaan Poliisin tekniikkakeskuksen tehtäväalaa laajennettavaksi. Muutos laajentaisi Poliisin tekniikkakeskuksen tehtäväalaa siten, että myös muut viranomaistahot kuin poliisihallinto voisivat hankkia palveluita Poliisin tekniikkakeskukselta. Näin voitaisiin saavuttaa eri viranomaistoimintojen osalta säästöjä ja karsia päällekkäisiä toimintoja.

Sisäasiainministeriö asetti joulukuussa 2004 selvitysmiehen selvittämään, miten arpajais-, viihdelaitte-, rahankeräys- ja ampu- ma-aselainsäädännön sekä yksityiseen turvallisuusalaan liittyvän lainsäädännön nojalla nykyisin sisäasiainministeriön poliisiosastolle kuuluvien tehtävien hoito olisi tarkoituksenmukaista järjestää. Työssä edellytettiin otettavan huomioon tältä osin arpajaislain- säädännön mukaisen valvonnan järjestämi-

sestä tehtävä erillisselvitys. Lisäksi tuli erityisesti selvittää, olisiko kyseisiä tehtäviä mahdollista ja tarkoituksenmukaista siirtää Poliisin tekniikkakeskukselle sen sijoittamista koskevaan 16.12.2004 tehtyyn suunnittelupäätökseen liittyen.

Selvitysmiehen selvitys valmistui huhtikuussa 2005. Selvitysmies esitti selvityksessään kolme vaihtoehtoista organisaatiomallia. Nämä olivat itsenäisenä virastona toimiva Poliisin hallintokeskus, Poliisin tekniikkakeskuksen pohjalta muodostettava Poliisin hallinto- ja tekniikkakeskus sekä Etelä-Suomen ja Itä-Suomen lääninhallituksiin tukeutuva lääninhallitusmalli.

Eduskunnan hallintovaliokunta on käsitellessään hallituksen esitystä rahankeräyslaiksi todennut mietinnössään (HaVM 25/2005 vp – HE 102/2005 vp) muun muassa seuraavaa: ”Hallituksen esityksessä ei perustella sitä, miksi Etelä-Suomen lääninhallituksen tulisi ottaa vastatakseen lakiehdotuksen 26 §:n 1 (rahankeräysten toimeenpanon yleinen valvonta ja ohjaus sekä tilastointi) ja 3 (rahankeräysten toimeenpanoa koskevien lausuntojen ja ohjeiden antaminen) momentissa mainitut valtakunnalliset nykyisin ministeriölle kuuluvat tehtävät. Tällaiset tehtävät soveltuvat huonosti alueelliselle hallintoviranomaiselle ja ovat omiaan lisäämään hallintojärjestelmämme monimutkaisuutta. Valiokunta pitääkin perusteltuna, että kyseiset tehtävät jäävät edelleen sisäasiainministeriöön nykyiselle asiantuntevalle valvontayksikölle.

Valiokunta pitää välttämättömänä, että valtakunnallisella tasolla on asiantunteva rahankeräysten toimeenpanon yleisestä valvonnasta ja ohjauksesta sekä tilastoinnista vastaava organisaatio, joka voi toimia myös luvanahkijoiden ja kansalaisten asiantuntija- ja neuvontaelimenä. Sisäasiainministeriössä toimivan arpajaishallintoyksikön tehtäväkenttään kuuluvat lisäksi myös rahapelejä, tavara-arpajaisia ja bingopelejä koskevat asiat. Yksi valtakunnallinen elin on ensiarvoisen tärkeä, kun kehitetään yleishyödyllisten kansalais-toiminnan varainhankinnan kokonaisuutta. Tähän tehtäväkenttään kiinteästi liittyy osaluueena kansainvälinen yhteistyö, joka edellyttää statukseltaan korkeaa elintä. Valiokunta korostaa myös sitä, että yleishyödyllisten varainhankinnan kokonaisuudessa tulee li-

säksi turvata rahapelitoiminnan kansallinen yksinoikeusjärjestelmä. Tämäkin edellyttää vahvaa kansainvälistä ja kansallista osaamista, panostusta valvontaan ja laaja-alaista näkemystä.

Valiokunta painottaa myös sitä, ettei rahankeräysvalvonta saa vaarantua tai menettää uskottavuuttaan. Rahankeräystoiminnan ja muunlaisen varainhankinnan rajankäynti jää väistämättä osin tulkinnanvaraiseksi. Näistäkin syistä on välttämätöntä, että valtakunnallinen yleinen valvonta ja ohjaus tapahtuu riittävän lähellä poliittista vastuupiiriä ministeriötasolla.”

Tällä hetkellä sisäasiainministeriön poliisiosaston hallintoyksikön vastuualueena toimivan arpajais- ja asehallintoyksikön arpajaishallinto valmistelee ja esittelee valtioneuvostolle rahapeliluvat, vahvistaa rahapelien pelisäännöt, määrää rahapelitoiminnan valvontaa varten viralliset valvojat sekä antaa ratkaisusuositukset raha-arpajaisia taikka veikkauks-, vedonlyönti- tai totopelejä toimeenpanevan rahapeliyhteisön ja pelaajan välisestä voitonmaksua koskevasta erimielisyydestä. Arpajaishallinto vastaa arpajais-, rahankeräys- ja viihdelaitetoiminnan lainmukaisuudesta sekä arpajaisten ja rahankeräysten toimeenpanon valtakunnallisesta valvonnasta ja tilastoinnista. Se antaa myös arpajaisten ja rahankeräysten toimeenpanoa koskevia lausuntoja ja ohjeita.

Eduskunnan hallintovaliokunta painottaa aiemmin mainitussa rahankeräyslain käsitteilyn yhteydessä antamassaan mietinnössä rahankeräys-, tavara-arpajais-, bingo- ja rahapelitoiminnan yhteistä kokonaisuutta ja näkee, että koko tuon kentän ohjauksen ja valvonnan tulisi olla yhdessä ja riittävän lähellä poliittista päätöksentekoa. Tämä voidaan toteuttaa siten, että arpajaislaissa, rahankeräyslaissa ja viihdelaitelaissa ministeriölle säädetyt tehtävät säilyisivät edelleen ministeriön tehtävinä. Tehtävät hoidettaisiin edelleen Riihimäellä.

Tässäkään vaihtoehdossa ministeriö ei olisi lupaviranomainen. Lupaviranomaisena toimisivat poliisilaitokset ja lääninhallitukset. Sisäasiainministeriö vastaisi arpajaisten ja rahankeräysten toimeenpanon yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta sekä tilastoinnista nykyiseen tapaan. Ministeriö antaisi, kuten nyky-

kyisinkin, myös rahankeräysten ja arpajaisten toimeenpanoa ja toimeenpanon valvontaa koskevia lausuntoja ja ohjeita.

Arpajais- ja asehallintoyksikön asehallinnon tehtävänä on ratkaista ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupalliseen toimintaan liittyvät lupa-asiat, asekeräilijän hyväksyntää koskevat hakemusasiat ja erityisen vaarallisten ampuma-aseiden hankkimislupa-asiat. Asehallinnossa ratkaistaan myös asealan elinkeinon harjoittamista ja aseelinkeinoharjoittajan vastuuhenkilön hyväksyntää koskevat hakemusasiat ja ampuma-aseiden kaupallista siirtoa, tuontia, vientiä ja kauttakuljetusta koskevat hakemusasiat. Asehallinto toimii Suomessa ampuma-aseiden ja patruunoiden käyttöturvallisuuden tarkastusta suorittavana tarkastuslaitoksena. Se osallistuu kansainväliseen aseiden tarkastusjärjestöön (C.I.P.) liittyneiden maiden väliseen yhteistyöhön sekä muuhun kansainväliseen yhteistyöhön.

Arpajais- ja asehallintoyksikön asehallinnon tehtävät ehdotetaan siirrettäviksi Poliisin tekniikkakeskuksen tehtäviksi. Tehtävien siirto edellyttää useiden ampuma-aseiden (1/1998) säännösten muuttamista. Muutokset ovat yksinkertaisia, niissä vain muutetaan toimivaltaiseksi viranomaiseksi Poliisin tekniikkakeskus sisäasiainministeriön sijaan.

Mikkelissä toimiva turvallisuusalan valvontayksikkö on sisäasiainministeriön poliisiosaston hallintoyksikön vastuualue. Turvallisuusalan valvontayksikkö vastaa yksityisen turvallisuusalan valtakunnallisesta valvonnasta ja ohjauksesta. Sille kuuluu vartioimisliiketoiminta, turvasuojaustoiminta ja järjestyksenvalvojatoiminta. Yksikkö myöntää ja peruuttaa vartioimisliikeluvat sekä hyväksyy vartioimisliikkeiden vastaavat hoitajat. Se myös kehittää vartioimisliikkeisiin ja järjestyksenvalvontaan kohdistuvaa käytännön valvontatoimintaa poliisilaitosten kanssa.

Turvallisuusalan valvontayksikön tehtävät ehdotetaan myös siirrettäviksi Poliisin tekniikkakeskukselle. Tehtävien siirto edellyttää yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain (282/2002) useiden säännösten sekä eräiden järjestyksenvalvojista annetun lain (533/1999) säännösten muuttamista. Muutoksen sisältö pääosin olisi, että toimivaltai-

seksi viranomaiseksi muutettaisiin Poliisin tekniikkakeskus sisäasiainministeriön sijaan.

Kilpailuvirasto on vuonna 2005 käsitellyt Poliisin tekniikkakeskuksen kilpailua mahdollisesti rajoittavia toimintatapoja. Toimenpidepyynnössä Kilpailuvirastoa oli pyydetty selvittämään Poliisin tekniikkakeskuksen menettelyä asekaupassa. Toimenpidepyynnön tekijän käsityksen mukaan Poliisin tekniikkakeskus ei saisi toimia samalla aseiden testaajana, ostajana ja jälleenmyyjänä, koska näin tehdessään se rajoittaa kilpailua viranomaisasemansa perusteella. Kilpailuvirasto totesi 17 päivänä marraskuuta 2005 antamassaan päätöksessä (1093/61/04): ”Sisäasiainministeriön sisäisen tarkastuksen tekemä selvitys osoittaa, ettei Poliisin tekniikkakeskus poliisihallinnon ulkopuolisessa ampumaseiden ja patruunoiden myynnissä ole alan yritysten kilpailija. Tämä johtuu siitä, että ampumaseleki kieltää Poliisin tekniikkakeskukselta poliisihallinnon ulkopuolisen myynnin. Myyntireskontrakaan ei osoittanut tällaista myyntiä olleen. Tältä osin onkin kyseessä poliisihallinnon ampumaseiden ja -tarvikkeiden hankinnat, joissa Poliisin tekniikkakeskus on noudattanut hankintalain määräyksiä.

Poliisin tekniikkakeskuksen uudistaminen, liikelaitostaminen tai yhtiöittäminen voi tulla kilpailunäkökohtien johdosta kuitenkin ajankohtaiseksi, mikäli sen ulkopuolisille markkinoille suuntautuva myynti laajentuu merkittävästi.”

Hallinnon kehittämisen yleisten linjausten mukaisesti ehdotetaan nykyisellään sisäasiainministeriölle kuuluvat operatiivisiksi katsottavat valtakunnalliset ampumaseisiin ja yksityiseen turvallisuusalaan liittyvät lupa-, valvonta- ja tarkastustehtävät siirrettäviksi ministeriön alaiselle hallinnolle. Uuden keskusviraston perustamista pelkästään näitä tehtäviä varten ei ole pidetty tarkoituksenmukaisena. Tehtävät sopivat nykyisistä poliisiosastoista parhaiten Poliisin tekniikkakeskukselle. Ratkaisulla saavutettaisiin synergiaetuja viranomaisaseistuksen hankinta-, ylläpito- ja kehittämistehtäviin sekä ampumaseiden tarkastustehtäviin tarvittavien erityistilojen osalta.

Poliisin tekniikkakeskuksen sisällä kaluston, välineiden ja varusteiden hankinta-, yl-

läpito- ja kehittämistehtävät sekä lupa-, valvonta- ja tarkastustehtävät erotettaisiin Poliisin tekniikkakeskuksen ohjesäännössä organisatorisesti ja ratkaisuvallan osalta toisistaan.

15 b §. Virkamiehen tehtävään määrääminen. Valtionhallinnon johtamisvirkojen uudistamista pohtineen valtiovarainministeriön työryhmän (valtiovarainministeriön työryhmämuistio 1/2005) mukaan valtionhallinnon johtajien virkojen nimityskäytäntö on tarpeen saattaa nykyistä järjestelmällisemmälle pohjalle. Muistion pohjalta valtiovarainministeriössä on valmistelu hallituksen esitystä valtion ylimmän virkamiesjohdon nimittämisestä ja tehtävään määräämisestä. Järjestelmän piiriin kuuluisi tasavallan presidentin tai valtioneuvoston nimittämistoi- valtaan kuuluvia ylimpiä virkoja, valtioneuvostossa ministeriön osastopäällikön ja sitä vastaavia ylempiä virkoja sekä välittömästi ministeriön alaisen viraston päällikön virkoja, yhteensä noin 130. Järjestelmän piiriin kuuluisi poliisihallinnosta sisäasiainministeriön poliisiosaston osastopäällikkönä toimivan poliisiylijohtajan virka. Uudistuksella pyritään edistämään johtamisen laatua ja tuloksellisuutta sekä lisäämään johdon liikkuvuutta.

Vastaavanlaisen järjestelmän luominen on tarkoituksenmukaista myös poliisihallinnossa. Poliisin ylimmän johdon osalta ehdotetulla säännöksellä mahdollistettaisiin siirtyminen järjestelmään, jossa virkaan nimittäminen ja tehtävään määrääminen erotettaisiin toisistaan. Järjestelmää sovellettaisiin poliisijohtajan (sisäasiainministeriön poliisiosaston yksikön päällikkö), lääninpoliisijohtajan (lääninhallituksen poliisiosaston osastopäällikkö), keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin päällikön sekä Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön tehtäviin.

Palvelussuhde olisi voimassa toistaiseksi eli ilman määräaika. Tämä olisi tarpeen, jotta ylimpien johtajien urat koettaisiin vastaisuudessaakin houkutteleviksi ja päteviä hakijoita kiinnostaviksi. Myös hallinnon jatkuvuuden turvaaminen edellyttää pysyviä palvelussuhteita. Yksittäisten johtamistehtävien, joihin yleisvirkaan nimitetyt määrättäisiin, kestoa ei olisi määritelty.

Rajallisilla voimavaroilla on kyettävä jatkossa entistä tuottavampaan toimintaan. Esitetyllä järjestelyllä on mahdollista tarkentaa ja vahvistaa johtajien henkilökohtaista tulosvastuuta. Vaikka uudistuksen yhtenä tavoitteena on lisätä poliisihallinnon johdon liikkuvuutta, tehtävien vaihtamista ei kuitenkaan olisi tarkoituksenmukaista toteuttaa tilanteessa, jossa haitta koituisi hyötyä suuremmaksi. Tämän vuoksi siirtyminen järjestelmään toteutettaisiin joustavasti. Lisäksi ehdottomien määräaikojen säätäminen voisi johtaa väkivänsiirtoihin, jotka eivät palvele toimintayksikön eivätkä valtioyhteisön etua, eivätkä ole myöskään virkamiehen kannalta kohtuullisia tai sitoutumista ja motivaatiota ylläpitäviä.

Valtiovarainministeriön työryhmämuistiossa on myös esitetty kansainvälinen vertailu, jonka mukaan muun muassa Ruotsissa ja Tanskassa on pyritty lisäämään johtotason liikkuvuutta ja määräaikaista johtajanimityksiä.

Poliisin uuteen järjestelmään voitaisiin siirtyä joustavasti siten, että poliisijohtajan, lääninpoliisijohtajan, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin tai liikkuvan poliisin päällikön taikka Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön viran vapautuessa virka muutettaisiin tai lakkautettaisiin ja sen tilalle perustettaisiin sisäasiainministeriön poliisineuvoksen virka.

Tehtävään määräisi sisäasiainministeriö. Virkaan nimittäisi sisäasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen 8 §:n 2 momentin ja valtioneuvoston ohjesäännön 42 §:n 1 momentin nojalla valtioneuvosto. Jos uuteen tehtävään määrääminen vaatisi asuinpaikan vaihtamista, tehtävään määrääminen edellyttäisi virkamiehen suostumuksen.

Lakiin ehdotetun muutoksen johdosta olisi tarpeen tehdä osaksi heti ja osaksi uuteen järjestelmään kokonaan siirtymisen myötä muutoksia sisäasiainministeriöstä annettuun valtioneuvoston asetukseen, lääninhallitusasetukseen ja poliisin hallinnosta annettuun asetukseen. Muutostarvetta olisi uuden järjestelmän piiriin siirtyvien virkojen kelpoisuusvaatimusten ja virkoihin nimittäjän osalta. Mainittujen virkojen kelpoisuusvaatimukset ovat jo nykyisellään samankaltaiset. Nykyisellään lääninpoliisijohtajan ja Helsingin kih-

lakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön nimittää sisäasiainministeriö ja muut mainitut virkamiehet valtioneuvosto. Poliisin hallinnosta annetussa asetuksessa on myös säännökset keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin päällikön erityisestä eroamisistä ja poliisineuvoksen arvonimestä.

Muualla lainsäädännössä olevia mainintoja poliisijohtajasta, lääninpoliisijohtajasta, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin tai liikkuvan poliisin päälliköstä taikka Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäälliköstä tai yleensä poliisipäälliköstä ei olisi tarpeen muuttaa, koska maininnat viittaisivat uuteen järjestelmään siirtymisen jälkeen järjestelmän piiriin kuuluvien tehtävien osalta virkanimikkeen sijaan tehtävämääritykseen.

Uuteen järjestelmään siirtyminen ei vaikuttaisi nykyisten poliisijohtajien, lääninpoliisijohtajien, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin tai liikkuvan poliisin päälliköiden taikka Helsingin kihlakunnan poliisipäällikön asemaan. Nämä voisivat kuitenkin halutessaan siirtyä uuden järjestelmän piiriin, jolloin heidänkin virkansa muutettaisiin sisäasiainministeriön poliisineuvoksen viroiksi.

15 c §. Muutoksenhaku. Vastaavasti kuin valtion ylimmän virkamiesjohdon nimittämisestä ja tehtävään määräämisestä myös poliisihallinnon järjestelmän piirissä olevien virkojen osalta ehdotetaan säädettäväksi muutoksenhakukielto virkamiehen tehtävään määräämistä koskevaan päätökseen. Valtion virkamieslain 59 §:n mukaan päätökseen, joka koskee virkamiehen nimittämistä, ei saa hakea muutosta valittamalla, jollei laissa toisin säädetä. Tehtävään määräämisestä ei ole erikseen säädetty valituskieltoa virkamieslaissa, joten se on tarpeen ottaa poliisin hallinnosta annettuun lakiin.

Henkilöstöä koskevat siirtymäsäännökset.

Sisäasiainministeriön poliisiosastolle nykyisin ampuma-aselaisissa, yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa ja järjestyksenvalvojista annetussa laissa säädetyt tehtävät ehdotetaan pääosin siirrettäväksi Poliisin tekniikkakeskukselle. Tehtävien siirtymisen myötä myös niitä hoitava henkilöstö sekä virat siirrettäisiin Poliisin tekniikkakes-

kukseen. Ministeriölle jäisi kuitenkin edelleen turvallisuusalan ja ase-alan yleinen ohjaus ja valvonta, lainsäädäntö, sen ajan tasalla pitäminen ja kehittäminen sekä kansainvälinen yhteistyö. Tämä olisi otettava huomioon resurssien sijoittelussa. Huolimatta siitä, että poliisiosaston asehallinnon tehtäviä sekä yksityiseen turvallisuusalaan liittyviä tehtäviä hoitava henkilöstö siirretään Poliisin tekniikkakeskuksen henkilöstöksi, henkilöstö työskentelisi edelleenkin Riihimäellä ja Mikkelissä.

Poliisiammattikorkeakoulusta ja Poliisikoulusta ehdotetaan muodostettavaksi yhteinen oppilaitos, Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus. Koulutus- ja kehittämiskeskus sijaitsisi Tampereella. Yhdistämisen yhteydessä Poliisiammattikorkeakoulun rehtorin virka ja Poliisikoulun johtajan virka lakkautettaisiin. Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskukseen perustetaan sen johtajan virka. Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisikoulun henkilöstö ja virat siirretään lain tullessa voimaan Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskukseen. Lakkautettavien rehtorin ja johtajan viran haltijat pyrittäisiin sijoittamaan uudelleen ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaaviin tehtäviin. Jos lakkautettavan viran haltija ei suostu ottamaan vastaa hänelle tarjottua virkaa, noudatettaisiin häneen valtion virkamieslain 27 §:n säännöksiä sekä valtioneuvoston henkilöstön aseman järjestämisestä organisaation muutostilanteissa antaman periaatepäätöksen linjauksia.

1.2. Ampuma-aselaki

Sisäasiainministeriön tehtäviä ehdotetaan karsittavaksi siirtämällä nykyisin sisäasiainministeriön poliisiosastolle kuuluvat asehallinnon tehtävät Poliisin tekniikkakeskukselle. Tehtävien siirron toteuttamiseksi esitetään ampuma-aselain muuttamista siten, että nykyisin toimivaltaisena viranomaisena toimivan sisäasiainministeriön sijaan toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin lain 20 §:n 1 momentissa, 26 §:n 2 momentissa ja 3 momentin 1 kohdassa, 32 §:n 1 momentissa, 33 §:n 1 momentissa, 34 §:n 1 momentissa, 35 §:n 1 momentissa, 35 a §:ssä, 36 §:n 1 momentissa, 37 §:n 1 momentissa, 42 §:n 1 momentissa, 57 §:n 1 momentissa, 59 a §:n 1

momentissa, 64 §:n 1 momentissa, 110 §:n 3 momentissa, 115 §:ssä ja 119 §:n 3 momentissa Poliisin tekniikkakeskus.

Ampuma-aselain 40 §:ssä ja 83 a §:ssä säädetään tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuudesta. Säännösten mukaan tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava sisäasiainministeriölle kaupallisessa tuontiluvassa, kaasusumuttimen kaupallisessa tuontiluvassa, hankkimisluvassa, yksityisessä valmistamisluvassa, kaasusumutinluvassa ja yksityisessä tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen. Tehtävien siirrosta johtuen ehdotetaan säädettäväksi, että tullilaitos olisi velvollinen ilmoittamaan edellä mainituista esineistä Poliisin tekniikkakeskukselle.

Ampuma-aselain 57 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että asekeräilijän hyväksymisen osalta toimivaltaiseksi viranomaiseksi säädettäisiin Poliisin tekniikkakeskus. Toimivaltaisen viranomaisen muutoksesta johtuen vastaava tarkennus ehdotetaan tehtäväksi myös ampuma-aselain 45 §:n 3 momenttiin.

Ampuma-aselain 115 §:ssä määritelty sisäasiainministeriön suorittama yleinen ohjaus ja valvonta on ministeriöille yleensäkin kuuluvaa hallinnonalan ohjausta ja valvontaa. Poliisin tekniikkakeskukselle kuuluva valtakunnallisen ohjaus ja valvonta on luonteeltaan keskusvirastomaista toimintaa.

Voimassa olevan ampuma-aselain 117 a §:n mukaan sisäasiainministeriön yhteydessä toimii ampuma-aselautakunta, joka antaa ministeriön pyynnöstä lausuntoja ampuma-aselain soveltamisalaan kuuluvista asioista. Ampuma-aseasetuksen 65 a §:n nojalla sisäasiainministeriö asettaa ampuma-aselautakunnan kahdeksi vuodeksi kerrallaan. Ampuma-aselain 117 a §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että ampuma-aselautakunta toimisi Poliisin tekniikkakeskuksen apuna. Ampuma-aseasetuksen säännöstä ei ehdoteta muutettavaksi, koska ampuma-aselautakunnan asettaminen ehdotetaan säilytettäväksi edelleen sisäasiainministeriölle kuuluvana tehtävänä.

Voimassa olevan ampuma-aselain 118 §:ssä säädetään muutoksenhausta. Sen mukaan sisäasiainministeriön ampuma-aselain 32—35, 35 a, 36, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta sekä muuhun

ampuma-aselain nojalla annettuun päätökseen hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Niiden päätösten osalta, joissa toimivaltaiseksi viranomaiseksi on ehdotettu säädettäväksi Poliisin tekniikkakeskus sisäasiainministeriön sijaan, muutoksenhakuviranomaisena ei enää olisi ensimmäisessä asteessa korkein hallinto-oikeus vaan hallinto-oikeus. Ampuma-aselain mukaan aiemmin sisäasiainministeriön ratkaistavaksi kuuluneet asiat ratkaisisi ehdotetun muutoksen jälkeen Poliisin tekniikkakeskuksen Riihimäellä toimiva asehallintoyksikkö. Nykyisin Helsingissä toimivan Poliisin tekniikkakeskuksen osalta on tehty päätös sen alueellistamisesta. Päätöksen mukaan Poliisin tekniikkakeskus siirretään Kouvolan seudulle. Sillä olisi toimipisteet Tampereella, Helsingissä, Kuopiossa, Riihimäellä ja Mikkelissä.

Hallintolainkäyttölain 12 §:ssä säädetään toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta. Sen mukaan valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä on sen viranomaisen toimialue, jonka päätöksestä valitetaan. Jollei tätä perustetta voida käyttää, valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehneen viranomaisen päätoimipaikka sijaitsee tai, jollei tätäkään perustetta voida käyttää, sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty.

Poliisin tekniikkakeskuksen päätoimipaikka tulee sijaitsemaan Kouvolan seudulla. Siten toimivaltainen hallinto-oikeus olisi Kouvolan hallinto-oikeus. Poliisin tekniikkakeskuksen toimivaltaan kuuluvat ampuma-aselain soveltamisalaan kuuluvat päätökset tehdään kuitenkin Riihimäellä sijaitsevassa asehallintoyksikössä. Tarkoituksenmukaisinta olisi, että muutoksenhakuviranomaisena näissä asioissa olisi Hämeenlinnan hallinto-oikeus. Tämän vuoksi ehdotetaan ampuma-aselain 118 §:ssä säädettäväksi, että Poliisin tekniikkakeskuksen ampuma-aselain nojalla tekemien päätösten osalta muutosta haettaisiin Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta. Muutoin muutoksenhakuun sovellettaisiin hallintolainkäyttölain säännöksiä.

1.3. Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista

Sisäasiainministeriön tehtäviä ehdotetaan karsittavaksi siirtämällä nykyisin poliisiosaston turvallisuusalan valvontayksikölle kuuluvat tehtävät Poliisin tekniikkakeskukselle. Tehtävien siirron toteuttamiseksi ehdotetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamista siten, että nykyisin toimivaltaisena viranomaisena toimivan sisäasiainministeriön sijaan säädettäisiin lain 3—7 §:ssä, 15 §:ssä, 20—23 §:ssä, 33 §:ssä, 42 §:ssä ja 45—47 §:ssä Poliisin tekniikkakeskus.

Voimassa olevan lain 20 §:n 1 momentin 2 kohdassa, 25 §:n 1 momentissa, 29 §:n 2 momentissa, 31 §:n 2 momentin 1 kohdassa käytetään ilmaisua sisäasiainministeriön määräämät vaatimukset täyttävä koulutus. Käytännössä koulutuksesta on säädetty sisäasiainministeriön asetuksella (sisäasiainministeriön asetus vartioimisliikkeen vastaavan hoitajan ja vartijan koulutuksesta (780/2002), sisäasiainministeriön asetus vartijan erityisestä voimankäyttökoulutuksesta (781/2002), sisäasiainministeriön asetus vartioimis- ja järjestyksenvalvojatehtävissä mukana pidettävästä koirasta (782/2002)). Näistä säädettäisiin jatkossakin sisäasiainministeriön asetuksella. Edellä mainittua lainkohtia ehdotetaan tarkennettaviksi niin, että niissä mainittaisiin sisäasiainministeriön asetus.

Voimassa olevan lain 42 §:n 3 momentin mukaan poliisilaitoksen on tarkastettava toimialueellaan sijaitsevat vartioimisliikkeiden toimipaikat vähintään joka toinen vuosi. Tehtävien siirrosta johtuen Poliisin tekniikkakeskus olisi jatkossa viranomainen, joka suorittaa tarkastuksen. Paikallispoliisi avustaisi tehtävässä Poliisin tekniikkakeskusta.

Voimassa olevan lain 43 §:n mukaan sisäasiainministeriöllä, poliisin lääninjohdolla ja poliisilaitoksella on oikeus saada vartioimisliikkeeltä ja turvasuojausliikkeeltä valvonnassa tarvittavia tietoja liikkeen toiminnasta. Tehtävien siirrosta johtuen säännökseen ehdotetaan lisättäväksi Poliisin tekniikkakeskus tahoksi, jolla on oikeus tietojen saantiin. Sisäasiainministeriö ehdotetaan säilytettäväksi edelleen tietojen saantiin oikeutettuna tahona, koska sille jatkossa kuuluu vartioimislii-

ketoiminnan ja turvasuojaustoiminnan yleinen ohjaus ja valvonta.

Voimassa olevan lain 51 §:n mukaan sisäasiainministeriön apuna on neuvoo-antava turvallisuusalan neuvottelukunta, jonka ministeriö asettaa. Tehtävien uudelleen organisointiin liittyen ehdotetaan, että säännöstä muutettaisiin siten, että neuvottelukunta toimisi Poliisin tekniikkakeskuksen apuna. Sisäasiainministeriö asettaisi myös jatkossa neuvottelukunnan. Lain 52 §:ää ehdotetaan muutettavaksi siten, että neuvottelukunta antaisi lausuntoja sekä sisäasiainministeriön että Poliisin tekniikkakeskuksen pyynnöstä.

Yksityisistä turvallisuuspalveluista annettuun lakiin perustuvat aiemmin sisäasiainministeriön ratkaistavaksi kuuluneet asiat ratkaisisi ehdotetun muutoksen jälkeen Poliisin tekniikkakeskuksen Mikkelissä toimiva turvallisuusalan valvontayksikkö. Nykyisin Helsingissä toimivan Poliisin tekniikkakeskuksen osalta on tehty päätös sen alueellistamisesta. Päätöksen mukaan Poliisin tekniikkakeskus siirretään Kouvolan seudulle. Sillä olisi toimipisteet Tampereella, Helsingissä, Kuopiossa, Riihimäellä ja Mikkelissä.

Hallintolainkäyttölain 12 §:ssä säädetään toimivaltaisesta hallinto-oikeudesta. Sen mukaan valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä on sen viranomaisen toimialue, jonka päätöksestä valitetaan. Jollei tätä perustetta voida käyttää, valitus tehdään sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehneen viranomaisen päätoimipaikka sijaitsee tai, jollei tätäkään perustetta voida käyttää, sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä päätös on tehty.

Poliisin tekniikkakeskuksen päätoimipaikka tulee sijaitsemaan Kouvolan seudulla. Siten toimivaltainen hallinto-oikeus olisi Kouvolan hallinto-oikeus. Poliisin tekniikkakeskuksen toimivaltaan kuuluvat yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain soveltamisalaan kuuluvat päätökset tehdään kuitenkin Mikkelissä sijaitsevassa turvallisuusalan valvontayksikössä. Tarkoituksenmukaisinta olisi, että muutoksenhakuviranomaisena näissä asioissa olisi Kuopion hallinto-oikeus. Tämän vuoksi ehdotetaan lain 60 §:ssä säädettäväksi, että Poliisin tekniikkakeskuksen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain nojalla tekemien päätösten osalta muu-

tosta haettaisiin Kuopion hallinto-oikeudelta. Muutoin muutoksenhakuun sovellettaisiin hallintolainkäyttölain säännöksiä.

Voimassa olevan lain 61 §:n 3 momentin mukaisesti sisäasiainministeriö vahvistaisi jatkossakin laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävien lomakkeiden sekä vartijakortin ja turvasuojaajakortin kaavan.

1.4. Laki järjestyksenvalvojista

Turvallisuusalan valvontayksikön tehtävien uudelleen organisointiin liittyen on tarpeen tarkentaa myös järjestyksenvalvojista annetun lain säännöksiä. Voimassa olevan lain 7 §:n 3 momentissa, 9 a §:n 1 momentin 1 kohdassa ja 10 §:n 1 momentissa säädetään sisäasiainministeriön antamista ohjeista ja sisäasiainministeriön vahvistamat vaatimukset täyttävästä koulutuksesta. Käytännössä näistä asioista on nykyisin säädetty sisäasiainministeriön asetuksella. Edellä mainittuihin lainkohtiin ehdotetaan tehtäväksi tarkennus siten, että niissä viitattaisiin asetuksiin.

Voimassa olevan lain 11 §:n 1 momentin mukaisesti sisäasiainministeriö vahvistaisi jatkossakin järjestyksenvalvojaksi asetetun henkilön näkyvän tunnuksen.

1.5. Laki poliisikoulutuksesta

Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisikoulun yhdistäminen yhdeksi oppilaitoskokonaisuudeksi aiheuttaa tarpeen muuttaa poliisikoulutuksesta annetun lain säännöksiä. Uuden oppilaitoksen nimi olisi Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus. Poliisikoulutuksesta annetun lain säännöksiä ehdotetaan tarkennettaviksi siten, että niissä poliisioppilaitoksen, Poliisiammattikorkeakoulun tai Poliisikoulun sijaan käytettäisiin uuden oppilaitoksen nimeä.

2. Tarkemmat säännökset ja määräykset

Lakiesityksen 6 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin niistä kihlakunnan poliisilaitoksista, joiden toimialueena olisi useampi kihlakunta.

Voimassa olevan poliisin hallinnosta anne-

tun asetuksen 3 §:ssä säädetään poliisihallinnon ohjauksesta. Sen mukaan poliisin ylijohdosta hyväksyy neuvoteltuaan asianomaisten yksiköiden kanssa alaistensa yksiköiden tulostavoitteet ja toimintalinjat sekä päättää niille osoitettavista määrärahoista. Poliisin lääninjohdosta hyväksyy neuvoteltuaan asianomaisten yksiköiden kanssa alaistensa yksiköiden tulostavoitteet poliisin ylijohdon lääninjohdolle asettamien tulostavoitteiden ja toimintalinjojen perusteella sekä päättää yksiköille osoitettavista määrärahoista poliisin ylijohdon lääninjohdolle osoittaman määrärahan rajoissa.

Poliisin ylijohdon ja poliisin lääninjohdon tehtävämäärittelyjä ehdotetaan tarkennettaviksi poliisin hallinnosta annetussa laissa. Poliisin ylijohdon tehtävänä olisi suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja koko maassa. Se myös päättäisi paikallispoliisin ja muiden poliisiyksiköiden välisestä yhteistoiminnasta sekä huolehtisi muista sille säädetyistä ja määrätyistä tehtävistä. Sen sijaan poliisihallinnon tulostavoitteiden ja toimintalinjojen hyväksyminen sekä poliisiyksiköille osoitettavista määrärahoista päättäminen olisi poliisiosastolle ministeriön osastona kuuluva tehtävä eikä poliisin ylijohdon tehtävä. Tämän vuoksi poliisinhallinnosta annetun asetuksen 3 §, joka koskee tätä ohjausta, tulisi kumota.

Ampuma-aseisiin liittyvien tehtävien siirto sisäasiainministeriöstä Poliisin tekniikkakeskukselle aiheuttaa tarpeen myös eräiden ampuma-aseasetuksen (145/1998) säännösten tarkistamiseen. Asetuksen säännöksissä tulisi muuttaa toimivaltaiseksi viranomaiseksi Poliisin tekniikkakeskus sisäasiainministeriön sijaan.

Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisikoulun yhdistäminen yhdeksi oppilaitoskokonaisuudeksi ja nimenmuutos aiheuttavat muutoksia myös poliisin hallinnosta annettuun asetukseen, valtioneuvoston asetukseen poliisikoulutuksesta (283/2005), korkeakoulututkintojen järjestelmästä annettuun valtioneuvoston asetukseen (464/1998), valtioneuvoston asetukseen sisäasiainministeriöstä (609/2003) sekä sisäasiainministeriön asetukseen poliisioppilaitosten opiskelijoiden opintososiaalisista eduista (286/2005).

Poliisin ylimmän johdon osalta ehdotetaan

siirtymistä järjestelmään, jossa virkaan nimitäminen ja tehtävään määrääminen erotettaisiin toisistaan. Järjestelmää sovellettaisiin poliisijohtajan, lääninpoliisijohtajan, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin päällikön sekä Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön tehtäviin. Ehdotetun muutoksen johdosta olisi tarpeen tehdä osaksi heti ja osaksi uuteen järjestelmään kokonaan siirtymisen myötä muutoksia sisäasiainministeriöstä annettuun valtioneuvoston asetukseen, lääninhallitusasetukseen ja poliisin hallinnosta annettuun asetukseen. Muutostarvetta olisi uuden järjestelmän piiriin siirtyvien virkojen kelpoisuusvaatimusten ja virkoihin nimittäjän osalta. Mainittujen virkojen kelpoisuusvaatimukset ovat jo nykyisellään samankaltaiset. Nykyisellään lääninpoliisijohtajan ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön nimittää sisäasiainministeriö ja muut mainitut virkamiehet valtioneuvosto. Poliisin hallinnosta annetussa asetuksessa on myös säännökset keskusrikospoliisin, suojelupoliisin ja liikkuvan poliisin päällikön erityisestä eroamisista ja poliisineuvoksen arvonnimestä.

Muualla lainsäädännössä olevia mainintoja poliisijohtajasta, lääninpoliisijohtajasta, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin tai liikkuvan poliisin päälliköstä taikka Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäälliköstä tai yleensä poliisipäälliköstä ei olisi tarpeen muuttaa, koska maininnat viittaisivat uuteen järjestelmään siirtymisen jälkeen järjestelmän piiriin kuuluvien tehtävien osalta virkanimikkeen sijaan tehtävämääritykseen.

3. Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 2007. Poliisin hallinnosta annetun lain 1 §:n 3 momentti ja 12 §, jotka liittyvät nykyisten poliisioppilaitosten yhdistämiseen yhdeksi uudeksi oppilaitokseksi, sekä lain poliisikoulutuksesta annetun lain muuttamisesta on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä tammikuuta 2008.

4. Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain 119 §:n mukaan valtiolla voi olla keskushallinnon lisäksi alueellisia ja paikallisia viranomaisia. Valtionhallinnon toimielinten yleisistä perusteista säädetään lailla, jos niiden tehtäviin kuuluu julkisen vallan käyttöä. Valtion hallinnon alue- ja paikallishallinnon perusteista säädetään niin ikään lailla. Valtionhallinnon yksiköistä voidaan säätää asetuksella.

Perustuslain 122 §:n mukaan hallintoa järjestettäessä tulee pyrkiä yhteensopiviin aluejaotuksiin, joissa turvataan suomen- ja ruotsinkielisen väestön mahdollisuudet saada palveluja omalla kielellään samanlaisten perusteiden mukaan.

Perustuslain 22 §:n mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen. Poliisitointa järjestettäessä tulee huomioida ainakin perustuslain yhdenvertaisuutta, oikeutta turvallisuuteen ja hyvän hallinnon takeita koskevat säännökset. Perustuslain 6 §:n 1 momentin mukaan ihmiset ovat yhdenvertaiset lain edessä. Perustuslain 7 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus turvallisuuteen. Perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan hyvän hallinnon takeet turvataan lailla.

Valtion paikallishallinnon kehittämisen perusteista annetun lain tavoitteena on parantaa palvelujen laatua ja kansalaisten oikeusturvaa, turvata palvelujen riittävä ja tasapuolinen saatavuus maan eri osissa sekä luoda edellytykset toimintojen kokoamiselle yhteen, päätösvallan siirtämiselle paikallistasolle ja palvelujen taloudelliselle tuottamiselle.

Esityksen tavoitteena olevan poliisitoimen voimavarojen käytön tehostamisen sekä poliisipalvelujen saatavuuden ja laadun turvaamisen myötä turvattaisiin edellä mainittujen perusoikeuksien toteutuminen.

Ehdotettu toimialueeltaan yhtä kihlakuntaa laajempien poliisilaitosten järjestely mahdollistaisi poliisitoiminnan ja syyttäjätoiminnan

nykyistä paremmin toisiinsa yhteensopivien aluejaotusten muodostamisen. Järjestely selkeyttäisi toimivaltakysymyksiä ja siten myös lisäisi oikeusvarmuutta.

Poliisin tekniikkakeskuksella olisi ehdotuksen mukaan sekä viranomaisten ja viranomaisjärjestelmään liittyvien muiden tahojen kalustoon, välineisiin ja varusteisiin liittyviä hankinta-, ylläpito- ja kehittämistehtäviä että ampuma-aseisiin ja yksityiseen turvallisuusalaan liittyviä lupa-, valvonta- ja tarkastustehtäviä. Viranomaisjärjestelmän kalustoon, välineisiin ja varusteisiin liittyvissä tehtävissä ei olisi kysymys viranomaisjärjestelmän ulkopuolisille tahoille myynnin kaltaisesta liiketoiminnasta, vaan viranomaisten ja viranomaisjärjestelmään liittyvien muiden tahojen kalustoon, välineisiin ja varusteisiin liittyvästä hankinta-, ylläpito- ja kehittämisyhteistyöstä ja tällaisten tehtävien keskitämisestä. Tämän vuoksi Poliisin tekniikkakeskuksesta ei ole myöskään tarkoitus muodostaa valtion liikelaitosta tai osakeyhtiötä. Poliisin tekniikkakeskuksen sisällä tällaiset tehtävät erotettaisiin poliisin hallinnosta annetun lain 13 §:n yksityiskohtaisissa perusteissa kerrotulla tavalla lupa-, valvonta- ja tarkastustehtävistä. Edellä sanotun johdosta Poliisin tekniikkakeskuksen tehtäväkokonaisuus ei muodostuisi ongelmalliseksi hallinnon puolueettomuuden näkökulmasta.

Hallituksen käsityksen mukaan lakiehdotukset voidaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksityksessä.

Hallitus pitää kuitenkin suotavana, että esityksestä pyydetäisiin eduskuntakäsittelyn yhteydessä perustuslakivaliokunnan lausunto.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan poliisin hallinnosta 14 päivänä helmikuuta 1992 annetun lain (110/1992) 1 §:n 2 ja 3 momentti, 4—6 ja 8 §, 9 §:n 3 momentti, lailla 69/2005 kumotun 12 §:n edellä oleva väliotsikko ja 13 §, sellaisina kuin niistä ovat, 1 §:n 2 ja 3 momentti laissa 679/2002, 4 § osaksi laeissa 778 ja 779/1997, 5 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 6 § laissa 156/1996 ja mainitussa laissa 679/2002, 8 § osaksi mainituissa laeissa 156/1996, 778/1997 ja 679/2002 sekä kumotun 12 §:n edellä oleva väliotsikko ja 13 § mainitussa laissa 778/1997, sekä

lisätään lakiin siitä mainitulla lailla 69/2005 kumotun 12 §:n tilalle uusi 12 sekä uusi 15 b ja 15 c § seuraavasti:

1 §

Poliisihallinto ja poliisiyksiköt

Lääninhallituksen alainen paikallishallintoviranomainen on kihlakunnan poliisilaitos lukuun ottamatta Helsingin kihlakunnan poliisilaitosta.

Sisäasiainministeriön alaisia valtakunnallisia yksiköjä ovat keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi. Ministeriön alaisena toimii Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus, Poliisin tekniikkakeskus ja Poliisin tietohallintokeskus sekä paikallishallintoviranomaisena Helsingin kihlakunnan poliisilaitos.

4 §

Poliisin ylijohdo

Poliisin ylijohdona toimii sisäasiainministe-

riön poliisiosasto.

Poliisin ylijohdon tehtävänä on:

1) suunnitella, kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja koko maassa;

2) päättää paikallispoliisin ja muiden poliisiyksiköiden välisestä yhteistoiminnasta;

3) huolehtia muista sille säädettyistä tai määrättyistä tehtävistä.

5 §

Poliisin lääninjohto

Poliisin lääninjohtona toimii lääninhallituksen poliisiosasto tai poliisitoimisto.

Poliisin lääninjohtoon tehtävänä on:

1) suunnitella kehittää, johtaa ja valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja läänissä;

2) hyväksyä asianomaisten yksiköiden kanssa neuvoteltuaan alaistensa yksiköiden tulostavoitteet sisäasiainministeriön lääninjohtolle asettamien tulostavoitteiden ja toi-

mintalinjojen perusteella sekä päättää yksiköille osoitettavista määrärahoista sisäasiainministeriön lääninjohdolle osoittaman määrärahan puitteissa;

3) päättää kihlakunnan poliisilaitosten yhteistoiminnasta läänissä;

4) huolehtia muista sille säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä.

6 §

Paikallispoliisi

Paikallinen poliisitoimi järjestetään kihlakunnittain siten, että kihlakunnan poliisilaitoksen toimialueena on yksi tai useampi kihlakunta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään kihlakunnan poliisilaitoksista, joiden toimialueena on useampi kihlakunta. Kihlakunnan poliisilaitoksella voi olla palvelutoimistoja. Sisäasiainministeriö päättää kihlakunnan poliisilaitoksen sekä sen palvelutoimistojen sijaintipaikoista.

Muodostettaessa kihlakunnan poliisilaitos, jonka toimialueena on useampi kihlakunta, tulee ottaa huomioon eri alueiden erityispiirteet, kuten asukasmäärä, asukastiheys, laajuus, liikenneyhteydet sekä kieliolot ja aluejaoituksen vaikutus viranomaisen kielilain (423/2003) 6 §:ssä tarkoitettuun kielelliseen asemaan. Poliisilaitoksen muodostamisen yhteydessä lakkautettavien poliisilaitosten henkilöstö siirtyy ja virat siirretään perustettavaan kihlakunnan poliisilaitokseen. Viran siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta. Lakkaavien kihlakunnan poliisilaitosten poliisipäällikön virat lakkautetaan ja perustetaan uusi kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön virka. Täytettäessä edellä mainittua kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön virkaa ensi kertaa virka saadaan täyttää sitä haettavaksi julistamatta. Lakkautettavan poliisipäällikön viran haltija pyritään sijoittamaan uudelleen ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaaviin tehtäviin.

Kelpoisuusvaatimuksena kihlakunnan poliisipäällikön virkaan on oikeustieteen kandidaatin tutkinto tai muu ylempi korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyys tehtävälueeseen ja hallinnonalan toimintaan sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

8 §

Yhteistoiminta

Poliisin lääninjohto voi poliisitoiminnan tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi asianomaisia poliisilaitoksia ja alueen kuntia kuultuaan määrätä kihlakunnan poliisilaitokset hoitamaan tehtäviä yhteistoiminnassa. Jos kihlakunnan poliisilaitokset kuuluvat eri läänihin tai yhteistoiminnassa on mukana Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, päätöksen yhteistoiminnasta tekee poliisin ylijohto.

Poliisin ylijohto voi poliisitoiminnan tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi asianomaisia poliisiyksiköitä kuultuaan määrätä kihlakunnan poliisilaitoksen ja muun poliisiyksikön hoitamaan tehtäviä yhteistoiminnassa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua yhteistoimintaa koskevassa päätöksessä tulee määrätä päällikkö johtamaan yhteistoiminnassa hoidettavia tehtäviä ja muut johtosuhteet sekä antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä yhteistoiminnan järjestämiseksi.

9 §

Keskusrikospoliisi

Poliisin lääninjohdolla on oikeus yksittäistapauksessa määrätä tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin kesken läänissä. Tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen kesken määrää kuitenkin poliisin ylijohto.

Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus

12 §

Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus

Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskuksessa annetaan poliisin peruskoulutusta, jatko- ja täydennyskoulutusta sekä poliisialan ammattikorkeakoulutusta. Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskuksesta sekä poliisikoulutuksesta säädetään tarkemmin poliisikoulutuksesta annetussa laissa (68/2005).

13 §

Poliisin tekniikkakeskus

Poliisin tekniikkakeskuksen perustehtävänä on hankkia, ylläpitää ja kehittää poliisin kalustoa, välineitä ja varusteita.

Poliisin tekniikkakeskus voi hankkia, ylläpitää ja kehittää myös muiden valtion ja kunnan turvallisuusviranomaisten kalustoa, välineitä ja varusteita sekä muidenkin valtion ja kunnan viranomaisten turvakalustoa, -välineitä ja -varusteita.

Poliisin tekniikkakeskus hoitaa myös sille ampuma-aselaisissa (1/1998), yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa (282/2002) ja järjestyksenvalvojista annetussa laissa (533/1999) erikseen säädetty tehtävät.

Jos viranomaisjärjestelmään liittyvä julkinen hallintotehtävä on annettu muulle kuin viranomaiselle, Poliisin tekniikkakeskus voi hankkia, ylläpitää ja kehittää myös tällaisen tehtävän hoitamiseen liittyvää kalustoa, välineitä ja varusteita.

15 b §

Virkamiehen tehtävään määrääminen

Sisäasiainministeriö määrää sisäasiainministeriön poliisineuvoksena toimivan virkamiehen poliisijohtajan, lääninpoliisijohtajan, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin tai liikuvan poliisin päällikön taikka Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön tehtävään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla virkamiehellä on velvollisuus siirtyä siihen uuteen tehtävään, johon hänet määrätään. Jos uuteen tehtävään määrääminen kuitenkin vaikuttaa virkamiehen vapauteen valita asuinpaikkansa, vaatii tehtävään määrääminen

virkamiehen suostumuksen.

15 c §

Muutoksenhaku

Edellä 15 b §:ssä tarkoitettuun tehtävään määräämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 1 §:n 3 momentti ja 12 § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämän lain tullessa voimaan sisäasiainministeriön poliisiosaston arpajais- ja asehallintoyksikön asehallinnon sekä turvallisuusalan valvontayksikön henkilöstö siirtyy ja virat siirretään Poliisin tekniikkakeskukseen. Viran siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta.

Tämän lain 12 §:n tullessa voimaan Poliisiammattikorkeakoulu ja Poliisikoulu lakkaavat. Nykyisen Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisikoulun henkilöstö siirtyy ja virat siirretään 12 §:ssä tarkoitettuun Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskukseen. Viran siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta. Koulutus- ja kehittämiskeskukseen perustettavat virat voidaan ensimmäisellä kerralla täyttää niitä haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään Poliisiammattikorkeakoulun tai Poliisikoulun palveluksessa oleva virkamies.

Poliisiammattikorkeakoulun rehtorin virka ja Poliisikoulun johtajan virka lakkautetaan ja perustetaan Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskukseen johtajan virka. Lakkautettavien virkojen haltijat pyritään sijoittamaan uudelleen ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaaviin tehtäviin.

2.

Laki

ampuma-aselain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä tammikuuta 1998 annetun ampuma-aselain (1/1998) 20 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 ja 3 momentti, 32 §:n 1 momentti, 33 §:n 1 momentti, 34 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 35 a §, 36 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 momentti, 40 §, 42 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 57 §:n 1 momentti, 59 a §:n 1 momentti, 64 §:n 1 momentti, 83 a §, 110 §:n 4 momentti, 115 §, 117 a §, 118 §:n 1 momentti, 119 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 20 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 ja 3 momentti, 35 a §, 42 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 57 §:n 1 momentti, 59 a §:n 1 momentti, 83 a §, 110 §:n 4 momentti, 117 a § ja 119 §:n 3 momentti laissa 601/2001 sekä 118 §:n 1 momentti laissa 703/2005, seuraavasti:

20 §

Asealan elinkeinolupa

Poliisin tekniikkakeskus antaa ja peruuttaa luvan asealan elinkeinon harjoittamiseen (*asealan elinkeinolupa*).

26 §

Vastuuhenkilö

Vastuuhenkilön hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus. Jos se on ase-elinkeinonharjoittajan toiminnan laajuuden vuoksi tarpeen, hyväksynnän antava viranomainen voi vaatia, että vastuuhenkilöitä

on useampi kuin yksi.

Vastuuhenkilöksi voidaan hyväksyä luotettava ja asealan elinkeinon harjoittamiseen sopivana pidettävä henkilö, jolla on:

1) sellainen perehtyneisyys ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin, jota asealan elinkeinon asianmukainen harjoittaminen edellyttää, ja joka on suorittanut hyväksytysti Poliisin tekniikkakeskuksen järjestämän kokeen; sekä

2) 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa.

32 §

Kaupallinen ennakkosuostumus

Ennakkosuostumuksen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoon Suomeen kaupallis-

ta tarkoitusta varten (*kaupallinen ennakkosuostumus*) antaa ja peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

33 §

Kaupallinen tuontilupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

34 §

Kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa

Luvan kaasusumuttimien siirtoon ja tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

35 §

Kaupallinen siirtolupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoon Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen siirtolupa*) antaa ja peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

35 a §

Määräaikainen kaupallinen siirtolupa

Poliisin tekniikkakeskus voi antaa useampaa eri siirtoa varten määräaikaisesti voimassa olevan kaupallisen siirtoluvan (*määräaikainen kaupallinen siirtolupa*). Luvan antamisen edellytyksenä on sen lisäksi, mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään, että esineiden vastaanottajana on sama toisessa EU:n jäsenvaltiossa oleva ase-elinkeinonharjoittaja.

Siirroista on kirjallisesti ilmoitettava Poliisin tekniikkakeskukselle ennen siirtoa siten

kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

36 §

Kaupallinen vientilupa ja kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vientiin Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen vientilupa*) ja kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

37 §

Kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa ja kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan kaasusumuttimien siirtoon ja vientiin Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa*) sekä kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus. Kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa voidaan antaa myös sellaiseen kauttakuljetukseen, jossa lähtö- ja määrämaa tai jompikumpi niistä on EU:n jäsenvaltio.

40 §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava Poliisin tekniikkakeskukselle kaupallisessa tuontiluvassa ja kaasusumuttimen kaupallisessa tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

42 §

Hankkimislupa

Luvan ampuma-aseen ja aseosien hankkimiseen (*hankkimislupa*) antaa ja peruuttaa hakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitos. Luvan erityisen vaarallisen ampuma-aseen ja sen osien hankkimiseen antaa ja peruuttaa kuitenkin Poliisin tekniikkakeskus. Hankkimislupa oikeuttaa myös aseosien ja aseosien väliaikaiseen hallussapitoon. Hallussapitoluvasta säädetään 52 §:ssä.

45 §

Hankkimisluvan saajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Lupa museossa tai kokoelmassa pitämiseen voidaan antaa vain asekeräilijälle, jolla on Poliisin tekniikkakeskuksen hyväksyntä ampuma-aseiden tai aseosien keräilyyn ja jonka ampuma-aseiden ja aseosien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt.

57 §

Asekeräilijäksi hyväksyminen

Asekeräilijän hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

59 a §

Tiedosto asekeräilijän ampuma-aseista

Poliisin tekniikkakeskus voi hakemuksesta oikeuttaa asekeräilijän pitämään hallussapitoluvan hakemisen sijasta tiedostoa hankkimistaan, valmistamistaan tai muuntamistaan ampuma-aseista siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Oikeus lakkaa olemasta voimassa ja ampuma-aseiden osalta menetellään siten kuin 8 luvussa säädetään, jos asekeräilijälle annettu hyväksyntä rauke-

aa tai se peruutetaan.

64 §

Kansainvälisten valtiovierailujen turvatehtäviin liittyvä lupa

Luvan ampuma-aseen, aseosien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon kansainvälisten valtiovierailujen turvatehtävien järjestämiseksi antaa ja peruuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

83 a §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava Poliisin tekniikkakeskukselle hankkimisluvassa, yksityisessä valmistamisluvassa, kaasusumutinluvassa ja yksityisessä tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

110 §

Ampuma-aseiden ja patruunoiden tarkastus

Poliisin tekniikkakeskus voi antaa patruunoiden valmistajalle tai maahantuojaalle patruunoiden tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden. Tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden antamisen edellytyksistä ja peruuttamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

115 §

Lain noudattamisen valvonta

Ampuma-aseisiin liittyvästä yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta vastaa sisäasiainministeriö. Poliisin tekniikkakeskus vastaa ampuma-aseisiin liittyvästä valtakunnallisesta ohjauksesta ja valvonnasta. Lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo poliisi. Rajavartiolaitos ja tullilaitos

valvovat lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

117 a §

Ampuma-aselautakunta

Poliisin tekniikkakeskuksen apuna on sisäasiainministeriön asettama neuvoa-antava ampuma-aselautakunta, joka antaa sisäasiainministeriön ja Poliisin tekniikkakeskuksen pyynnöstä lausuntoja tämän lain soveltamisalaan kuuluvista asioista. Tarkemmat säännökset ampuma-aselautakunnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

118 §

Muutoksenhaku

Poliisin tekniikkakeskuksen tämän lain 32—35, 35 a, 36, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muuhun tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

119 §

Tarkemmat säännökset

Poliisin tekniikkakeskus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomiksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomiksi tekemiseen liittyvistä teknisistä seikoista sekä 112 a §:ssä säädettyssä esittämisessä noudatettavasta menettelystä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asealan elinkeinolupaa, kaupallista ennakkosuostumusta, kaupallista tuontilupaa, kaasusumuttimen kaupallista tuontilupaa, kaupallista siirtolupaa, määräaikaista kaupallista siirtolupaa, kaupallista vientilupaa ja kaupallista kauttakuljetuslupaa, kaasusumuttimen kaupallista vientilupaa ja kaupallista kauttakuljetuslupaa, erityisen vaarallisen ampumaaseen ja sen osan hankkimislupaa ja asekeräilijän ja vastuuhenkilön hyväksymistä koskeva asia sekä kansainvälisten valtiovierailujen turvatehtäviin liittyvä lupa-asia, joka on tullut sisäasiainministeriössä vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siirtyy tämän lain voimaan tullessa Poliisin tekniikkakeskukseen.

3.

Laki

yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista 12 päivänä huhtikuuta 2002 annetun lain (282/2002) 3 §:n 4 momentti, 4 §:n 3 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 20 §:n 1 momentin 2 kohta ja 4 momentti, 21 §:n 3 momentti, 22 §:n 2 momentti, 23 §, 24 §:n 1 momentin 2 kohta, 25 §:n 1 momentti, 29 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentin 1 kohta, 33 §:n 3 momentti, 42 §, 43 §, 45—47 §, 49 §, 51 §, 52 §:n 6 kohta ja 60 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 46, 47 ja 49 § osaksi laissa 765/2003, seuraavasti:

3 §

Vartioimisliikelupa

Luvanhaltijan konkurssi- tai kuolinpesällä on oikeus jatkaa vartioimisliiketoimintaa enintään yhden vuoden ajan luvanhaltijan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä. Konkurssipesän hoitajan sekä kuolinpesän osakkaan tai muun pesää hoitavan on ilmoitettava Poliisin tekniikkakeskukselle luvanhaltijan konkurssista tai kuolemasta 30 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

4 §

Vartioimisliikeluvan myöntäminen

Vartioimisliikeluvan myöntää Poliisin tekniikkakeskus.

5 §

Vartioimisliikeluvan ehtojen ja rajoitusten muuttaminen

Vartioimisliikelupaan liitettyjä ehtoja ja rajoituksia muuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

6 §

Ilmoitukset

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava myöntämästään vartioimisliikeluvasta sekä muuttamistaan vartioimisliikelupaan liitetyistä ehdoista ja rajoituksista niille poliisilaitoksille, joiden toimialueelle vartioimisliikeluvan hakija tai haltija on ilmoittanut perustavansa toimipaikkoja.

7 §

Muutosilmoitukset

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava kirjallisesti (*muutosilmoitus*) Poliisin tekniikkakeskukselle:

1) liikkeen toimipaikan perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä sen osoitteen muuttamisesta;

2) liikkeen hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisen yhtiömiehen vaihtumisesta;

3) liikkeen harjoittamisen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi.

Poliisin tekniikkakeskuksen on toimitettava tieto 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella vartioimisliikkeen päätoimipaikka sijaitsee, ja sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella muutosilmoituksessa tarkoitettu toimipaikka sijaitsee. Tieto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista on toimitettava sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella liikkeen päätoimipaikka sijaitsee. Tieto 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista on toimitettava kaikille niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee liikkeen toimipaikkoja.

15 §

Vastaava hoitaja

Vartioimisliikkeellä on oltava palveluksessaan yksi tai useampi vastaava hoitaja, jonka hyväksyminen kyseisen vartioimisliikkeen vastaavaksi hoitajaksi on voimassa. Poliisin tekniikkakeskus määrää vastaavien hoitajien lukumäärän vartioimisliiketoiminnan laajuuden, vartioimisliikkeen toimipaikkojen lukumäärän ja sijainnin sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Poliisin tekniikkakeskus määrää myös vastaavien hoitajien vastualueet.

Vartioimisliikeluvan hakijan tai haltijan on jättäessään hakemuksen vartioimisliikeluvan saamiseksi tai välittömästi sen jälkeen tehtä-

vä Poliisin tekniikkakeskukselle hakemus vastaavan hoitajan hyväksymiseksi. Vartioimisliiketoimintaa ei saa aloittaa ennen kuin vartioimisliikkeelle on hyväksytty vastaava hoitaja.

20 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Vastaavaksi hoitajaksi voidaan hyväksyä vartioimisliikkeen harjoittaja tai vartioimisliikkeen palveluksessa oleva, joka:

2) on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) mukaisen turvallisuusvalvojan tai sitä vastaavan erikoisammattitutkinnon osat, jotka sisältävät ainakin vartioimisliiketoimintaan sekä turvallisuuslainsäädäntöön liittyvät opetusaiheet sisältävän koulutuksen (*vastaavan hoitajan koulutus*); sekä

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyy Poliisin tekniikkakeskus.

21 §

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyy Poliisin tekniikkakeskus.

22 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen ehtojen ja rajoitusten muuttaminen

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia muuttaa Poliisin tekniikkakeskus.

23 §

Ilmoitukset

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisestä sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjen ehtojen ja rajoitusten muuttamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee vastaavan hoitajan vastuualueeseen kuuluvia toimipaikkoja.

24 §

Vartijaksi hyväksyminen

Vartijaksi voidaan hyväksyä se, joka:

2) on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osat, jotka sisältävät ainakin vartiointialaan, vartioimisliiketoimintaan, vartijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä vartijan tehtäviin liittyvät opetusaiheet sisältävän koulutuksen (*vartijan peruskoulutus*); sekä

25 §

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen

Se, joka ei ole saanut vartijan peruskoulutusta, voidaan 24 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädettyjen edellytysten täytyessä hyväksyä toimimaan vartijana yhden kalenterivuoden aikana enintään neljä kuukautta (*väliaikainen vartija*), jos hän on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osat, jotka sisältävät perustiedot 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista opetusaiheista (*väliaikaisen vartijan koulutus*).

29 §

Voimankäyttövälineiden kantaminen

Ampuma-asetta, kaasusumutinta ja teleskooppipatukkaa saa kantaa ainoastaan vartija, joka on saanut sisäasiainministeriön asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävän erityisen voimankäyttökoulutuksen ja osoittanut vuosittain, että hänellä on riittävä ampumaseen käsittelytaito ja ampumistaito. Väliaikainen vartija ei saa kantaa ampuma-asetta.

31 §

Koiran mukana pitäminen

Jos koiran pitäminen vartioimistehtävässä on tarpeen, vartija saa pitää tehtävissä mukanaan yhtä koira:

1) joka on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön asetuksella säädetyt vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen;

33 §

Vartijan asu

Poliisin tekniikkakeskus voi kieltää asun, merkin tai tekstin käyttämisen, jollei se ole tämän lain tai tämän lain nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen mukainen.

42 §

Valvonta

Yksityisten turvallisuuspalveluiden yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta vastaa sisäasiainministeriö.

Yksityisten turvallisuuspalveluiden valtakunnallisesta ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Poliisin tekniikkakeskus.

Poliisin lääninjohto ja kihlakunnan poliisilaitokset vastaavat yksityisten turvallisuuspalveluiden sekä vastaavien hoitajien, varti-

joiden ja turvasuojaajien toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Poliisin tekniikkakeskuksen on tarkastettava vartioimisliikkeiden toimipaikat vähintään joka toinen vuosi. Paikallispoliisi on velvollinen avustamaan Poliisin tekniikkakeskusta vartioimisliikkeen tarkastuksen toimittamisessa. Poliisin tekniikkakeskus toimittaa tarkastuksesta laaditun pöytäkirjan vartioimisliikkeen toimipaikan poliisilaitokselle.

43 §

Tietojensaantioikeus

Sisäasiainministeriöllä, Poliisin tekniikkakeskuksella, poliisin lääninjohdolla ja poliisilaitoksella on oikeus saada vartioimisliikkeeltä ja turvasuojausliikkeeltä valvonnassa tarvittavia tietoja liikkeen toiminnasta, henkilöstöstä, taloudellisesta asemasta ja muista vastaavista seikoista yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yrityssalaisuuden estämättä.

45 §

Vuosi-ilmoitus

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava Poliisin tekniikkakeskukselle kirjallisesti kultakin kalenterivuodelta seuraavan tammikuun loppuun mennessä:

- 1) toimeksiantojen lukumäärä;
- 2) toimipaikkojen ja henkilöstön lukumäärä;
- 3) tiedot kalenterivuoden aikana vastaavina hoitajina ja vartijoina toimineista;
- 4) tiedot vartioimisliikkeen ja vartijoiden ampuma-aseen ja kaasusumuttimen hallussapitoluvista, toimeksiannoista, joihin liittyvässä vartioimistehtävissä vartija on pitänyt mukanaan ampuma-asetta tai koiraa taikka käyttänyt muuta kuin vartijan asua, ja tilanteista, joissa vartija on käyttänyt ampuma-asetta, kaasusumutinta tai koiraa voimankäyttövälina.

Poliisin tekniikkakeskuksen on toimitettava tieto vuosi-ilmoituksesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee vartioimisliikkeen toimipaikkoja.

46 §

Vartioimisliikeluvan peruuttaminen

Poliisin tekniikkakeskuksen on peruutettava vartioimisliikelupa, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää;
- 2) vartioimisliiketoiminta on lopetettu; taikka

3) luvanhaltija ei enää täytä elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Vartioimisliikelupa voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vartioimisliiketoiminta on keskeytetty kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi;

2) luvanhaltija ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä 4 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa taikka 4 §:n 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, eikä ole mahdollisesti asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta;

3) vartioimisliikkeen harjoittaja tai vartioimisliikkeen 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastuuhenkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtävänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt vartioimisliiketoiminnassa olennaisesti virheellisesti; taikka

4) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut vartioimisliikelupaan liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Poliisin tekniikkakeskus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa luvanhaltijalle varoituksen, jos luvan peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vartioimisliikeluvan peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella vartioimisliikkeellä on toimipaikkoja.

47 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Poliisin tekniikkakeskuksen on peruutettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen, jos vartioimisliike tai vastaava hoitaja sitä pyy-

tää.

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen voidaan peruuttaa kokonaan tai määrääjäksi, jos:

1) vastaavaksi hoitajaksi hyväksytty ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä 20 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

2) vastaava hoitaja on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton vastaavaksi hoitajaksi tai hän on tahallaan menetellyt vastaavana hoitajana olennaisesti virheellisesti; taikka

3) vastaava hoitaja on olennaisesti rikkonut vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Poliisin tekniikkakeskus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa vastaavalle hoitajalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta vartioimisliikkeelle, jonka palveluksessa vastaava hoitaja toimii.

49 §

Vartioimisliikeluvan ja vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Poliisin tekniikkakeskus voi väliaikaisesti peruuttaa vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Päätös, jolla vartioimisliikelupa tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisin tekniikkakeskus voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos vartioimisliikkeen harjoittajaa, vastaavaa hoitajaa tai vartioimisliikkeen 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vastuuhenkilöä epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vartioimisliikeluvan väliaikaisesta peruutta-

misesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella vartioimisliikkeellä on toimipaikkoja, sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta vartioimisliikkeelle, jonka palveluksessa vastaava hoitaja toimii.

51 §

Neuvottelukunta

Poliisin tekniikkakeskuksen apuna on neuvoo-antava turvallisuusalan neuvottelukunta.

Sisäasiainministeriö määrää neuvottelukunnan jäsenet. Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina turvallisuusalan kannalta keskeiset hallinnonalat sekä elinkeinoelämä, työnantajat, työntekijät ja kuluttajat.

52 §

Neuvottelukunnan tehtävät

Turvallisuusalan neuvottelukunnan tehtävänä on:

6) antaa sisäasiainministeriön ja Poliisin tekniikkakeskuksen pyynnöstä turvallisuus-alaa koskevia lausuntoja.

60 §

Muutoksenhaku

Poliisin tekniikkakeskuksen tämän lain 4, 5, 20, 21, 22, 46, 47 ja 49 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Kuopion hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muuhun tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä

lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Vartioimisliikelupaa sekä vastaavan hoitajan, vastaavan hoitajan sijaisen ja väliaikaisen vastaavan hoitajan hyväksymistä koskeva

lupa-asia, joka on tullut sisäasiainministeriössä vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siirtyy tämän lain voimaan tullessa Poliisin tekniikkakeskukseen.

4.

Laki**järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan järjestyksenvalvojista 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (533/1999) 7 §:n 3 momentti, 9 a §:n 1 momentin 1 kohta ja 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 §:n 3 momentti ja 10 §:n 1 momentti laissa 622/2003 sekä 9 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 285/2002, seuraavasti:

7 §

Henkilön poistaminen, kiinniottaminen ja säilöissäpito

Jos kiinni otettua ei voida viipymättä luovuttaa poliisille, järjestyksenvalvojalla on poliisin suostumuksella ja noudattaen, mitä sisäasiainministeriön asetuksella säilöissäpidosta tarkemmin säädetään, oikeus pitää hänet säilössä enintään neljä tuntia kiinniottamisesta, kuitenkin enintään siihen asti kun tilaisuus on päättynyt ja yleisö poistunut tai kun kiinniottamisen peruste on muutoin lakannut.

9 a §

Koiran mukana pitäminen

Tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitoksen luvalla järjestyksenvalvoja saa pitää

järjestyksenvalvontatehtävissä mukanaan yhtä koiraa:

1) joka on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön asetuksella säädetty vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen;

10 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi saadaan hyväksyä tehtävään sopiva täysivaltainen henkilö, joka on saanut sisäasiainministeriön asetuksella säädetyn koulutuksen. Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20__.

5.

Laki**poliisikoulutuksesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisikoulutuksesta 4 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain (68/2005) 1 §:n 2 momentti, 2 §, 3 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n otsikko ja 2 momentti, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 7, 8, 10—12 §, 13 §:n 1 ja 2 momentti, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 15 ja 16 §, 17 §:n 1 ja 2 momentti, 18 ja 20 §, 21 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, sekä 22—24 § seuraavasti:

1 §

Poliisikoulutuksen vastuuyksiköt

 Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus (*koulutus- ja kehittämiskeskus*) vastaa poliisin valtakunnallisen koulutuksen järjestämisestä sekä tutkimustoiminnasta.

2 §

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen tehtävät

Koulutus- ja kehittämiskeskus vastaa poliisikoulutukseen rekrytoinnista, tutkintoa suorittamaan otettavien opiskelijavalinnoista, poliisin perus- ja jatkotutkinnoista, oppilaitoksessa annettavasta täydennyskoulutuksesta sekä poliisialaan liittyvästä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Koulutus- ja kehittämiskeskus järjestää edellä mainittuihin tut-

kintoihin liittyvää koulutusta, ammatillisia erikoistumisopintoja, laadun kehittämiseen liittyvää koulutusta sekä muuta turvallisuusalan koulutusta.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksessa suoritettava poliisipäällystötutkinto on poliisialan ammattikorkeakoulututkinto. Tutkinnon ja siihen liittyvän opetuksen osalta noudatetaan tässä laissa säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tai sen nojalla säädetään.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen tehtävänä on vastata järjestämänsä koulutuksen ja muun toiminnan laatutasosta ja kehittämisestä sekä osallistua määräajoin ulkopuoliseen arviointiin.

3 §

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen hallitus

Koulutus- ja kehittämiskeskuksella on hallitus, jonka jäsenet ja varajäsenet poliisin yli-

johto nimittää kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksessa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksitoista muuta jäsentä sekä kullakin heistä henkilökohtainen varajäsen.

Hallituksen tehtävänä on seurata koulutus- ja kehittämiskeskuksen toimintaa ja tehdä esityksiä toiminnan ja siinä annettavan koulutuksen kehittämiseksi sekä ratkaista hallituksen käsiteltäviksi säädetty oikaisuvaatimukset.

4 §

Hallituksen päätöksentekomenettely

Hallitus ratkaisee asiat esittelystä. Asiat ratkaistaan erimielisyyden sattuessa äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee ratkaisuksi se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt, koulutuksesta erottamista, opiskelun keskeyttämistä ja varoitusta koskevasa asiassa kuitenkin lievempi kanta.

5 §

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa opiskelijalla tarkoitetaan sekä poliisikokelasta että muuta koulutus- ja kehittämiskeskuksessa opiskelevaa.

6 §

Opiskelijaksi ottaminen poliisin perustutkintokoulutukseen

Koulutus- ja kehittämiskeskus valitsee opiskelijat poliisin perustutkintokoulutukseen.

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi erityisesti syistä myöntää poikkeuksen 2 momentin 1 ja 2 sekä 5 kohdassa säädettyistä vaatimuksista.

7 §

Päihdetestaus

Poliisin perustutkintokoulutukseen hakeutuva on velvollinen osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin ennen perustutkintokoulutukseen hyväksymistä. Poliisin perustutkintoa suorittava on velvollinen koulutus- ja kehittämiskeskuksen määräyksestä osallistumaan päihdetestiin myös perustutkintokoulutuksen ja siihen liittyvän harjoittelun aikana, jos on perusteltua aihetta epäillä, että poliisikokelas tai harjoittelua suorittava esiintyy päihtyneenä koulutuksessa tai harjoitteluun liittyvässä työssä.

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa koulutus- ja kehittämiskeskukselle kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä. Tätä tietoa saavat koulutus- ja kehittämiskeskuksessa käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat taikka tekevät päätöksen oppilasvalinnasta taikka perustutkintokoulutuksesta erottamisesta. Koulutus- ja kehittämiskeskuksen on säilytettävä terveydentilätiedot erillään muista keräämistään henkilötiedoista.

8 §

Opiskelijaksi ottaminen muuhun tutkintokoulutukseen

Koulutus- ja kehittämiskeskus valitsee poliisin jatkotutkintojen opiskelijat poliisin ylijohtoon vahvistamien valintaperusteiden mukaisesti sekä opiskelijat vastuullaan olevaan poliisihallinnon ulkopuoliseen turvallisuusalan koulutukseen.

Poliisialan ammattikorkeakoulutuksen opiskelijavalintoihin ei sovelleta ammattikorkeakoulujen yhteishakujärjestelmästä annettua valtioneuvoston asetusta (353/2003).

10 §

Opiskeluaika

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskeli-

jan tulee suorittaa tutkintokoulutuksen opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi opiskelijan pyynnöstä siirtää tämän opiskeluoikeutta siihen saakka, kunnes kyseinen koulutus seuraavan kerran aloitetaan, kuitenkin enintään yhdellä vuodella.

11 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa, menettää opiskeluoikeutensa, jollei koulutus- ja kehittämiskeskus erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

12 §

Opiskelun keskeyttäminen

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun enintään kahden vuoden määräajaksi. Koulutus- ja kehittämiskeskus voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi pitkäaikaisen sairauden vuoksi tai jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti taikka opiskelijaan kohdistuvan rikoksen esitutinnan ajaksi tai muusta vastaavasta painavasta syystä.

Opiskelun keskeyttämistä koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei koulutus- ja kehittämiskeskus tai hallinto-oikeus toisin määrää.

Koulutus- ja kehittämiskeskus päättää opiskelijan aikaisempien opintojen hyväksiluettavuudesta opiskelijan tullessa jatkamaan opintojaan. Edellä 1 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opinnot ovat keskeytyneenä, ei lasketa opintojen enimmäisaikaan.

13 §

Varoitus ja huomautus

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen, jos tämä:

- 1) on koulutuksen aikana käyttäytynyt poliisin arvolle sopimattomalla tavalla;
- 2) on laiminlyönyt opetukseen osallistumisen; tai
- 3) on rikkonut koulutus- ja kehittämiskeskuden järjestyssääntöä.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa koulutus- ja kehittämiskeskus voi antaa kirjallisen varoituksen sijaan suullisen huomautuksen, jos sen katsotaan teon moitittavuus huomioon ottaen olevan riittävä seuraamus.

14 §

Koulutuksesta erottaminen

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi erottaa koulutus- ja kehittämiskeskuden opiskelijan koulutuksesta, jos tämä:

- 1) on antanut koulutukseen pyrkiessään vääriä tai harhaanjohtavia tietoja taikka sallanut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi voinut estää koulutukseen valinnan;
- 2) on syyllistynyt koulutuksen aikana sellaiseen rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta poliisimiehen virkaan taikka muutoin käyttäytynyt poliisin arvolle sopimattomalla tavalla eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena;
- 3) poliisin perustutkintoa suorittaessaan kieltäytyy 7 §:ssä tarkoitettua päihdetestauksesta taikka antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;
- 4) ei jatka opiskeluaan 12 §:ssä tarkoitetun määräajan päätyttyä taikka perusteita perustutkintokoulutuksen jatkamiselle ei enää ole;
- 5) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen; tai
- 6) on toistuvasti taikka olennaisella tavalla rikkonut koulutus- ja kehittämiskeskuden järjestyssääntöä.

Erottamista koskeva päätös voidaan panna

heti täytäntöön, jollei koulutus- ja kehittämiskeskus tai hallinto-oikeus toisin määrää. Jos koulutuksesta erottamista koskeva päätös kumotaan, koulutus- ja kehittämiskeskus päättää opiskelijan siihen mennessä suorittamien opintojen hyväksiluettavuudesta myöhemmin vastaavien opintojen yhteydessä.

15 §

Menettely opiskeluoikeuden menettämistä ja opiskelun keskeyttämistä koskevassa asiassa, kurinpitoasiassa sekä huomautusta annettaessa

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen on kuuluttava opiskelijaa ennen kuin se päättää 11 §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden menettämisestä. Koulutus- ja kehittämiskeskuksen on myös, ennen kuin se päättää 12 §:ssä tarkoitetusta opiskelun keskeyttämisestä, 13 §:ssä tarkoitetusta huomautuksen tai varoituksen antamisesta taikka 14 §:ssä tarkoitettua koulutuksesta erottamisesta, yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuuluttava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

16 §

Opiskelijoiden osallistuminen poliisitehtäviin ja muihin määrättyihin tehtäviin

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija on velvollinen suorittamaan koulutus- ja kehittämiskeskuksen määräyksestä koulutukseen liittyvinä harjoituksina poliisille kuuluvia tehtäviä muun poliisiyksikön apuna.

Jos valtion turvallisuuden ylläpitämiseksi tai valtakunnallisen poliisitoiminnallisen erityistilanteen hoitamiseksi on tarpeen, poliisin ylijohdosta voi määrätä koulutus- ja kehittämiskeskuksessa opiskelevia poliisimiehiä, jotka ovat saaneet riittävän peruskoulutuksen, suorittamaan myös muita kuin koulutukseen liittyviä poliisille kuuluvia tehtäviä.

Poliisikokelaan ja muun koulutus- ja kehittämiskeskuksessa opiskelevan poliisimiehen poliisivaltuuksista on 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tehtävää suoritettaessa voimassa, mitä poliisilain (493/1995) 7 §:ssä säädetään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tehtävää suorittavan sellaisen opiskelijan, joka ei ole poliisimies, valtuuksista on voimassa, mitä poliisilain 46 §:ssä poliisimiestä avustavan henkilön valtuuksista säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan opiskelijat toimivat rikoslain (39/1889) 40 luvun 11 §:n 5 kohdan a alakohdan mukaan rikosoikeudellisessa virkavastuussa.

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi määrätä poliisin perustutkintoa opiskelevan suorittamaan koulutuksen aikana päivystystehtäviä ja muita vastaavia opintoihin liittyviä poliisikoulutuksellisia tehtäviä.

17 §

Vaitiovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muuta koulutuksen yhteydessä tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiovelvollisuus. Vaitiovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun koulutus tai toiminta viranomaisessa on päättynyt.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi.

18 §

Opiskelijan opintososiaaliset etuudet

Koulutus- ja kehittämiskeskuksessa annettu virkatutkintoon johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelijan opintososiaalisista eduista säädetään sisäasiainministeriön asetuksella. Sisäasiainministeriön asetuksella määritellyt terveydenhuollon kustannukset korvataan vain siltä osin kuin hoidon tarve on ilmennyt lähiopetusjakson aikana eikä opiskelijalla ole oikeutta kustannusten korvaukseen muulla perus-

teella.

20 §

Muutoksenhaku

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen tyytymätön voi vaatia siihen oikaisua koulutus- ja kehittämiskeskuksen hallitukselta 14 päivän kuluessa valinnan julkistamisesta. Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelu-oikeuden menettämistä, opiskelun keskeyttämistä, varoituksen antamista tai koulutuksesta erottamista koskevaan päätökseen tyytymätön voi vaatia siihen oikaisua koulutus- ja kehittämiskeskuksen hallitukselta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Opintosuoritusten arviointiin ja aikaisempien taikka muualla suoritettujen opintojen hyväksilukemisesta koskevaan päätökseen tyytymätön opiskelija voi vaatia siihen oikaisua koulutus- ja kehittämiskeskukselta 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut mahdollisuus saada arvioinnin tulokset ja arviointiperusteiden soveltaminen omalta osaltaan tietoonsa. Koulutus- ja kehittämiskeskuksen oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen järjestys-sääntö

Koulutus- ja kehittämiskeskuksella on järjestyssääntö, jonka koulutus- ja kehittämiskeskus antaa. Siinä voidaan antaa opiskeluyhteisön turvallisuuden ja viihtyvyyden kanalta tarpeellisia määräyksiä:

1) käytännön järjestelyistä ja käyttäytymisestä koulutus- ja kehittämiskeskuksessa, sen alueella, asuntolassa sekä suoritettaessa koulutukseen liittyviä tehtäviä ja harjoituksia;

2) aseistuksesta;

3) koulutus- ja kehittämiskeskuksen omaisuuden käsittelystä;

4) oleskelusta ja liikkumisesta koulutus- ja kehittämiskeskuksessa ja sen alueella sekä asuntolassa.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelijat ja henkilökunta ovat koulutus- ja kehittämiskeskuksessa, sen alueella taikka asuntolassa ollessaan samoin kuin suorittaessaan koulutukseen liittyviä tehtäviä, harjoituksia ja tutustumiskäyntejä velvollisia noudattamaan järjestyssääntöä.

22 §

Opetussuunnitelma

Poliisin ylijohdosta vahvistaa koulutus- ja kehittämiskeskuksen hallituksen esityksestä tutkintokoulutuksen ja vähintään 30 opintoviikon erikoistumiskoulutuksen opetussuunnitelman. Muun koulutuksen opetussuunnitelmat vahvistaa koulutus- ja kehittämiskeskus. Opetussuunnitelma sisältää määräykset opintojen tavoitteista, käsiteltävistä asiakokonaisuuksista, opintojen laajuudesta, opintojen suorittamisen enimmäisajasta, opetusmuodoista, opetuksen ja harjoittelun määräsistä, muiden opintojen hyväksiluettavuudesta sekä vaadittavista suorituksista.

23 §

Opetus- ja tutkintokielet

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opetus- ja tutkintokieli on suomi tai ruotsi. Koulutus- ja kehittämiskeskus päättää muun opetus- ja tutkintokielen käyttämisestä opetuksessa ja opintosuorituksissa.

24 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä koulutus- ja kehittämiskeskuksen virkamiesten tehtävistä, suoritettavista tutkinnoista ja annettavasta muusta koulutuksesta, opiskelijaksi hyväksymisme-

nettelystä, opiskelun keskeyttämistä ja opiskelijan erottamista koskevasta menettelystä sekä koulutus- ja kehittämiskeskuksen neuvottelukunnista ja ohjesäännöstä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Helsingissä 8 päivänä kesäkuuta 2006

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sisäasiainministeri *Kari Rajamäki*

1.

Laki**poliisin hallinnosta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan poliisin hallinnosta 14 päivänä helmikuuta 1992 annetun lain (110/1992) 1 §:n 2 ja 3 momentti, 4—6 ja 8 §, 9 §:n 3 momentti, lailla 69/2005 kumotun 12 §:n edellä oleva väliotsikko ja 13 §, sellaisina kuin niistä ovat, 1 §:n 2 ja 3 momentti laissa 679/2002, 4 § osaksi laeissa 778 ja 779/1997, 5 § osaksi viimeksi mainitussa laissa, 6 § laissa 156/1996 ja mainituksa laissa 679/2002, 8 § osaksi mainituissa laeissa 156/1996, 778/1997 ja 679/2002 sekä kumotun 12 §:n edellä oleva väliotsikko ja 13 § mainitussa laissa 778/1997, sekä
lisätään lakiin siitä mainitulla lailla 69/2005 kumotun 12 §:n tilalle uusi 12 sekä uusi 15 b ja 15 c § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

1 §

Poliisihallinto ja poliisiyksiköt

 Lääninhallituksen alainen paikallishallintoviranomainen on kihlakunnanviraston osastona tai erillisenä kihlakunnanvirastona toimiva poliisilaitos lukuun ottamatta Helsingin kihlakunnan poliisilaitosta.

Ministeriön alaisia valtakunnallisia yksiköjä ovat keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi. Ministeriön alaisena toimii Poliisiammattikorkeakoulu, Poliisikoulu, Poliisin tekniikkakeskus ja Poliisin tietohallintokeskus sekä paikallishallintoviranomaisena Helsingin kihlakunnan poliisilaitos.

Ehdotus

1 §

Poliisihallinto ja poliisiyksiköt

 Lääninhallituksen alainen paikallishallintoviranomainen on *kihlakunnan poliisilaitos* lukuun ottamatta Helsingin kihlakunnan poliisilaitosta.

Sisäasiainministeriön alaisia valtakunnallisia yksiköjä ovat keskusrikospoliisi, suojelupoliisi ja liikkuva poliisi. Ministeriön alaisena toimii *Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus*, Poliisin tekniikkakeskus ja Poliisin tietohallintokeskus sekä paikallishallintoviranomaisena Helsingin kihlakunnan poliisilaitos.

4 §

Poliisin ylijohdo

Poliisin ylijohdona on ministeriön poliisi-osasto.

Poliisin ylijohdon tehtävänä on:

- 1) suunnitella, kehittää ja johtaa poliisitoimintaa koko maassa sekä päättää paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden yhteistoiminnan perusteista läänissä;
- 2) kehittää poliisin toimialaa koskevaa lainsäädäntöä, hallintoa, koulutusta ja tutkimusta; sekä
- 3) huolehtia muista sille säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä.

5 §

Poliisin lääninjohdo

Poliisin lääninjohdona on lääninhallituksen poliisiosasto tai poliisitoimisto.

Poliisin lääninjohdon tehtävänä on:

- 1) suunnitella, kehittää ja johtaa poliisitoimintaa läänissä;
- 2) päättää paikallispoliisin ja poliisin valtakunnallisten yksiköiden yhteistoiminnasta läänissä *4 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen perusteiden mukaisesti; sekä*
- 3) huolehtia muista sille säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä.

6 §

Paikallispoliisi

Paikallinen poliisitoimi järjestetään kihlakunnittain. *Jokaisessa kihlakunnassa on*

4 §

Poliisin ylijohdo

Poliisin ylijohdona *toimii sisäasiainministeriön poliisiosasto.*

Poliisin ylijohdon tehtävänä on:

- 1) suunnitella, kehittää, johtaa ja *valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja* koko maassa;
- 2) *päättää paikallispoliisin ja muiden poliisiyksiköiden välisestä yhteistoiminnasta;*
- 3) huolehtia muista sille säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä.

5 §

Poliisin lääninjohdo

Poliisin lääninjohdona *toimii* lääninhallituksen poliisiosasto tai poliisitoimisto.

Poliisin lääninjohdon tehtävänä on:

- 1) suunnitella, kehittää, johtaa ja *valvoa poliisitoimintaa ja sen tukitoimintoja* läänissä;
- 2) *hyväksyä asianomaisten yksiköiden kanssa neuvoteltuaan alaistensa yksiköiden tulostavoitteet sisäasiainministeriön lääninjohdolle asettamien tulostavoitteiden ja toimintalinjojen perusteella sekä päättää yksiköille osoitettavista sisäasiainministeriön lääninjohdolle osoittaman määrärahan puitteissa;*
- 3) päättää *kihlakunnan poliisilaitosten yhteistoiminnasta* läänissä;
- 4) huolehtia muista sille säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä.

6 §

Paikallispoliisi

Paikallinen poliisitoimi järjestetään kihlakunnittain *siten, että kihlakunnan poliisilai-*

Voimassa oleva laki

kihlakunnan poliisipäällikkö, joka johtaa paikallista poliisilaitosta, jollei 6 a §:stä muuta johdu.

Kelpoisuusvaatimuksena kihlakunnan poliisipäällikön virkaan on oikeustieteen kandidaatin tutkinto tai *poliisipäällystön tutkinnon lisäksi yliopistossa suoritettu muu soveltuva ylempi korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyys tehtäväalueeseen ja käytännössä osoitettu johtamistaito.*

8 §

Yhteistoiminta

Ministeriö voi lääninhallitusta, asianomaisia kihlakunnanvirastoja ja poliisilaitoksia sekä alueen kuntia kuultuaan päättää paikallisen poliisitoimen tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi yhteistoiminta-alueiden muodostamisesta. Päätöksessä voidaan määrätä poliisilaitokset hoitamaan tehtäviä yhteistoiminnassa tai poliisilaitos

Ehdotus

toksen toimialueena on yksi tai useampi kihlakunta. Valtioneuvoston asetuksella säädetään kihlakunnan poliisilaitoksista, joiden toimialueena on useampi kihlakunta. Kihlakunnan poliisilaitoksella voi olla palvelutoimistoja. Sisäasiainministeriö päättää kihlakunnan poliisilaitoksen sekä sen palvelutoimistojen sijaintipaikoista.

Muodostettaessa kihlakunnan poliisilaitos, jonka toimialueena on useampi kihlakunta, tulee ottaa huomioon eri alueiden erityispiirteet, kuten asukasmäärä, asukastiheys, laajuus, liikenneyhteydet sekä kielilolot ja aluejaotuksen vaikutus viranomaisen kielilain (423/2003) 6 §:ssä tarkoitettuun kielelliseen asemaan. Poliisilaitoksen muodostamisen yhteydessä lakkautettavien poliisilaitosten henkilöstö siirtyy ja virat siirretään perustettavaan kihlakunnan poliisilaitokseen. Viran siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta. Lakkaavien kihlakunnan poliisilaitosten poliisipäällikön virat lakkautetaan ja perustetaan uusi kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön virka. Täytettäessä edellä mainittua kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön virkaa ensi kertaa virka saadaan täyttää sitä haettavaksi julistamatta. Lakkautettavan poliisipäällikön viran haltija pyritään sijoittamaan uudelleen ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaaviin tehtäviin.

Kelpoisuusvaatimuksena kihlakunnan poliisipäällikön virkaan on oikeustieteen kandidaatin tutkinto tai muu ylempi korkeakoulututkinto sekä perehtyneisyys tehtäväalueeseen ja hallinnonalan toimintaan sekä käytännössä osoitettu johtamistaito ja johtamiskokemus.

8 §

Yhteistoiminta

Poliisin lääninjohto voi poliisitoiminnan tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi asianomaisia poliisilaitoksia ja alueen kuntia kuultuaan määrätä kihlakunnan poliisilaitokset hoitamaan tehtäviä yhteistoiminnassa. Jos kihlakunnan poliisilaitokset kuuluvat eri lääneihin tai yhteistoiminnassa on mukana Helsingin kihlakunnan poliisilaitos,

hoitamaan tehtäviä myös toisen kihlakunnan alueella.

Lääninhallituksen päätöksellä määrätään yhteistoiminnassa hoidettavat tehtävät, yhteistoiminnan johtaja sekä muut johtosuhteet yhteistoiminta-alueella.

Muodostettaessa yhteistoiminta-alue, joka käsittää eri lääneihin kuuluvia kihlakuntia tai johon kuuluu Helsingin kihlakunnan poliisilaitos, ministeriö määrää myös yhteistoiminnassa hoidettavat tehtävät, yhteistoiminnan johtajan ja muut johtosuhteet yhteistoiminta-alueella.

9 §

Keskusrikospoliisi

Poliisin lääninjohdolla on oikeus yksittäistapauksessa määrätä tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin kesken läänissä.

Poliisioppilaitokset

päätöksen yhteistoiminnasta tekee poliisin ylijohto.

Poliisin ylijohto voi poliisitoiminnan tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi asianomaisia poliisiyksiköjä kuultuaan määrätä kihlakunnan poliisilaitoksen ja muun poliisiyksikön hoitamaan tehtäviä yhteistoiminnassa.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua yhteistoimintaa koskevassa päätöksessä tulee määrätä päällikkö johtamaan yhteistoiminnassa hoidettavia tehtäviä ja muut johtosuhteet sekä antaa tarvittaessa tarkempia määräyksiä yhteistoiminnan järjestämiseksi.

9 §

Keskusrikospoliisi

Poliisin lääninjohdolla on oikeus yksittäistapauksessa määrätä tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja paikallispoliisin kesken läänissä. *Tutkintajärjestelyistä keskusrikospoliisin ja Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen kesken määrää kuitenkin poliisin ylijohto.*

Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus

12 §

Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus

Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskuksessa annetaan poliisin peruskoulutusta, jatko- ja täydennyskoulutusta sekä poliisialan ammattikorkeakoulutusta. Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskuksesta sekä poliisikoulutuksesta säädetään tarkemmin poliisikoulutuksesta annetussa laissa (68/2005).

13 §

13 §

*Poliisin tekniikkakeskus**Poliisin tekniikkakeskus*

Poliisin tekniikkakeskuksen tehtävänä on hankkia, ylläpitää ja kehittää poliisin kalustoa, välineitä ja varusteita. Poliisin tekniikkakeskuksen tehtäväksi voidaan määrätä myös poliisia sekä muita viranomaisia ja yhteisöjä palvelevien tietojärjestelmien ylläpito- ja hallinnointitehtäviä siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

Poliisin tekniikkakeskuksen *perustehtävänä* on hankkia, ylläpitää ja kehittää poliisin kalustoa, välineitä ja varusteita.

Poliisin tekniikkakeskus voi hankkia, ylläpitää ja kehittää myös muiden valtion ja kunnan turvallisuusviranomaisten kalustoa, välineitä ja varusteita sekä muidenkin valtion ja kunnan viranomaisten turvakalustoa, -välineitä ja -varusteita.

Poliisin tekniikkakeskus hoitaa myös sille ampuma-aselaissa (1/1998), yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa (282/2002) ja järjestyksenvalvojista annetussa laissa (533/1999) erikseen säädetty tehtävät.

Jos viranomaisjärjestelmään liittyvä julkinen hallintotehtävä on annettu muulle kuin viranomaiselle, Poliisin tekniikkakeskus voi hankkia, ylläpitää ja kehittää myös tällaisen tehtävän hoitamiseen liittyvää kalustoa, välineitä ja varusteita.

15 b §

Virkamiehen tehtävään määrääminen

Sisäasiainministeriö määrää sisäasiainministeriön poliisineuvoksena toimivan virkamiehen poliisijohtajan, lääninpoliisijohtajan, keskusrikospoliisin, suojelupoliisin tai liikkuvan poliisin päällikön taikka Helsingin kihlakunnan poliisilaitoksen poliisipäällikön tehtävään.

Edellä 1 momentissa tarkoitettulla virkamiehellä on velvollisuus siirtyä siihen uuteen tehtävään, johon hänet määrätään. Jos uuteen tehtävään määrääminen kuitenkin vaikuttaa virkamiehen vapauteen valita asuinpaikkansa, vaatii tehtävään määrääminen virkamiehen suostumuksen.

15 c §

Muutoksenhaku

Edellä 15 b §:ssä tarkoitettuun tehtävään

määräämistä koskevaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 1 §:n 3 momentti ja 12 § tulevat kuitenkin voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Tämän lain tullessa voimaan sisäasiainministeriön poliisiosaston arpajais- ja asehallintoyksikön asehallinnon sekä turvallisuusalan valvontayksikön henkilöstö siirtyy ja virat siirretään Poliisin tekniikkakeskukseen. Viran siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta.

Tämän lain 12 §:n tullessa voimaan Poliisiammattikorkeakoulu ja Poliisikoulu lakkaavat. Nykyisen Poliisiammattikorkeakoulun ja Poliisikoulun henkilöstö siirtyy ja virat siirretään 12 §:ssä tarkoitettuun Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskukseen. Viran siirtämiseen ei tarvita virkamiehen suostumusta. Koulutus- ja kehittämiskeskukseen perustettavat virat voidaan ensimmäisellä kerralla täyttää niitä haettavaksi julistamatta, jos virkaan nimitetään Poliisiammattikorkeakoulun tai Poliisikoulun palveluksessa oleva virkamies.

Poliisiammattikorkeakoulun rehtorin virka ja Poliisikoulun johtajan virka lakkauteaan ja perustetaan Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskuksen johtajan virka. Lakautettavien virkojen haltijat pyritään sijoittamaan uudelleen ammattitaitoansa ja kykyänsä vastaaviin tehtäviin.

2.

Laki**ampuma-asetlain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä tammikuuta 1998 annetun ampuma-asetlain (1/1998) 20 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 ja 3 momentti, 32 §:n 1 momentti, 33 §:n 1 momentti, 34 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 momentti, 35 a §, 36 §:n 1 momentti, 37 §:n 1 momentti, 40 §, 42 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 57 §:n 1 momentti, 59 a §:n 1 momentti, 64 §:n 1 momentti, 83 a §, 110 §:n 4 momentti, 115 §, 117 a §, 118 §:n 1 momentti, 119 §:n 3 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 20 §:n 1 momentti, 26 §:n 2 ja 3 momentti, 35 a §, 42 §:n 1 momentti, 45 §:n 3 momentti, 57 §:n 1 momentti, 59 a §:n 1 momentti, 83 a §, 110 §:n 4 momentti, 117 a § ja 119 §:n 3 momentti laissa 601/2001 sekä 118 §:n 1 momentti laissa 703/2005, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

20 §

Asealan elinkeinolupa

Sisäasiainministeriö antaa ja peruuttaa luvan asealan elinkeinon harjoittamiseen (*asealan elinkeinolupa*).

26 §

Vastuuhenkilö

Vastuuhenkilön hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa sisäasiainministeriö. Jos se on ase-elinkeinoharjoittajan toiminnan laajuuden vuoksi tarpeen, hyväksynnän antava viranomainen voi vaatia, että vastuuhenkilöitä on useampi kuin yksi.

Vastuuhenkilöksi voidaan hyväksyä luo-

Ehdotus

20 §

Asealan elinkeinolupa

Poliisin tekniikkakeskus antaa ja peruuttaa luvan asealan elinkeinon harjoittamiseen (*asealan elinkeinolupa*).

26 §

Vastuuhenkilö

Vastuuhenkilön hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*. Jos se on ase-elinkeinoharjoittajan toiminnan laajuuden vuoksi tarpeen, hyväksynnän antava viranomainen voi vaatia, että vastuuhenkilöitä on useampi kuin yksi.

Vastuuhenkilöksi voidaan hyväksyä luo-

tettava ja asealan elinkeinon harjoittamiseen sopivana pidettävä henkilö, jolla on:

1) sellainen perehtyneisyys ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin, jota asealan elinkeinon asianmukainen harjoittaminen edellyttää, ja joka on suorittanut hyväksytysti sisäasiainministeriön järjestämän kokeen; sekä

2) 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa.

32 §

Kaupallinen ennakkosuostumus

Ennakkosuostumuksen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoon Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen ennakkosuostumus*) antaa ja peruuttaa ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö.

33 §

Kaupallinen tuontilupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö.

34 §

Kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa

Luvan kaasusumuttimien siirtoon ja tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö.

tettava ja asealan elinkeinon harjoittamiseen sopivana pidettävä henkilö, jolla on:

1) sellainen perehtyneisyys ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin, jota asealan elinkeinon asianmukainen harjoittaminen edellyttää, ja joka on suorittanut hyväksytysti *Poliisin tekniikkakeskuksen* järjestämän kokeen; sekä

2) 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa.

32 §

Kaupallinen ennakkosuostumus

Ennakkosuostumuksen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoon Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen ennakkosuostumus*) antaa ja peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

33 §

Kaupallinen tuontilupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

34 §

Kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa

Luvan kaasusumuttimien siirtoon ja tuontiin Suomeen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen tuontilupa*) antaa ja peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

Voimassa oleva laki

35 §

Kaupallinen siirtolupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoon Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen siirtolupa*) antaa ja peruuttaa ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö.

35 a §

Määräaikainen kaupallinen siirtolupa

Sisäasiainministeriö voi antaa useampaa eri siirtoa varten määräaikaisesti voimassa olevan kaupallisen siirtoluvan (*määräaikainen kaupallinen siirtolupa*). Luvan antamisen edellytyksenä on sen lisäksi, mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään, että esineiden vastaanottajana on sama toisessa EU:n jäsenvaltiossa oleva ase-elinkeinonharjoittaja.

Siirroista on kirjallisesti ilmoitettava sisäasiainministeriölle ennen siirtoa siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

36 §

Kaupallinen vientilupa ja kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vientiin Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen vientilupa*) ja kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö.

Ehdotus

35 §

Kaupallinen siirtolupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirtoon Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen siirtolupa*) antaa ja peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

35 a §

Määräaikainen kaupallinen siirtolupa

Poliisin tekniikkakeskus voi antaa useampaa eri siirtoa varten määräaikaisesti voimassa olevan kaupallisen siirtoluvan (*määräaikainen kaupallinen siirtolupa*). Luvan antamisen edellytyksenä on sen lisäksi, mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään, että esineiden vastaanottajana on sama toisessa EU:n jäsenvaltiossa oleva ase-elinkeinonharjoittaja.

Siirroista on kirjallisesti ilmoitettava *Poliisin tekniikkakeskukselle* ennen siirtoa siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

36 §

Kaupallinen vientilupa ja kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vientiin Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen vientilupa*) ja kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (*kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

37 §

Kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa ja kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan kaasusumuttimien siirtoon ja vientiin Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa*) sekä kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö. Kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa voidaan antaa myös sellaiseen kauttakuljetukseen, jossa lähtö- ja määrämaa tai jompikumpi niistä on EU:n jäsenvaltio.

40 §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava ampuma-aseasioita käsittelevälle ministeriölle kaupallisessa tuontiluvassa ja kaasusumuttimen kaupallisessa tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen siten kuin asetuksella tarkemmin säädetään.

42 §

Hankkimislupa

Luvan ampuma-aseen ja aseosien hankkimiseen (*hankkimislupa*) antaa ja peruuttaa hakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitos. Luvan erityisen vaarallisen ampuma-aseen ja sen osien hankkimiseen antaa ja peruuttaa kuitenkin sisäasiainministeriö. Hankkimislupa oikeuttaa myös aseosien ja aseosien osien väliaikaiseen hallussapitoon. Hallussapitoluvasta säädetään 52 §:ssä.

37 §

Kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa ja kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa

Luvan kaasusumuttimien siirtoon ja vientiin Suomesta kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen vientilupa*) sekä kauttakuljetukseen kaupallista tarkoitusta varten (*kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa*) antaa ja peruuttaa Poliisin teknikkakeskus. Kaasusumuttimen kaupallinen kauttakuljetuslupa voidaan antaa myös sellaiseen kauttakuljetukseen, jossa lähtö- ja määrämaa tai jompikumpi niistä on EU:n jäsenvaltio.

40 §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava Poliisin teknikkakeskelle kaupallisessa tuontiluvassa ja kaasusumuttimen kaupallisessa tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

42 §

Hankkimislupa

Luvan ampuma-aseen ja aseosien hankkimiseen (*hankkimislupa*) antaa ja peruuttaa hakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitos. Luvan erityisen vaarallisen ampuma-aseen ja sen osien hankkimiseen antaa ja peruuttaa kuitenkin Poliisin teknikkakeskus. Hankkimislupa oikeuttaa myös aseosien ja aseosien osien väliaikaiseen hallussapitoon. Hallussapitoluvasta säädetään 52 §:ssä.

Voimassa oleva laki

45 §

Hankkimisluvan saajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Lupa museossa tai kokoelmassa pitämiseen voidaan antaa vain asekeräilijälle, jolla on sisäasiainministeriön hyväksyntä ampuma-aseiden tai aseiden osien keräilyyn ja jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt.

57 §

Asekeräilijäksi hyväksyminen

Asekeräilijän hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa sisäasiainministeriö.

59 a §

Tiedosto asekeräilijän ampuma-aseista

Sisäasiainministeriö voi hakemuksesta oikeuttaa asekeräilijän pitämään hallussapitoluvan hakemisen sijasta tiedostoa hankkimistaan, valmistamistaan tai muuntamistaan ampuma-aseista siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Oikeus lakkaa olemasta voimassa ja ampuma-aseiden osalta menetellään siten kuin 8 luvussa säädetään, jos asekeräilijälle annettu hyväksyntä raukeaa tai se peruutetaan.

64 §

Kansainvälisten valtiovie railujen turvatehtäviin liittyvä lupa

Luvan ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammus-

Ehdotus

45 §

Hankkimisluvan saajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Lupa museossa tai kokoelmassa pitämiseen voidaan antaa vain asekeräilijälle, jolla on *Poliisin tekniikkakeskuksen* hyväksyntä ampuma-aseiden tai aseiden osien keräilyyn ja jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt.

57 §

Asekeräilijäksi hyväksyminen

Asekeräilijän hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

59 a §

Tiedosto asekeräilijän ampuma-aseista

Poliisin tekniikkakeskus voi hakemuksesta oikeuttaa asekeräilijän pitämään hallussapitoluvan hakemisen sijasta tiedostoa hankkimistaan, valmistamistaan tai muuntamistaan ampuma-aseista siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään. Oikeus lakkaa olemasta voimassa ja ampuma-aseiden osalta menetellään siten kuin 8 luvussa säädetään, jos asekeräilijälle annettu hyväksyntä raukeaa tai se peruutetaan.

64 §

Kansainvälisten valtiovie railujen turvatehtäviin liittyvä lupa

Luvan ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammus-

ten hallussapitoon kansainvälisten valtiotourailujen turvatehtävien järjestämiseksi antaa ja peruuttaa ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö.

83 a §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava sisäasiainministeriölle hankkimisluvassa, yksityisessä valmistamisluvassa, kaasusumutinluvassa ja yksityisessä tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

110 §

Ampuma-aseiden ja patruunoiden tarkastus

Sisäasiainministeriö voi antaa patruunoiden valmistajalle tai maahantuojalle patruunoiden tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden. Tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden antamisen edellytyksistä ja peruuttamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

115 §

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten yleinen valvonta kuuluu ampuma-aseasioita käsittelevälle ministeriölle. Lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo poliisi. Rajavartiolaitos ja tullilaitos valvovat lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

ten hallussapitoon kansainvälisten valtiotourailujen turvatehtävien järjestämiseksi antaa ja peruuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

83 a §

Tullilaitoksen ilmoittamisvelvollisuus

Tullilaitoksen on kolmen kuukauden välein ilmoitettava *Poliisin tekniikkakeskusselle* hankkimisluvassa, yksityisessä valmistamisluvassa, kaasusumutinluvassa ja yksityisessä tuontiluvassa mainittujen esineiden tuonnista Suomeen siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

110 §

Ampuma-aseiden ja patruunoiden tarkastus

Poliisin tekniikkakeskus voi antaa patruunoiden valmistajalle tai maahantuojalle patruunoiden tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden. Tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden antamisen edellytyksistä ja peruuttamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

115 §

Lain noudattamisen valvonta

Ampuma-aseisiin liittyvästä yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta vastaa sisäasiainministeriö. Poliisin tekniikkakeskus vastaa ampuma-aseisiin liittyvästä valtakunnallisesta ohjauksesta ja valvonnasta. Lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo poliisi. Rajavartiolaitos ja tullilaitos valvovat lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

117 a §

Ampuma-aselautakunta

Sisäasiainministeriön yhteydessä toimii ampuma-aselautakunta, joka antaa ministeriön pyynnöstä lausuntoja tämän lain soveltamisalaan kuuluvista asioista. Tarkemmat säännökset ampuma-aselautakunnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

118 §

Muutoksenhaku

Sisäasiainministeriön tämän lain 32? 35, 35 a, 36, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen sekä muuhun tämän lain nojalla annettuun päätökseen valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

119 §

Tarkemmat säännökset

Sisäasiainministeriö antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomiksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomiksi tekemiseen liittyvistä teknisistä seikoista sekä 112 a §:ssä säädettyssä esittämisessä noudatettavasta menettelystä.

117 a §

Ampuma-aselautakunta

Poliisin tekniikkakeskuksen apuna on sisäasiainministeriön asettama neuvoantava ampuma-aselautakunta, joka antaa sisäasiainministeriön ja Poliisin tekniikkakeskuksen pyynnöstä lausuntoja tämän lain soveltamisalaan kuuluvista asioista. Tarkemmat säännökset ampuma-aselautakunnasta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

118 §

Muutoksenhaku

Poliisin tekniikkakeskuksen tämän lain 32—35, 35 a, 36, 37 ja 64 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Hämeenlinnan hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muuhun tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

119 §

Tarkemmat säännökset

Poliisin tekniikkakeskus antaa tarvittaessa tarkempia ohjeita ampuma-aseiden pysyvästi ampumakelvottomiksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomiksi tekemiseen liittyvistä teknisistä seikoista sekä 112 a §:ssä säädettyssä esittämisessä noudatettavasta menettelystä.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.

Asealan elinkeinolupaa, kaupallista ennakosuostumusta, kaupallista tuontilupaa, kaasusumuttimen kaupallista tuontilupaa, kaupallista siirtolupaa, määräaikaista kaupallista siirtolupaa, kaupallista vientilupaa ja kaupallista kauttakuljetuslupaa, kaasusumuttimen kaupallista vientilupaa ja kaupallista kauttakuljetuslupaa, erityisen vaarallisen ampuma-aseen ja sen osan hankkimislupaa ja asekeräilijän ja vastuuhenkilön hyväksymistä koskeva asia sekä kansainvälisten valtiovierailujen turvatehtäviin liittyvä lupa-asia, joka on tullut sisäasiainministeriössä vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siirtyy tämän lain voimaan tullessa Poliisin tekniikkakeskukseen.

3.

Laki**yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan yksityisistä turvallisuuspalveluista 12 päivänä huhtikuuta 2002 annetun lain (282/2002) 3 §:n 4 momentti, 4 §:n 3 momentti, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 §:n 1 ja 3 momentti, 15 §:n 1 ja 2 momentti, 20 §:n 1 momentin 2 kohta ja 4 momentti, 21 §:n 3 momentti, 22 §:n 2 momentti, 23 §, 24 §:n 1 momentin 2 kohta, 25 §:n 1 momentti, 29 §:n 2 momentti, 31 §:n 2 momentin 1 kohta, 33 §:n 3 momentti, 42 §, 43 §, 45—47 §, 49 §, 51 §, 52 §:n 6 kohta ja 60 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 46 , 47 ja 49 § osaksi laissa 765/2003, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Vartioimisliikelupa

Luvanhaltijan konkurssi- tai kuolinpesällä on oikeus jatkaa vartioimisliiketoimintaa enintään yhden vuoden ajan luvanhaltijan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä. Konkurssipesän hoitajan sekä kuolinpesän osakkaan tai muun pesää hoitavan on ilmoitettava sisäasiainministeriölle luvanhaltijan konkurssista tai kuolemasta 30 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

4 §

Vartioimisliikeluvan myöntäminen

Vartioimisliikeluvan myöntää sisäasiainministeriö.

Ehdotus

3 §

Vartioimisliikelupa

Luvanhaltijan konkurssi- tai kuolinpesällä on oikeus jatkaa vartioimisliiketoimintaa enintään yhden vuoden ajan luvanhaltijan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä. Konkurssipesän hoitajan sekä kuolinpesän osakkaan tai muun pesää hoitavan on ilmoitettava *Poliisin tekniikkakeskukselle* luvanhaltijan konkurssista tai kuolemasta 30 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

4 §

Vartioimisliikeluvan myöntäminen

Vartioimisliikeluvan myöntää *Poliisin tekniikkakeskus*.

5 §

Vartioimisliikeluvan ehtojen ja rajoitusten muuttaminen

Vartioimisliikelupaan liitettyjä ehtoja ja rajoituksia muuttaa sisäasiainministeriö.

6 §

Ilmoitukset

Sisäasiainministeriön on ilmoitettava myöntämästään vartioimisliikeluvasta sekä muuttamistaan vartioimisliikelupaan liitettyistä ehdoista ja rajoituksista niille poliisilaitoksille, joiden toimialueelle vartioimisliikeluvan hakija tai haltija on ilmoittanut perustavansa toimipaikkoja.

7 §

Muutosilmoitukset

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava kirjallisesti (*muutosilmoitus*) sisäasiainministeriölle:

- 1) liikkeen toimipaikan perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä sen osoitteen muuttamisesta;
- 2) liikkeen hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisen yhtiömiehen vaihtumisesta;
- 3) liikkeen harjoittamisen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi.

Sisäasiainministeriön on toimitettava tieto 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella vartioimisliikkeen päätoimipaikka sijaitsee, ja sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella muutosilmoituksessa tarkoitettu toimipaikka sijaitsee. Tieto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista on toimitettava sille poliisilai-

5 §

Vartioimisliikeluvan ehtojen ja rajoitusten muuttaminen

Vartioimisliikelupaan liitettyjä ehtoja ja rajoituksia muuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

6 §

Ilmoitukset

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava myöntämästään vartioimisliikeluvasta sekä muuttamistaan vartioimisliikelupaan liitettyistä ehdoista ja rajoituksista niille poliisilaitoksille, joiden toimialueelle vartioimisliikeluvan hakija tai haltija on ilmoittanut perustavansa toimipaikkoja.

7 §

Muutosilmoitukset

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava kirjallisesti (*muutosilmoitus*) *Poliisin tekniikkakeskukselle*:

- 1) liikkeen toimipaikan perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä sen osoitteen muuttamisesta;
- 2) liikkeen hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisen yhtiömiehen vaihtumisesta;
- 3) liikkeen harjoittamisen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi.

Poliisin tekniikkakeskuksen on toimitettava tieto 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella vartioimisliikkeen päätoimipaikka sijaitsee, ja sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella muutosilmoituksessa tarkoitettu toimipaikka sijaitsee. Tieto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista on toimitettava

Voimassa oleva laki

tokselle, jonka toimialueella liikkeen päätoimipaikka sijaitsee. Tieto 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista on toimitettava kaikille niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee liikkeen toimipaikkoja.

15 §

Vastaava hoitaja

Vartioimisliikkeellä on oltava palveluksessaan yksi tai useampi vastaava hoitaja, jonka hyväksyminen kyseisen vartioimisliikkeen vastaavaksi hoitajaksi on voimassa. Sisäasiainministeriö määrää vastaavien hoitajien lukumäärän vartioimisliiketoiminnan laajuuden, vartioimisliikkeen toimipaikkojen lukumäärän ja sijainnin sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Sisäasiainministeriö määrää myös vastaavien hoitajien vastualueet.

Vartioimisliikeluvan hakijan tai haltijan on jättäessään hakemuksen vartioimisliikeluvan saamiseksi tai välittömästi sen jälkeen tehtävä sisäasiainministeriölle hakemus vastaavan hoitajan hyväksymiseksi. Vartioimisliiketoimintaa ei saa aloittaa ennen kuin vartioimisliikkeelle on hyväksytty vastaava hoitaja.

20 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Vastaavaksi hoitajaksi voidaan hyväksyä vartioimisliikkeen harjoittaja tai vartioimisliikkeen palveluksessa oleva, joka:

2) on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön määrittämät vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) mukaisen turvallisuusvalvojan tai sitä vastaavan erikoisammattitutkinnon osat, jotka sisältävät ainakin vartioimisliiketoimintaan sekä rikos- ja prosessioikeuteen liittyvät opetusaiheet sisältävän koulutuksen (*vastaavan hoitajan koulutus*); sekä

Ehdotus

sille poliisilaitokselle, jonka toimialueella liikkeen päätoimipaikka sijaitsee. Tieto 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuista muutosilmoituksista on toimitettava kaikille niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee liikkeen toimipaikkoja.

15 §

Vastaava hoitaja

Vartioimisliikkeellä on oltava palveluksessaan yksi tai useampi vastaava hoitaja, jonka hyväksyminen kyseisen vartioimisliikkeen vastaavaksi hoitajaksi on voimassa. *Poliisin tekniikkakeskus* määrää vastaavien hoitajien lukumäärän vartioimisliiketoiminnan laajuuden, vartioimisliikkeen toimipaikkojen lukumäärän ja sijainnin sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. *Poliisin tekniikkakeskus* määrää myös vastaavien hoitajien vastualueet.

Vartioimisliikeluvan hakijan tai haltijan on jättäessään hakemuksen vartioimisliikeluvan saamiseksi tai välittömästi sen jälkeen tehtävä *Poliisin tekniikkakeskukselle* hakemus vastaavan hoitajan hyväksymiseksi. Vartioimisliiketoimintaa ei saa aloittaa ennen kuin vartioimisliikkeelle on hyväksytty vastaava hoitaja.

20 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Vastaavaksi hoitajaksi voidaan hyväksyä vartioimisliikkeen harjoittaja tai vartioimisliikkeen palveluksessa oleva, joka:

2) on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön *asetuksella säädetyt* vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain (631/1998) mukaisen turvallisuusvalvojan tai sitä vastaavan erikoisammattitutkinnon osat, jotka sisältävät ainakin vartioimisliiketoimintaan sekä *turvallisuuslainsäädäntöön* liittyvät opetusaiheet sisältävän koulutuksen (*vastaavan hoitajan koulutus*); sekä

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyy sisäasiainministeriö.

21 §

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyy sisäasiainministeriö.

22 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen ehtojen ja rajoitusten muuttaminen

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia muuttaa sisäasiainministeriö.

23 §

Ilmoitukset

Sisäasiainministeriön on ilmoitettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisestä sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjen ehtojen ja rajoitusten muuttamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee vastaavan hoitajan vastuualueeseen kuuluvia toimipaikkoja.

24 §

Vartijaksi hyväksyminen

Vartijaksi voidaan hyväksyä se, joka:

2) on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön määrittämät vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osat, jotka sisältävät ainakin vartiointialaan, vartioimisliiketo-

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyy *Poliisin tekniikkakeskus*.

21 §

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen

Väliaikaiseksi vastaavaksi hoitajaksi hyväksyy *Poliisin tekniikkakeskus*.

22 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen ehtojen ja rajoitusten muuttaminen

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia muuttaa *Poliisin tekniikkakeskus*.

23 §

Ilmoitukset

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisestä sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjen ehtojen ja rajoitusten muuttamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee vastaavan hoitajan vastuualueeseen kuuluvia toimipaikkoja.

24 §

Vartijaksi hyväksyminen

Vartijaksi voidaan hyväksyä se, joka:

2) on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön *asetuksella säädetyt* vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osat, jotka sisältävät ainakin vartiointialaan, vartioimis-

Voimassa oleva laki

mintaan, vartijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä vartijan tehtäviin liittyvät opetusaiheet sisältävän koulutuksen (*vartijan peruskoulutus*); sekä

25 §

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen

Se, joka ei ole saanut vartijan peruskoulutusta, voidaan 24 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädettyjen edellytysten täytyessä hyväksyä toimimaan vartijana yhden kalenterivuoden aikana enintään neljä kuukautta (*väliaikainen vartija*), jos hän on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön määrittämät vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osat, jotka sisältävät perustiedot 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista opetusaiheista (*väliaikaisen vartijan koulutus*).

29 §

Voimankäyttövälineiden kantaminen

Ampuma-asetta, kaasusumutinta ja teleskooppipatukkaa saa kantaa ainoastaan vartija, joka on saanut sisäasiainministeriön vahvistamat vaatimukset täyttävän erityisen voimankäyttökoulutuksen ja osoittanut vuosittain, että hänellä on riittävä ampumaseen käsittelytaito ja ampumistaito. Väliaikainen vartija ei saa kantaa ampuma-asetta.

31 §

Koiran mukana pitäminen

Jos koiran pitäminen vartioimistehtävässä

Ehdotus

liiketoimintaan, vartijan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä vartijan tehtäviin liittyvät opetusaiheet sisältävän koulutuksen (*vartijan peruskoulutus*); sekä

25 §

Väliaikaiseksi vartijaksi hyväksyminen

Se, joka ei ole saanut vartijan peruskoulutusta, voidaan 24 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohdassa säädettyjen edellytysten täytyessä hyväksyä toimimaan vartijana yhden kalenterivuoden aikana enintään neljä kuukautta (*väliaikainen vartija*), jos hän on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön *asetuksella säädettyt* vaatimukset täyttävät, ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain mukaisen vartijan tai sitä vastaavan ammattitutkinnon osat, jotka sisältävät perustiedot 24 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista opetusaiheista (*väliaikaisen vartijan koulutus*).

29 §

Voimankäyttövälineiden kantaminen

Ampuma-asetta, kaasusumutinta ja teleskooppipatukkaa saa kantaa ainoastaan vartija, joka on saanut sisäasiainministeriön *asetuksella säädettyt* vaatimukset täyttävän erityisen voimankäyttökoulutuksen ja osoittanut vuosittain, että hänellä on riittävä ampumaseen käsittelytaito ja ampumistaito. Väliaikainen vartija ei saa kantaa ampuma-asetta.

31 §

Koiran mukana pitäminen

Jos koiran pitäminen vartioimistehtävässä

on tarpeen, vartija saa pitää tehtävissä mukanaan yhtä koira:

1) joka on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön vahvistamat vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen;

33 §

Vartijan asu

Sisäasiainministeriö voi kieltää asun, merkin tai tekstin käyttämisen, jollei se ole tämän lain tai tämän lain nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen mukainen.

42 §

Valvonta

Yksityisten turvallisuuspalveluiden yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta vastaa sisäasiainministeriö.

Poliisin lääninjohto ja kihlakunnan poliisilaitokset vastaavat yksityisten turvallisuuspalveluiden sekä vastaavien hoitajien, vartijoiden ja turvasuojaajien toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Poliisilaitoksen on tarkastettava toimialueellaan sijaitsevat vartioimisliikkeiden toimipaikat vähintään joka toinen vuosi. Tarkastuksesta laadittu pöytäkirja toimitetaan sisäasiainministeriölle.

43 §

Tietojensaantioikeus

Sisäasiainministeriöllä, poliisin lääninjohdolla ja poliisilaitoksella on oikeus saada

on tarpeen, vartija saa pitää tehtävissä mukanaan yhtä koira:

1) joka on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön *asetuksella säädetyt* vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen;

33 §

Vartijan asu

Poliisin tekniikkakeskus voi kieltää asun, merkin tai tekstin käyttämisen, jollei se ole tämän lain tai tämän lain nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen mukainen.

42 §

Valvonta

Yksityisten turvallisuuspalveluiden yleisestä ohjauksesta ja valvonnasta vastaa sisäasiainministeriö.

Yksityisten turvallisuuspalveluiden valtakunnallisesta ohjauksesta ja valvonnasta vastaa Poliisin tekniikkakeskus.

Poliisin lääninjohto ja kihlakunnan poliisilaitokset vastaavat yksityisten turvallisuuspalveluiden sekä vastaavien hoitajien, vartijoiden ja turvasuojaajien toiminnan valvonnasta toimialueellaan.

Poliisin tekniikkakeskuksen on tarkastettava vartioimisliikkeiden toimipaikat vähintään joka toinen vuosi. Paikallispoliisi on velvollinen avustamaan Poliisin tekniikkakeskusta vartioimisliikkeen tarkastuksen toimittamisessa. Poliisin tekniikkakeskus toimittaa tarkastuksesta laaditun pöytäkirjan vartioimisliikkeen toimipaikan poliisilaitokselle.

43 §

Tietojensaantioikeus

Sisäasiainministeriöllä, *Poliisin tekniikkakeskuksella*, poliisin lääninjohdolla ja po-

Voimassa oleva laki

vartioimisliikkeeltä ja turvasuojausliikkeeltä valvonnassa tarvittavia tietoja liikkeen toiminnasta, henkilöstöstä, taloudellisesta asemasta ja muista vastaavista seikoista yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yrityssalaisuuden estämättä.

45 §

Vuosi-ilmoitus

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava sisäasiainministeriölle kirjallisesti kultakin kalenterivuodelta seuraavan tammikuun loppuun mennessä:

- 1) toimeksiantojen lukumäärä;
- 2) toimipaikkojen ja henkilöstön lukumäärä;
- 3) tiedot kalenterivuoden aikana vastaavina hoitajina ja vartijoina toimineista;
- 4) tiedot vartioimisliikkeen ja vartijoiden ampuma-aseen ja kaasusumuttimen hallussapitoluvista, toimeksiannoista, joihin liittyvissä vartioimistehtävissä vartija on pitänyt mukanaan ampuma-asetta tai koiraa taikka käyttänyt muuta kuin vartijan asua, ja tilanteista, joissa vartija on käyttänyt ampuma-asetta, kaasusumutinta tai koiraa voimankäyttöväliseenä.

Sisäasiainministeriön on toimitettava tieto vuosi-ilmoituksesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee vartioimisliikkeen toimipaikkoja.

46 §

Vartioimisliikeluvan peruuttaminen

Sisäasiainministeriön on peruutettava vartioimisliikelupa, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää;
- 2) vartioimisliiketoiminta on lopetettu; taikka
- 3) luvanhaltija ei enää täytä elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Vartioimisliikelupa voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos:

Ehdotus

liisilaitoksella on oikeus saada vartioimisliikkeeltä ja turvasuojausliikkeeltä valvonnassa tarvittavia tietoja liikkeen toiminnasta, henkilöstöstä, taloudellisesta asemasta ja muista vastaavista seikoista yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yrityssalaisuuden estämättä.

45 §

Vuosi-ilmoitus

Vartioimisliikkeen on ilmoitettava *Poliisin tekniikkakeskukselle* kirjallisesti kultakin kalenterivuodelta seuraavan tammikuun loppuun mennessä:

- 1) toimeksiantojen lukumäärä;
- 2) toimipaikkojen ja henkilöstön lukumäärä;
- 3) tiedot kalenterivuoden aikana vastaavina hoitajina ja vartijoina toimineista;
- 4) tiedot vartioimisliikkeen ja vartijoiden ampuma-aseen ja kaasusumuttimen hallussapitoluvista, toimeksiannoista, joihin liittyvissä vartioimistehtävissä vartija on pitänyt mukanaan ampuma-asetta tai koiraa taikka käyttänyt muuta kuin vartijan asua, ja tilanteista, joissa vartija on käyttänyt ampuma-asetta, kaasusumutinta tai koiraa voimankäyttöväliseenä.

Poliisin tekniikkakeskuksen on toimitettava tieto vuosi-ilmoituksesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella sijaitsee vartioimisliikkeen toimipaikkoja.

46 §

Vartioimisliikeluvan peruuttaminen

Poliisin tekniikkakeskuksen on peruutettava vartioimisliikelupa, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää;
- 2) vartioimisliiketoiminta on lopetettu; taikka
- 3) luvanhaltija ei enää täytä elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain 1 §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

Vartioimisliikelupa voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vartioimisliiketoiminta on keskeytetty kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi;

2) luvanhaltija ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä 4 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa taikka 4 §:n 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, eikä ole mahdollisesti asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta;

3) vartioimisliikkeen harjoittaja tai vartioimisliikkeen 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastuuhenkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt vartioimisliiketoiminnassa olennaisesti virheellisesti; taikka

4) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut vartioimisliikelupaansa liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Sisäasiainministeriö voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa luvanhaltijalle varoituksen, jos luvan peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Sisäasiainministeriön on ilmoitettava vartioimisliikeluvan peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella vartioimisliikkeellä on toimipaikkoja.

47 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Sisäasiainministeriön on peruutettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen, jos vartioimisliike tai vastaava hoitaja sitä pyytää.

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vastaavaksi hoitajaksi hyväksytyt ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä 20 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

2) vastaava hoitaja on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton vastaavaksi hoitajaksi tai hän on tahallaan menetellyt vastaavana hoitajana olennaisesti

1) vartioimisliiketoiminta on keskeytetty kolmea kuukautta pitemmäksi ajaksi;

2) luvanhaltija ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä 4 §:n 1 momentin 2, 3 tai 4 kohdassa taikka 4 §:n 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, eikä ole mahdollisesti asetetussa määräajassa korjannut niissä olevaa puutetta;

3) vartioimisliikkeen harjoittaja tai vartioimisliikkeen 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu vastuuhenkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton tehtäväänsä, taikka hän on tahallaan menetellyt vartioimisliiketoiminnassa olennaisesti virheellisesti; taikka

4) luvanhaltija on olennaisesti rikkonut vartioimisliikelupaansa liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Poliisin tekniikkakeskus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa luvanhaltijalle varoituksen, jos luvan peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vartioimisliikeluvan peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella vartioimisliikkeellä on toimipaikkoja.

47 §

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttaminen

Poliisin tekniikkakeskuksen on peruutettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen, jos vartioimisliike tai vastaava hoitaja sitä pyytää.

Vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen voidaan peruuttaa kokonaan tai määräajaksi, jos:

1) vastaavaksi hoitajaksi hyväksytyt ei enää olojen olennaisten muutosten vuoksi täytä 20 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädettyjä edellytyksiä;

2) vastaava hoitaja on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton vastaavaksi hoitajaksi tai hän on tahallaan menetellyt vastaavana hoitajana olennaisesti

Voimassa oleva laki

virheellisesti; taikka

3) vastaava hoitaja on olennaisesti rikkonut vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Sisäasiainministeriö voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa vastaavalle hoitajalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Sisäasiainministeriön on ilmoitettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta vartioimisliikkeelle, jonka palveluksessa vastaava hoitaja toimii.

49 §

Vartioimisliikeluvan ja vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Sisäasiainministeriö voi väliaikaisesti peruuttaa vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Päätös, jolla vartioimisliikelupa tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. Sisäasiainministeriö voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos vartioimisliikkeen harjoittajaa, vastaavaa hoitajaa tai vartioimisliikkeen 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vastuuhenkilöä epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Sisäasiainministeriön on ilmoitettava vartioimisliikeluvan väliaikaisesta peruuttamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella vartioimisliikkeellä on toimipaikkoja, sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta vartioimisliikkeelle, jonka palveluksessa vastaava hoitaja toimii.

Ehdotus

virheellisesti; taikka

3) vastaava hoitaja on olennaisesti rikkonut vastaavaksi hoitajaksi hyväksymiseen liitettyjä keskeisiä ehtoja tai rajoituksia.

Poliisin tekniikkakeskus voi 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa hyväksymisen peruuttamisen sijasta antaa vastaavalle hoitajalle varoituksen, jos hyväksymisen peruuttaminen olisi oloihin nähden kohtuutonta.

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamisesta ja varoituksen antamisesta vartioimisliikkeelle, jonka palveluksessa vastaava hoitaja toimii.

49 §

Vartioimisliikeluvan ja vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen

Poliisin tekniikkakeskus voi väliaikaisesti peruuttaa vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen, jos poliisin tietoon on tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtavat vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Päätös, jolla vartioimisliikelupa tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksyminen on väliaikaisesti peruutettu, on voimassa enintään kolme kuukautta. *Poliisin tekniikkakeskus* voi jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos vartioimisliikkeen harjoittajaa, vastaavaa hoitajaa tai vartioimisliikkeen 4 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vastuuhenkilöä epäillään rikoksesta, joka todennäköisesti johtaa vartioimisliikeluvan tai vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen peruuttamiseen.

Poliisin tekniikkakeskuksen on ilmoitettava vartioimisliikeluvan väliaikaisesta peruuttamisesta niille poliisilaitoksille, joiden toimialueella vartioimisliikkeellä on toimipaikkoja, sekä vastaavaksi hoitajaksi hyväksymisen väliaikaisesta peruuttamisesta vartioimisliikkeelle, jonka palveluksessa vastaava hoitaja toimii.

51 §

Neuvottelukunta

Sisäasiainministeriön apuna on neuvoa-antava turvallisuusalan neuvottelukunta.

Sisäasiainministeriö määrää neuvottelukunnan jäsenet. Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina turvallisuusalan kannalta keskeiset hallinnonalat sekä elinkeinoelämä, työnantajat, työntekijät ja kuluttajat.

52 §

Neuvottelukunnan tehtävät

Turvallisuusalan neuvottelukunnan tehtävänä on:

6) antaa sisäasiainministeriön pyynnöstä turvallisuusalaa koskevia lausuntoja.

60 §

Muutoksenhaku

Tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään.

51 §

Neuvottelukunta

Poliisin tekniikkakeskuksen apuna on neuvoa-antava turvallisuusalan neuvottelukunta.

Sisäasiainministeriö määrää neuvottelukunnan jäsenet. Neuvottelukunnassa tulee olla edustettuina turvallisuusalan kannalta keskeiset hallinnonalat sekä elinkeinoelämä, työnantajat, työntekijät ja kuluttajat.

52 §

Neuvottelukunnan tehtävät

Turvallisuusalan neuvottelukunnan tehtävänä on:

6) antaa sisäasiainministeriön *ja Poliisin tekniikkakeskuksen* pyynnöstä turvallisuusalaa koskevia lausuntoja.

60 §

Muutoksenhaku

Poliisin tekniikkakeskuksen tämän lain 4, 5, 20, 21, 22, 46, 47 ja 49 §:n nojalla antamaan päätökseen haetaan muutosta Kuopion hallinto-oikeudelta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muuhun tämän lain nojalla annettuun päätökseen haetaan muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

*Tämä laki tulee voimaan päivänä kuu-
ta 20 .*

*Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä
lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimen-
piteisiin.*

Vartioimisliikelupaa sekä vastaavan hoi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tajan, vastaavan hoitajan sijaisen ja väliaikaisen vastaavan hoitajan hyväksymistä koskeva lupa-asia, joka on tullut sisäasiainministeriössä vireille ennen tämän lain voimaantuloa, siirtyy tämän lain voimaan tullessa Poliisin tekniikkakeskukseen.

4.

Laki

järjestyksenvalvojista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan järjestyksenvalvojista 22 päivänä huhtikuuta 1999 annetun lain (533/1999) 7 §:n 3 momentti, 9 a §:n 1 momentin 1 kohta ja 10 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 7 §:n 3 momentti ja 10 §:n 1 momentti laissa 622/2003 sekä 9 a §:n 1 momentin 1 kohta laissa 285/2002, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

7 §

Henkilön poistaminen, kiinniottaminen ja säilöissäpito

 Jos kiinni otettua ei voida viipymättä luovuttaa poliisille, järjestyksenvalvojalla on poliisin suostumuksella ja sisäasiainministeriön antamia ohjeita noudattaen oikeus pitää hänet säilössä enintään neljä tuntia kiinniottamisesta, kuitenkin enintään siihen asti kun tilaisuus on päättynyt ja yleisö poistunut tai kun kiinniottamisen peruste on muutoin lakannut.

9 a §

Koiran mukana pitäminen

Tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitoksen luvalla järjestyksenvalvoja saa pitää järjestyksenvalvontatehtävissä mukanaan yhtä koiraa:

1) joka on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön vahvistamat vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen;

Ehdotus

7 §

Henkilön poistaminen, kiinniottaminen ja säilöissäpito

 Jos kiinni otettua ei voida viipymättä luovuttaa poliisille, järjestyksenvalvojalla on poliisin suostumuksella ja *noudattaen, mitä sisäasiainministeriön asetuksella säilöissäpidosta tarkemmin säädetään*, oikeus pitää hänet säilössä enintään neljä tuntia kiinniottamisesta, kuitenkin enintään siihen asti kun tilaisuus on päättynyt ja yleisö poistunut tai kun kiinniottamisen peruste on muutoin lakannut.

9 a §

Koiran mukana pitäminen

Tilaisuuden toimeenpanopaikan poliisilaitoksen luvalla järjestyksenvalvoja saa pitää järjestyksenvalvontatehtävissä mukanaan yhtä koiraa:

1) joka on hyväksytysti suorittanut sisäasiainministeriön *asetuksella säädetty* vaatimukset täyttävän tottelevaisuustarkastuksen;

Voimassa oleva laki

10 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi saadaan hyväksyä tehtävään sopiva täysivaltainen henkilö, joka on saanut sisäasiainministeriön määrittämän koulutuksen. Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

Ehdotus

10 §

Järjestyksenvalvojaksi hyväksyminen

Järjestyksenvalvojaksi saadaan hyväksyä tehtävään sopiva täysivaltainen henkilö, joka on saanut sisäasiainministeriön *asetuksella säädety*n koulutuksen. Järjestyksenvalvojaksi hyväksyy hakijan kotikunnan poliisilaitos enintään viideksi vuodeksi kerrallaan.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuu-
ta 20 .*

5.

Laki

poliisikoulutuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan poliisikoulutuksesta 4 päivänä helmikuuta 2005 annetun lain (68/2005) 1 §:n 2 momentti, 2 §, 3 §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti, 4 §:n 2 momentti, 5 §:n otsikko ja 2 momentti, 6 §:n 1 ja 3 momentti, 7, 8, 10—12 §, 13 §:n 1 ja 2 momentti, 14 §:n 1 ja 3 momentti, 15 ja 16 §, 17 §:n 1 ja 2 momentti, 18 ja 20 §, 21 §:n otsikko sekä 1 ja 3 momentti, sekä 22—24 § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 §

1 §

Poliisikoulutuksen vastuuyksiköt

Poliisikoulutuksen vastuuyksiköt

Poliisikoulu ja Poliisiammattikorkeakoulu (*poliisioppilaitokset*) vastaavat poliisin valtakunnallisen koulutuksen järjestämisestä sekä tutkimustoiminnasta.

Poliisialan koulutus- ja kehittämiskeskus (koulutus- ja kehittämiskeskus) vastaa poliisin valtakunnallisen koulutuksen järjestämisestä sekä tutkimustoiminnasta.

2 §

2 §

Poliisioppilaitosten tehtävät

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen tehtävät

Poliisikoulu ja Poliisiammattikorkeakoulu ovat sisäasiainministeriön alaisia poliisialan oppilaitoksia. Poliisiammattikorkeakoulu on poliisialan ammattikorkeakoulu.

Poliisikoulu vastaa poliisikoulutukseen rekrytoinnista, poliisin perustutkintoa ja poliisialipäällystötutkintoa suorittamaan otettavien opiskelijavalinnoista sekä poliisin perustutkinnosta ja poliisialipäällystötutkinnosta. Poliisikoulu järjestää edellä mainittuihin tutkintoihin liittyvää koulutusta, ammatillisia erikoistumisopintoja, muuta turvallisuusalan koulutusta sekä osallistuu poliisialaan liittyvään tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

Koulutus- ja kehittämiskeskus vastaa poliisikoulutukseen rekrytoinnista, tutkintoa suorittamaan otettavien opiskelijavalinnoista, poliisin perus- ja jatkotutkinnoista, oppilaitoksessa annettavasta täydennyskoulutuksesta sekä poliisialaan liittyvästä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta. Koulutus- ja kehittämiskeskus järjestää edellä mainittuihin tutkintoihin liittyvää koulutusta, ammatillisia erikoistumisopintoja, laadun kehittämiseen liittyvää koulutusta sekä muuta

Voimassa oleva laki

Poliisiammattikorkeakoulu vastaa poliisipäälystön tutkinnon opiskelijavalinnoista ja poliisipäälystön tutkinnosta, poliisin päälystö- ja muusta johtamiskoulutuksesta sekä poliisialaan liittyvästä tutkimus- ja kehittämistoiminnasta, järjestää poliisipäälystön tutkintoon liittyvää koulutusta, ammatillisia erikoistumisopintoja ja muuta turvallisuusalan koulutusta. Poliisiammattikorkeakoulussa suoritettavien tutkintojen ja niihin liittyvän opetuksen osalta noudatetaan tässä laissa säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tai sen nojalla säädetään.

Poliisioppilaitosten tehtävänä on vastata myös järjestämänsä koulutuksen ja muun toiminnan laatutasosta ja kehittämisestä sekä osallistua määräajoin ulkopuoliseen arviointiin.

3 §

Poliisioppilaitosten hallitus

Poliisioppilaitoksilla on yhteinen hallitus, jonka poliisin ylijohto nimittää kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksessa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja sekä yksitoista muuta jäsentä ja heillä kullakin henkilökohtainen varajäsen.

Hallituksen tehtävänä on seurata poliisioppilaitosten toimintaa ja tehdä esityksiä poliisioppilaitosten toiminnan ja niissä annettavan opetuksen kehittämiseksi sekä ratkaista hallituksen käsiteltäviksi säädettyt oikeusvaatimukset.

4 §

Hallituksen päätöksentekomenettely

Hallitus ratkaisee asiat esittelystä. Asiat ratkaistaan erimielisyyden sattuessa äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee ratkaisuksi se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt, poliisioppilaitoksesta erotta-

Ehdotus

turvallisuusalan koulutusta.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksessa suoritettava poliisipäälystötutkinto on poliisialan ammattikorkeakoulututkinto. Tutkinnon ja siihen liittyvän opetuksen osalta noudatetaan tässä laissa säädetyn lisäksi soveltuvin osin, mitä ammattikorkeakoululaissa (351/2003) tai sen nojalla säädetään.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen tehtävänä on vastata järjestämänsä koulutuksen ja muun toiminnan laatutasosta ja kehittämisestä sekä osallistua määräajoin ulkopuoliseen arviointiin.

3 §

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen hallitus

Koulutus- ja kehittämiskeskuksella on hallitus, jonka jäsenet ja varajäsenet poliisin ylijohto nimittää kolmeksi vuodeksi kerrallaan. Hallituksessa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja yksitoista muuta jäsentä sekä kullakin heistä henkilökohtainen varajäsen.

Hallituksen tehtävänä on seurata koulutus- ja kehittämiskeskuksen toimintaa ja tehdä esityksiä toiminnan ja siinä annettavan koulutuksen kehittämiseksi sekä ratkaista hallituksen käsiteltäviksi säädettyt oikeusvaatimukset.

4 §

Hallituksen päätöksentekomenettely

Hallitus ratkaisee asiat esittelystä. Asiat ratkaistaan erimielisyyden sattuessa äänten enemmistöllä. Äänten mennessä tasan tulee ratkaisuksi se mielipide, johon puheenjohtaja on yhtynyt, koulutuksesta erottamista,

mista, opiskelun keskeyttämistä ja varoitusta koskevassa asiassa kuitenkin lievempi kanta.

5 §

Poliisioppilaitoksen opiskelija

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa opiskelijalla tarkoitetaan sekä poliisikokelasta että muuta poliisioppilaitoksessa opiskelevaa.

6 §

Opiskelijaksi ottaminen poliisin perustutkintokoulutukseen

Poliisikoulu valitsee opiskelijat poliisin perustutkintokoulutukseen.

Poliisikoulu voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen 2 momentin 1 ja 2 sekä 5 kohdassa säädetyistä vaatimuksista.

7 §

Päihdetestaus

Poliisin perustutkintokoulutukseen hakeutuva on velvollinen osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin ennen perustutkintokoulutukseen hyväksymistä. Poliisin perustutkintoa suorittava on velvollinen poliisioppilaitoksen määräyksestä osallistumaan päihdetestiin myös perustutkintokoulutuksen ja siihen liittyvän harjoittelun aikana, jos on perusteltua aihetta epäillä, että poliisikokelas tai harjoittelua suorittava esiintyy päihtyneenä koulutuksessa tai harjoitteluun liittyvässä työssä.

opiskelun keskeyttämistä ja varoitusta koskevassa asiassa kuitenkin lievempi kanta.

5 §

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija

Tässä laissa ja sen nojalla annetuissa asetuksissa opiskelijalla tarkoitetaan sekä poliisikokelasta että muuta *koulutus- ja kehittämiskeskuksessa* opiskelevaa.

6 §

Opiskelijaksi ottaminen poliisin perustutkintokoulutukseen

Koulutus- ja kehittämiskeskus valitsee opiskelijat poliisin perustutkintokoulutukseen.

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi erityisistä syistä myöntää poikkeuksen 2 momentin 1 ja 2 sekä 5 kohdassa säädetyistä vaatimuksista.

7 §

Päihdetestaus

Poliisin perustutkintokoulutukseen hakeutuva on velvollinen osallistumaan terveydenhuollon ammattihenkilön ja laboratoriohenkilökunnan tekemään päihdetestiin ennen perustutkintokoulutukseen hyväksymistä. Poliisin perustutkintoa suorittava on velvollinen *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* määräyksestä osallistumaan päihdetestiin myös perustutkintokoulutuksen ja siihen liittyvän harjoittelun aikana, jos on perusteltua aihetta epäillä, että poliisikokelas tai harjoittelua suorittava esiintyy päihtyneenä koulutuksessa tai harjoitteluun liittyvässä työssä.

Voimassa oleva laki

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa poliisioppilaitokselle kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä. Tätä tietoa saavat poliisioppilaitoksessa käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat taikka tekevät päätöksen oppilasvalinnasta taikka perustutkintokoulutuksesta erottamisesta. Poliisioppilaitoksen on säilytettävä terveydentilätiedot erillään muista keräämistään henkilötiedoista.

8 §

Opiskelijaksi ottaminen muuhun tutkintokoulutukseen

Poliisikoulu valitsee poliisialipäällystötutkinnon opiskelijat poliisin ylijohdon vahvistamien valintaperusteiden mukaisesti.

Poliisikoulu valitsee opiskelijat myös vastuullaan olevaan poliisihallinnon ulkopuoliseen turvallisuusalan koulutukseen.

Poliisiammattikorkeakoulu valitsee Poliisiammattikorkeakoulun tutkinto-opiskelijat poliisin ylijohdon vahvistamien valintaperusteiden mukaisesti.

Poliisiammattikorkeakoulun opiskelijavalintoihin ei sovelleta ammattikorkeakoulujen yhteishakujärjestelmästä annettua valtioneuvoston asetusta.

10 §

Opiskeluaika

Poliisioppilaitoksen opiskelijan tulee suorittaa tutkintokoulutuksen opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Poliisioppilaitos voi opiskelijan pyynnöstä siirtää tämän opiskeluoikeutta siihen saakka, kunnes kyseinen koulutus seuraavan kerran aloitetaan, kuitenkin enintään yhdellä vuodella.

Ehdotus

Päihdetestistä saatu tieto on terveydentilätieto. Terveydenhuollon ammattihenkilö voi luovuttaa *koulutus- ja kehittämiskeskukseen* kirjallisen johtopäätöksen päihdetestistä. Tätä tietoa saavat *koulutus- ja kehittämiskeskuksessa* käsitellä vain ne henkilöt, jotka valmistelevat taikka tekevät päätöksen oppilasvalinnasta taikka perustutkintokoulutuksesta erottamisesta. *Koulutus- ja kehittämiskeskus* on säilytettävä terveydentilätiedot erillään muista keräämistään henkilötiedoista.

8 §

Opiskelijaksi ottaminen muuhun tutkintokoulutukseen

Koulutus- ja kehittämiskeskus valitsee *poliisin jatkotutkintojen* opiskelijat poliisin ylijohdon vahvistamien valintaperusteiden mukaisesti *sekä* opiskelijat vastuullaan olevaan poliisihallinnon ulkopuoliseen turvallisuusalan koulutukseen.

Poliisialan ammattikorkeakoulutuksen opiskelijavalintoihin ei sovelleta ammattikorkeakoulujen yhteishakujärjestelmästä annettua valtioneuvoston asetusta (353/2003).

10 §

Opiskeluaika

Koulutus- ja kehittämiskeskus opiskelijan tulee suorittaa tutkintokoulutuksen opinnot opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa voimassa olevan opetussuunnitelman mukaisesti.

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi opiskelijan pyynnöstä siirtää tämän opiskeluoikeutta siihen saakka, kunnes kyseinen koulutus seuraavan kerran aloitetaan, kuitenkin enintään yhdellä vuodella.

11 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa, menettää opiskeluoikeutensa, jollei poliisioppilaitos erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

12 §

Opiskelun keskeyttäminen

Poliisioppilaitos voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun enintään kahden vuoden määräajaksi. Poliisioppilaitos voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi pitkäaikaisen sairauden vuoksi tai jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti taikka opiskelijaan kohdistuvan rikoksen esitutinnan ajaksi tai muusta vastaavasta painavasta syystä.

Opiskelun keskeyttämistä koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei poliisioppilaitos tai hallinto-oikeus toisin määrää.

Poliisioppilaitos päättää opiskelijan aikaisempien opintojen hyväksiluettavuudesta opiskelijan tullessa jatkamaan opintojaan. Edellä 1 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opinnot ovat keskeytyneenä, ei lasketa opintojen enimmäisaikaan.

13 §

Varoitus ja huomautus

Poliisioppilaitos voi antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen, jos tämä:

1) on koulutuksen aikana käyttäytynyt poliisin arvolle sopimattomalla tavalla;

11 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija, joka ei ole suorittanut opintojaan opetussuunnitelmassa määritellyssä enimmäisajassa, menettää opiskeluoikeutensa, jollei *koulutus- ja kehittämiskeskus* erityisestä syystä myönnä hänelle lisäaikaa opintojen loppuun saattamiseen.

12 §

Opiskelun keskeyttäminen

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun enintään kahden vuoden määräajaksi. *Koulutus- ja kehittämiskeskus* voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määräajaksi pitkäaikaisen sairauden vuoksi tai jos opiskelija ei kykene suorittamaan opintojaan hyväksytysti opetussuunnitelman mukaisesti taikka opiskelijaan kohdistuvan rikoksen esitutinnan ajaksi tai muusta vastaavasta painavasta syystä.

Opiskelun keskeyttämistä koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei *koulutus- ja kehittämiskeskus* tai hallinto-oikeus toisin määrää.

Koulutus- ja kehittämiskeskus päättää opiskelijan aikaisempien opintojen hyväksiluettavuudesta opiskelijan tullessa jatkamaan opintojaan. Edellä 1 momentissa tarkoitettua aikaa, jona opinnot ovat keskeytyneenä, ei lasketa opintojen enimmäisaikaan.

13 §

Varoitus ja huomautus

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi antaa opiskelijalle kirjallisen varoituksen, jos tämä:

1) on koulutuksen aikana käyttäytynyt poliisin arvolle sopimattomalla tavalla;

Voimassa oleva laki

2) on laiminlyönyt opetukseen osallistumisen; tai

3) on rikkonut poliisioppilaitoksen järjestyssääntöä.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa poliisioppilaitos voi antaa kirjallisen varoituksen sijaan suullisen huomautuksen, jos sen katsotaan teon moitittavuus huomioon ottaen olevan riittävä seuraamus.

14 §

Koulutuksesta erottaminen

Poliisioppilaitos voi erottaa poliisioppilaitoksen opiskelijan koulutuksesta, jos tämä:

1) on antanut koulutukseen pyrkiessään vääriä tai harhaanjohtavia tietoja taikka salannut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi voinut estää koulutukseen valinnan;

2) on syyllistynyt koulutuksen aikana sellaiseen rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta poliisimiehen virkaan taikka muutoin käyttäytynyt poliisiin arvolle sopimattomalla tavalla eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena;

3) poliisin perustutkintoa suorittaessaan kieltäytyy 7 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta taikka antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;

4) ei jatka opiskeluaan 12 §:ssä tarkoitettun määräajan päätyttyä taikka perusteita perustutkintokoulutuksen jatkamiselle ei enää ole;

5) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen; tai

6) on toistuvasti taikka olennaisella tavalla rikkonut poliisioppilaitoksen järjestyssääntöä.

Erottamista koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei poliisioppilaitos tai hallinto-oikeus toisin määrää. Jos koulutuksesta erottamista koskeva päätös kumotaan, poliisioppilaitos päättää opiskelijan siihen mennessä suorittamien opintojen hyväksi-

Ehdotus

2) on laiminlyönyt opetukseen osallistumisen; tai

3) on rikkonut *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* järjestyssääntöä.

Edellä 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa *koulutus- ja kehittämiskeskus* voi antaa kirjallisen varoituksen sijaan suullisen huomautuksen, jos sen katsotaan teon moitittavuus huomioon ottaen olevan riittävä seuraamus.

14 §

Koulutuksesta erottaminen

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi erottaa koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelijan koulutuksesta, jos tämä:

1) on antanut koulutukseen pyrkiessään vääriä tai harhaanjohtavia tietoja taikka salannut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi voinut estää koulutukseen valinnan;

2) on syyllistynyt koulutuksen aikana sellaiseen rikokseen, joka osoittaa sopimattomuutta poliisimiehen virkaan taikka muutoin käyttäytynyt poliisiin arvolle sopimattomalla tavalla eikä kirjallista varoitusta ole pidettävä riittävänä seuraamuksena;

3) poliisin perustutkintoa suorittaessaan kieltäytyy 7 §:ssä tarkoitetusta päihdetestauksesta taikka antaa päihteiden väärinkäytön osoittavan näytteen;

4) ei jatka opiskeluaan 12 §:ssä tarkoitettun määräajan päätyttyä taikka perusteita perustutkintokoulutuksen jatkamiselle ei enää ole;

5) laiminlyö toistuvasti taikka olennaisella tavalla opetukseen osallistumisen; tai

6) on toistuvasti taikka olennaisella tavalla rikkonut *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* järjestyssääntöä.

Erottamista koskeva päätös voidaan panna heti täytäntöön, jollei *koulutus- ja kehittämiskeskus* tai hallinto-oikeus toisin määrää. Jos koulutuksesta erottamista koskeva päätös kumotaan, *koulutus- ja kehittämiskeskus* päättää opiskelijan siihen mennessä

luettavuudesta myöhemmin vastaavien opintojen yhteydessä.

15 §

Menettely opiskeluoikeuden menettämistä ja opiskelun keskeyttämistä koskevassa asiassa, kurinpitoasiassa sekä huomautusta annettaessa

Poliisioppilaitoksen on kuultava opiskelijaa ennen kuin se päättää 11 §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden menettämisestä. Poliisioppilaitoksen on myös, ennen kuin se päättää 12 §:ssä tarkoitetusta opiskelun keskeyttämisestä, 13 §:ssä tarkoitetusta huomautuksen tai varoituksen antamisesta taikka 14 §:ssä tarkoitetusta koulutuksesta erottamisesta, yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

16 §

Opiskelijoiden osallistuminen poliisitehtäviin ja muihin määrättyihin tehtäviin

Poliisioppilaitoksen opiskelija on velvollinen suorittamaan poliisioppilaitoksen määräyksestä koulutukseen liittyvinä harjoituksina poliisille kuuluvia tehtäviä poliisin muun yksikön apuna.

Jos valtion turvallisuuden ylläpitämiseksi tai valtakunnallisen poliisitoiminnallisen erityistilanteen hoitamiseksi on tarpeen, poliisin ylijohdo voi määrätä poliisioppilaitoksessa opiskelevia poliisimiehiä, jotka ovat saaneet riittävän peruskoulutuksen, suorittamaan myös muita kuin koulutukseen liittyviä poliisille kuuluvia tehtäviä.

Poliisikokelaan ja muun poliisioppilaitoksessa opiskelevan poliisimiehen poliisivaltuuksista on 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tehtävää suoritettaessa voimassa, mitä poliisilain (493/1995) 7 §:ssä säädetään. Edellä

suorittamien opintojen hyväksiluettavuudesta myöhemmin vastaavien opintojen yhteydessä.

15 §

Menettely opiskeluoikeuden menettämistä ja opiskelun keskeyttämistä koskevassa asiassa, kurinpitoasiassa sekä huomautusta annettaessa

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen on kuultava opiskelijaa ennen kuin se päättää 11 §:ssä tarkoitetusta opiskeluoikeuden menettämisestä. Koulutus- ja kehittämiskeskuksen on myös, ennen kuin se päättää 12 §:ssä tarkoitetusta opiskelun keskeyttämisestä, 13 §:ssä tarkoitetusta huomautuksen tai varoituksen antamisesta taikka 14 §:ssä tarkoitetusta koulutuksesta erottamisesta, yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava opiskelijaa ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

16 §

Opiskelijoiden osallistuminen poliisitehtäviin ja muihin määrättyihin tehtäviin

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija on velvollinen suorittamaan koulutus- ja kehittämiskeskuksen määräyksestä koulutukseen liittyvinä harjoituksina poliisille kuuluvia tehtäviä muun poliisiyksikön apuna.

Jos valtion turvallisuuden ylläpitämiseksi tai valtakunnallisen poliisitoiminnallisen erityistilanteen hoitamiseksi on tarpeen, poliisin ylijohdo voi määrätä koulutus- ja kehittämiskeskuksessa opiskelevia poliisimiehiä, jotka ovat saaneet riittävän peruskoulutuksen, suorittamaan myös muita kuin koulutukseen liittyviä poliisille kuuluvia tehtäviä.

Poliisikokelaan ja muun koulutus- ja kehittämiskeskuksessa opiskelevan poliisimiehen poliisivaltuuksista on 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tehtävää suoritettaessa voimassa, mitä poliisilain (493/1995) 7

Voimassa oleva laki

1 momentissa tarkoitettua tehtävää suorittavan sellaisen opiskelijan, joka ei ole poliisimies, valtuuksista on voimassa, mitä poliisilain 46 §:ssä poliisimestä avustavan henkilön valtuuksista säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan opiskelijat toimivat rikoslain (39/1889) 40 luvun 11 §:n 5 kohdan a alakohdan mukaan rikosoikeudellisessa virkavastuussa.

Poliisioppilaitos voi määrätä poliisin perustutkintoa opiskelevan suorittamaan koulutuksen aikana päivystystehtäviä ja muita vastaavia opintoihin liittyviä poliisikoulutuksellisia tehtäviä.

17 §

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Poliisioppilaitoksen opiskelija ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan koulutuksen yhteydessä tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun koulutus tai toiminta viranomaisessa on päättynyt.

Poliisioppilaitoksen opiskelija ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi.

18 §

Opiskelijan opintososiaaliset etuudet

Poliisioppilaitoksessa annettu virkatutkintoon johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Poliisioppilaitoksen opiskelijan opintososiaalisista eduista säädetään sisäasiainministeriön asetuksella. Sisäasiainministeriön asetuksella määritellyt terveydenhuollon kustannukset korvataan vain siltä osin kuin hoidon tarve on ilmennyt lähiopetus-

Ehdotus

§:ssä säädetään. Edellä 1 momentissa tarkoitettua tehtävää suorittavan sellaisen opiskelijan, joka ei ole poliisimies, valtuuksista on voimassa, mitä poliisilain 46 §:ssä poliisimestä avustavan henkilön valtuuksista säädetään.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuja tehtäviä suorittaessaan opiskelijat toimivat rikoslain (39/1889) 40 luvun 11 §:n 5 kohdan a alakohdan mukaan rikosoikeudellisessa virkavastuussa.

Koulutus- ja kehittämiskeskus voi määrätä poliisin perustutkintoa opiskelevan suorittamaan koulutuksen aikana päivystystehtäviä ja muita vastaavia opintoihin liittyviä poliisikoulutuksellisia tehtäviä.

17 §

Vaitiolovelvollisuus ja hyväksikäyttökielto

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija ei saa paljastaa asiakirjan salassa pidettävää sisältöä tai tietoa, joka asiakirjaan merkittynä olisi salassa pidettävä, eikä muutakaan koulutuksen yhteydessä tietoonsa saamaa seikkaa, josta lailla on säädetty vaitiolovelvollisuus. Vaitiolovelvollisuuden piiriin kuuluvaa tietoa ei saa paljastaa senkään jälkeen, kun koulutus tai toiminta viranomaisessa on päättynyt.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelija ei saa käyttää salassa pidettäviä tietoja omaksi tai toisen hyödyksi taikka toisen vahingoksi.

18 §

Opiskelijan opintososiaaliset etuudet

Koulutus- ja kehittämiskeskuksessa annettu virkatutkintoon johtava opetus on opiskelijalle maksutonta.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelijan opintososiaalisista eduista säädetään sisäasiainministeriön asetuksella. Sisäasiainministeriön asetuksella määritellyt terveydenhuollon kustannukset korvataan vain siltä osin kuin hoidon tarve on ilmennyt ä-

jakson aikana eikä opiskelijalla ole oikeutta kustannusten korvaukseen muulla perusteella.

20 §

Muutoksenhaku

Poliisioppilaitoksen opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen tyytymätön voi vaatia siihen oikaisua poliisioppilaitosten hallitukselta 14 päivän kuluessa valinnan julkistamisesta. Poliisioppilaitoksen opiskeluoikeuden menettämistä, opiskelun keskeyttämistä, varoituksen antamista tai koulutuksesta erottamista koskevaan päätökseen tyytymätön voi vaatia siihen oikaisua poliisioppilaitosten hallitukselta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Opintosuoritusten arviointiin ja aikaisempien taikka muualla suoritettujen opintojen hyväksilukemista koskevaan päätökseen tyytymätön opiskelija voi vaatia siihen oikaisua poliisioppilaitokselta 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut mahdollisuus saada arvioinnin tulokset ja arviointiperusteiden soveltaminen omalta osaltaan tietoonsa. Poliisioppilaitoksen oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta *siltä hallinto-oikeudelta, jonka tuomiopiirissä päätöksen tehnyt poliisioppilaitos sijaitsee, ja muutoin siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään*. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Poliisioppilaitoksen järjestyssääntö

Poliisioppilaitoksella on järjestyssääntö, jonka poliisioppilaitos antaa. Siinä voidaan antaa opiskeluyhteisön turvallisuuden ja viihtyvyyden kannalta tarpeellisia määräyksiä:

hiopetusjakson aikana eikä opiskelijalla ole oikeutta kustannusten korvaukseen muulla perusteella.

20 §

Muutoksenhaku

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelijavalintaa koskevaan päätökseen tyytymätön voi vaatia siihen oikaisua *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* hallitukselta 14 päivän kuluessa valinnan julkistamisesta. *Koulutus- ja kehittämiskeskuksen* opiskeluoikeuden menettämistä, opiskelun keskeyttämistä, varoituksen antamista tai koulutuksesta erottamista koskevaan päätökseen tyytymätön voi vaatia siihen oikaisua *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* hallitukselta 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Opintosuoritusten arviointiin ja aikaisempien taikka muualla suoritettujen opintojen hyväksilukemista koskevaan päätökseen tyytymätön opiskelija voi vaatia siihen oikaisua *koulutus- ja kehittämiskeskukselta* 14 päivän kuluessa siitä, kun opiskelijalla on ollut mahdollisuus saada arvioinnin tulokset ja arviointiperusteiden soveltaminen omalta osaltaan tietoonsa. *Koulutus- ja kehittämiskeskuksen* oikaisuvaatimuksesta antamaan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun oikaisuvaatimuksesta annettuun päätökseen haetaan valittamalla muutosta siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Hallinto-oikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

21 §

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen järjestyssääntö

Koulutus- ja kehittämiskeskuksella on järjestyssääntö, jonka *koulutus- ja kehittämiskeskus* antaa. Siinä voidaan antaa opiskeluyhteisön turvallisuuden ja viihtyvyyden

Voimassa oleva laki

1) käytännön järjestelyistä ja käyttäytymisestä poliisioppilaitoksessa, sen alueella, asuntolassa sekä suorittaessa koulutukseen liittyviä tehtäviä ja harjoituksia;

2) aseistuksesta;

3) poliisioppilaitoksen omaisuuden käsittelystä;

4) oleskelusta ja liikkumisesta poliisioppilaitoksessa ja sen alueella sekä asuntolassa.

 Poliisioppilaitoksen opiskelijat ja henkilökunta ovat poliisioppilaitoksessa, sen alueella taikka asuntolassa ollessaan samoin kuin suorittaessaan koulutukseen liittyviä tehtäviä, harjoituksia ja tutustumiskäyntejä velvollisia noudattamaan järjestyssääntöä.

22 §

Opetussuunnitelma

Poliisin ylijohdo vahvistaa poliisioppilaitosten hallituksen esityksestä tutkintokoulutuksen ja vähintään 30 opintoviikon erikoistumiskoulutuksen opetussuunnitelman. Muun koulutuksen opetussuunnitelmat vahvistaa asianomainen poliisioppilaitos. Opetussuunnitelma sisältää määräykset opintojen tavoitteista, käsiteltävistä asiakokonaisuuksista, opintojen laajuudesta, opintojen suorittamisen enimmäisajasta, opetusmuodoista, opetuksen ja harjoittelun määrästä, muiden opintojen hyväksiluettavuudesta sekä vaadittavista suorituksista.

23 §

Opetus- ja tutkintokielet

Poliisioppilaitosten opetus- ja tutkintokieli on suomi tai ruotsi. Poliisioppilaitos päättää muun opetus- ja tutkintokielen käyttämisestä opetuksessa ja opintosuorituksissa.

Ehdotus

kannalta tarpeellisia määräyksiä:

1) käytännön järjestelyistä ja käyttäytymisestä *koulutus- ja kehittämiskeskuksessa*, sen alueella, asuntolassa sekä suorittaessa koulutukseen liittyviä tehtäviä ja harjoituksia;

2) aseistuksesta;

3) *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* omaisuuden käsittelystä;

4) oleskelusta ja liikkumisesta *koulutus- ja kehittämiskeskuksessa* ja sen alueella sekä asuntolassa.

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opiskelijat ja henkilökunta ovat *koulutus- ja kehittämiskeskuksessa*, sen alueella taikka asuntolassa ollessaan samoin kuin suorittaessaan koulutukseen liittyviä tehtäviä, harjoituksia ja tutustumiskäyntejä velvollisia noudattamaan järjestyssääntöä.

22 §

Opetussuunnitelma

Poliisin ylijohdo vahvistaa *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* hallituksen esityksestä tutkintokoulutuksen ja vähintään 30 opintoviikon erikoistumiskoulutuksen opetussuunnitelman. Muun koulutuksen opetussuunnitelmat vahvistaa *koulutus- ja kehittämiskeskus*. Opetussuunnitelma sisältää määräykset opintojen tavoitteista, käsiteltävistä asiakokonaisuuksista, opintojen laajuudesta, opintojen suorittamisen enimmäisajasta, opetusmuodoista, opetuksen ja harjoittelun määrästä, muiden opintojen hyväksiluettavuudesta sekä vaadittavista suorituksista.

23 §

Opetus- ja tutkintokielet

Koulutus- ja kehittämiskeskuksen opetus- ja tutkintokieli on suomi tai ruotsi. *Koulutus- ja kehittämiskeskus* päättää muun opetus- ja tutkintokielen käyttämisestä opetuksessa ja opintosuorituksissa.

24 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä poliisioppilaitosten virkamiesten tehtävistä, *poliisioppilaitoksissa* suoritettavista tutkinnoista ja annettavasta muusta koulutuksesta, opiskelijaksi hyväksymismenettelystä, opiskelun keskeyttämistä ja opiskelijan erottamista koskevasta menettelystä sekä poliisioppilaitosten neuvottelukunnista ja ohjesäännöstä.

24 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* virkamiesten tehtävistä, suoritettavista tutkinnoista ja annettavasta muusta koulutuksesta, opiskelijaksi hyväksymismenettelystä, opiskelun keskeyttämistä ja opiskelijan erottamista koskevasta menettelystä sekä *koulutus- ja kehittämiskeskuksen* neuvottelukunnista ja ohjesäännöstä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä sen täytäntöönpanon edellyttämiin toimenpiteisiin.